

หับเฉีญ

นำรู้จัก...ปี่กรัก ชาวหินฟ้า.....๑๗
 อานุภาพของการอ่าน.....๓๘
 เยารชนฟุ้งเพื่อ.....๔๑
 สุกกลางไฟ.....๕๒
 แนะนำหนังสือ.....๖๕
 ซาดก...ตีเตียนลาก.....๔๗
 บันทึกความทรงจำ : ๑๒ เพลง(า)ในไต้หัวน.....๖๑
 ท่ามกลางลมหนาวและหิมะ.....๗๕

เฮียงสั้น-เฮียงยาว

แม่กึ่งแห้งกับพ่อคู้ญ้อย.....๘๗

โลกทัศน์-ชีวิตทัศน์

บทวิจารณ์...โรงเรียนวิถีพุทธ.....๖
 รอบบ้านรอบตัว...การเดินทาง ความมหัศจรรย์.....๓๓
 คิดตามหนัง...เปิดปากแมลง.....๕๕
 ถ้อยคำสิริมงคล...ฟังเขาพูดให้จบก่อน.....๑๔
 กติกรรมพลิกพื้นชาติ...เกษตรกรรมอินทรีย์.....๒๕

สังคมตอกหม้อ

ปัจฉิมลิขิต.....๙๙

ปีที่ ๑๙ อันดับที่ ๑๐๗ พ.ค.-มิ.ย. ๒๕๔๖

วัตถุประสงค์ประสงค์ในการจัดทำ “ตอกหม้อ”

- เพื่อยังความชื่นชมความภาคภูมิใจและสามัคคีธรรม
 ให้เกิดขึ้นในหมู่สมาชิก
- เพื่อเสริมสร้างสติปัญญาและให้ตระหนักถึง
 คุณค่าสาระของหลักธรรมในศาสนาในส่วน
 ที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตและสังคม

เจ้าของ สมาคมผู้ปฏิบัติธรรม

๖๗/๓๐ ถ.นวมินทร์ คลองกุ่ม

บึงกุ่ม กทม.๑๐๒๔๐

โทร. ๐-๒๓๗๔-๕๖๓๑

บรรณาธิการ รินธรรม อโศกตระกูล

กองบรรณาธิการ พ้างาม น้อมคำ สมพงษ์ สุนัย

พัชรินทร์ ฟ่านวล ธารดาว

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มูลนิธิธรรมสันติ

๖๗/๑ ถ.นวมินทร์ คลองกุ่ม บึงกุ่ม

กทม.๑๐๒๔๐

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา นายประสิทธิ์ พิณีพงษ์

จำนวนพิมพ์ ๒๒,๐๐๐ เล่ม

แก้ไขข้อบกพร่องตอกพิมพ์ อันดับ ๑๐๖

เนื่องจากเกิดเหตุขัดข้องทางเทคนิคการพิมพ์ ทำให้ตัวอักษรในดอกหญ้าเล่มที่แล้ว (อันดับ ๑๐๖) ไม่ชัดเจนหลายแห่งเป็นจำนวนหลายหน้า มีผลทำให้เรื่อง “ปฎิเสธจรรยา” “ตัดสายป่าน” และ “บันทึกความทรงจำ : ๑๒ เพล(า) ในไต้หวัน” ไม่สมบูรณ์

กอง บก.ต้องกราบขออภัยเป็นอย่างสูง และขอให้ท่านผู้อ่านโปรดแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

เรื่อง “ปฎิเสธจรรยา” หน้า ๑๔ คอลัมน์ที่ ๒ ขวามือ ความว่า...

เหตุที่ใช้แร่หินธรรมชาติ (เพอร์ไลต์) ผสม เพราะจะช่วยทำให้ปุ๋ยอินทรีย์มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าเดิมหลายเท่าตัวคุณ เพราะแร่หินธรรมชาติหรือแร่เพอร์ไลต์มีคุณสมบัติสำคัญดังนี้

เรื่อง “ตัดสายป่าน” หน้า ๒๔ คอลัมน์ขวา ได้ภาพ ความว่า...

จากหลักธรรมของพระพุทธองค์ นับแต่สามีจากไป เธอไม่เคยเผากระดาษเงินกระดาษทองตามประเพณี

นิยม แต่กลับเผากระดาษที่คัดลอกคำสอนหลักธรรมของพระพุทธองค์จำนวน ๕๐๐ ฉบับ (เพื่ออุทิศผลบุญให้แก่วิญญาณผู้ล่วงลับ) แทน

เรื่อง “บันทึกความทรงจำ : ๑๒ เพล(า)ในไต้หวัน” เรื่องนี้มีตัวอักษรจีนกำกับอยู่บางแห่ง ในที่นี้จะให้รายละเอียดเฉพาะข้อความที่เป็นภาษาไทยค่ะ

ข้อความหน้า ๓๔ ย่อหน้าที่ ๓

องค์กรณีที่ยิ่งใหญ่

ออกจากวัดเดินทางกลับมา Hualien City (เมืองฮวาเหลียน) ที่เราผ่านไปแล้วเมื่อคืนนี้ วันนี้ทั้งวันเป้าหมายอยู่ที่องค์กรณีจี้ ซึ่งอาจารย์หญิง (อ.รัศมี) และคุณหมอวีระพงษ์ ทีมไต้หวัน ๒ ประทับใจมาก บอกว่ารายการนี้ห้ามพลาด พวกเรามาถึงเช้าเกินไปก่อนเวลานัด ภิกษุณีท่านใช้ทูกวินาทีให้มีค่าโดยพาเราไปดูร้านแกะสลักหิน เจ้าของร้านยังไม่ได้เปิดประตู แต่เดชะบุญมีคนแถวนั้นช่วยติดต่อให้ เลยเป็นบุญตาแถมในเช้าวัน

ข้อความหน้า ๔๒ ย่อหน้าที่ ๒ ในกรอบ

คัดขนาด → ล้าง → ดองด้วยเกลือ Sodium metabisulphite from browning → ล้างน้ำเกลือออก
หั่นเป็นชิ้น → แช่ใมน้ำผึ้ง → อบแห้ง Hot air drying → บรรจุ

ข้อความหน้า ๓๘ ย่อหน้าที่ ๒

✈ มุลนิธิฉือจี้

หลังจากอ้อมท้องกันแล้ว ก็เดินต่อไปยังพิพิธภัณฑ์ มุลนิธิฉือจี้ การกิจหลักของมูลนิธิมี ๘ ประการ คือ งานการกุศล การรักษาพยาบาล การศึกษา วัฒนธรรม งานบรรเทาทุกข์ระหว่างประเทศ การบริจาคใจกระดูก งานอาสาสมัครชุมชน และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตัวอาคารมี ๔ ชั้น จัดตกแต่งแบ่งเป็นห้องนิทรรศการ หลายสิบห้อง เริ่มตั้งแต่ประวัติของท่านภิกษุณี เจิ้งเหยียนตั้งแต่เด็ก ๆ การออกบวช จนถึงกิจกรรม การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ทุกข์ยาก ผู้ประสบภัยพิบัติ แผ่นดินไหว เครื่องบินตก อุบัติภัยต่าง ๆ

ข้อความหน้า ๕๐ ย่อหน้าที่ ๓

✈ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๕ : วัน
สุดท้าย ณ ใต้หวั่น งานเลี้ยงที่ต้องมีวันเลิกลา
เสมอ (ตามสังฆกรรม) กตัญญูสถานที่ก่อนจาก

ข้อความหน้า ๔๖ ย่อหน้าแรก บรรทัดที่ ๕-๑๔

หลักในการตรวจสอบสารเคมีในผลิตภัณฑ์เกษตร ตรวจสอบสารฆ่าแมลงตกค้างในอาหาร ตรวจสอบ เครื่องดื่มด้านคุณค่าทางอาหาร เพื่อให้ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นใช้สัญลักษณ์ อันจีน ซึ่งแปลว่า วางใจ รวมถึงเผยแพร่ให้ความรู้แก่ผู้บริโภคให้รู้จักเลือกสินค้า ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมครั้งหนึ่งช่วยเกษตรกร อีกครั้งหนึ่งช่วยรัฐด้วยการตรวจสอบผลิตภัณฑ์นำเข้า ที่ผ่านท่าเรือ สนามบิน ใช้เวลา ๒ วันจึงจะปล่อย สินค้าออกสู่ตลาดได้ โดยทำงานร่วมกับภาครัฐ ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สาธารณสุข เกษตร พาณิชย์ องค์กรนี้มีเจ้าหน้าที่ ๑๗ คน สามารถตรวจผลิตภัณฑ์ ได้ ๗,๐๐๐ รายการต่อปี

กระทรวงศึกษาธิการกำลังผลักดันโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ ซึ่งเป็นโรงเรียน
ที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติ แต่เน้นการนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์
ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน จนถึงปัจจุบันมีโรงเรียนที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการแล้ว
๘๐ กว่าแห่ง

โรงเรียนวิถีพุทธ

บทวิจารณ์
ฟ้าเมือง ชาวหินฟ้า

หลักการสำคัญของโรงเรียนวิถิปุทธอยู่ที่การจัดองค์ประกอบของสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมตามลักษณะแห่งปัญญาวัชรธรรม ๔ ประการ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในชีวิต ได้แก่

๑. สัมปฐิสั่งเสาะ สร้างสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูอาจารย์ที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้เรียน

๒. สัทธัมมัสสวนะ สร้างหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนการสอนที่ดี สอดคล้องกับสภาพเงื่อนไขของผู้เรียน

๓. โยนิโสมนสิการ มีกระบวนการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการคิด วิเคราะห์ เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรู้จักหันกลับมา **“มองตน”** เพื่อพิจารณา ปรับปรุง แก้ไขปัญหาที่ตัวเอง

๔. ธัมมานุธัมมปฏิบัติ มีการฝึกฝนปฏิบัติอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองตามความถนัด ไปสู่ทิศทางที่มีความเจริญงอกงามยิ่งขึ้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ ปัญญา

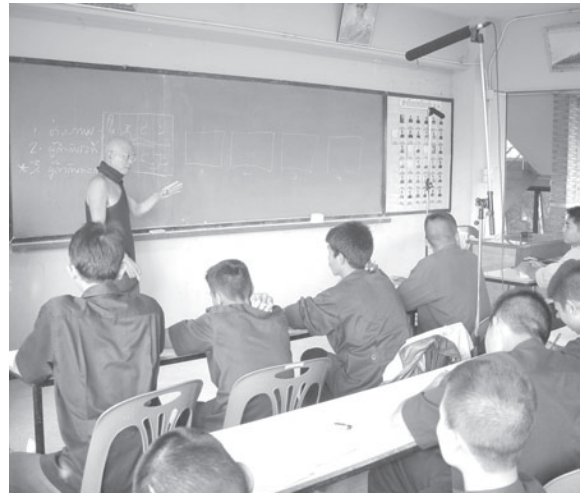
อันที่จริงเครือข่ายโรงเรียนสัมมาสิกขาของชุมชนชาวโศกซึ่งปัจจุบันมีอยู่ ๑๑ แห่งนั้น ก็คือโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักปัญญาวัชรธรรม ๔ ประการ จนมีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียน **“วิถิปุทธ”** ของชาวโศกไปแล้วหลายรุ่น นักเรียนบางคนก็ศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ขณะที่บางคนก็อาศัยความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพการงาน จนสามารถสร้างเนื้อสร้างตัว มีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง

โรงเรียนสามมาสิกษาของชุมชนชาวโศก ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนที่มีพุทธสถานต่างๆ เป็นศูนย์รวมทางจิตวิญญาณ บ้าน วัด โรงเรียน จึงไม่ได้แยกขาดจากกัน แต่จะมีความเกี่ยวข้องเกื้อกูลสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น ภายใต้ระบบสังคมเดียวกัน ส่งผลให้เกิดสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปลดปล่อยพลังทางปัญญา และพลังทางจริยธรรมของผู้เรียน

๘

วัดจะทำหน้าที่อบรมกล่อมเกลาชาวบ้านในชุมชนและนักเรียนในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตัวเองตามหลักพุทธธรรม รวมทั้งเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณที่ทำหน้าที่เสมือนหางเสือของเรือ ซึ่งจะคอยกำกับเส้นทางเดินเรือไม่ให้แล่นเบี่ยงเบนไปสู่ทิศทางที่ผิดพลาดจนออกนอกเป้าหมาย

บ้านหรือชุมชนจะทำหน้าที่คอยอุปถัมภ์วัดและโรงเรียน เพื่อให้มีทรัพยากรต่างๆ ที่พอเพียงสำหรับการทำหน้าที่ของวัดและโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

ขณะที่โรงเรียนก็ช่วยทำหน้าที่สนับสนุนกิจการต่างๆ ของวัดและชุมชนด้วย โดยผ่านทางหลักสูตรและกระบวนการการเรียนการสอนที่อาศัยงานเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนา ปลอดภัยทั้งกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ ปัญญาของผู้เรียน ภายใต้ปรัชญาการศึกษา **“ศีลเด่น-เป็นงาน-ชาญวิธา”**

ก. ศีลเด่น เป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียนสัมมาสิกขา ที่ทำให้มีความแตกต่างจากโรงเรียนอื่นๆ (ที่ไม่ใช่วิถีพุทธ) อย่างมีนัยสำคัญ การจัดการศึกษาที่ฝังตัวอยู่ภายใต้บริบทของวัดและชุมชนคนมีศีล จะทำให้เกิดสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมที่เป็น **“สัปปุริส-สังเสวะ”** ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการให้การอบรมกลุ่มเกลาทางสังคม (Socialization) เพื่อปรับเปลี่ยนพัฒนาวิถีชีวิตของผู้เรียนให้เข้าถึงแก่นสารของจริยธรรมตามหลักพุทธธรรมได้อย่างมีพลัง

ข. เป็นงาน การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสัมมาสิกขาโดยอาศัยงานต่างๆ ภายในวัดและชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญ จะส่งผลให้กิจกรรม

การเรียนการสอนไม่มีความแปลกแยก (Alienation) จากวิถีชีวิตจริงของผู้เรียน (ในฐานะเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของชุมชน)

เมื่อการศึกษากลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับวิถีชุมชน และกิจกรรมการเรียนรู้จากการทำงานดังกล่าว ได้กลายเป็นพลังแรงงานที่มีส่วนสำคัญต่อการช่วยเหลือชุมชน ก็จะส่งผลให้ชุมชนเห็นคุณค่าความสำคัญของการศึกษา จนพร้อมจะทุ่มเททรัพยากรต่างๆ เพื่อเกื้อกูลพัฒนาการศึกษา (ที่เป็นประโยชน์คุณค่าต่อชุมชนอย่างเห็นเด่นชัด) นั้นๆ ให้เกิดความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป โดยไม่ต้องรองบประมาณแผ่นดิน

ขณะเดียวกันการเรียนรู้จากการทำงานที่ดำรงอยู่จริงภายใต้วิถีชุมชนดังกล่าว จะเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีพลัง ในการพัฒนาและปลดปล่อยศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

เพราะไม่ใช่แค่นั่งเรียนอยู่ในห้องสี่เหลี่ยมแคบๆ ของชั้นเรียนที่น่าเบื่อ แล้วทั้งผู้เรียนและผู้สอนต่างก็อาศัยการสร้างภาพจินตนาการเกี่ยวกับเนื้อหาความรู้ที่เรียนเพื่อสร้างความเข้าใจ อันเป็นเรื่องสมมติที่ไม่มี ความหมายจริงจั่งอะไรสำหรับชีวิตมากนัก เสมือน หนึ่งเด็กๆ ที่กำลังเรียนจากการเล่นขายหม้อข้าวหม้อแกง ซึ่งไม่มีความหมายจริงจั่งอะไรต่อวิถีชีวิตในโลก แห่งความเป็นจริง

(ข้า้ร่ายกว่านั้นกระบวนการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ของสถาบันการศึกษาทุกวันนี้ ยังไม่ค่อยจะมี แม้แต่ตัวอย่างจำลองให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ เหมือนการทดลองเล่นขายหม้อข้าวหม้อแกงดังกล่าว ที่เป็นอยู่ส่วนใหญจะอยู่ในระดับเพียงแค่ **“จินตนาการ ที่จะเล่นขายหม้อข้าวหม้อแกง”** กันเท่านั้นด้วยซ้ำ)

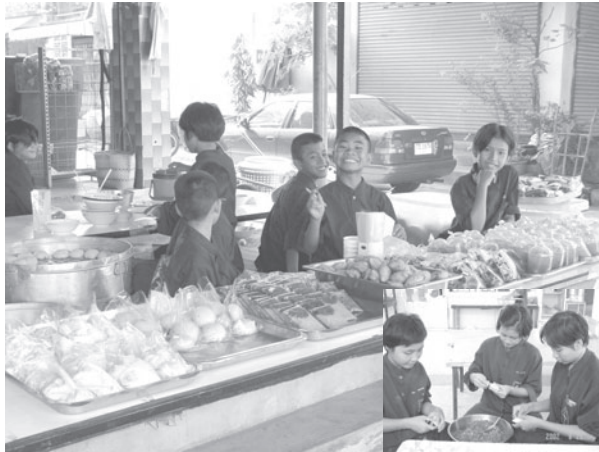
การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับวิถีชีวิตจริง (เช่น ลงมือขายอาหาร มังสวิรัตในร้านค้าจริงๆ ไม่ใช่แค่เล่นขายหม้อข้าวหม้อแกง เป็นต้น) จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาต่างๆ ของชีวิตและชุมชน ได้จริง อันเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เป็น **“สัทธัมมัสสวนะ”**

ค. ชาญวิขา ครูจะทำหน้าที่คอยกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ เพื่อสร้างความคิดรวบยอด (Conceptualization) จากกิจกรรมการทำงานต่างๆ ในแต่ละวัน โดยใช้วิธีให้นักเรียนเขียนบันทึกหรือ

รายงานส่งให้ตรวจ การเขียนบันทึกหรือรายงานจะทำให้นักเรียนได้หันกลับมาทบทวนตัวเองตามหลัก **“โยนิโสมนสิการ”**

นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนหลักในชั้นเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาความรู้ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนแล้ว หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสัมมาสิกขาแต่ละแห่งที่เพิ่มเรื่องการทำงานในฐานะงานต่างๆ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา จะช่วยให้เด็กนักเรียนมีความรู้ความเชี่ยวชาญในบางเรื่องมากขึ้นตามความสนใจและความถนัดของตน ซึ่งสอดคล้องกับหลัก **“ธัมมานุธัมมปฏิบัติ”** ด้วย

ทั้งนี้เพราะในการทำงานแต่ละเรื่อง นักเรียนจะต้องเผชิญกับอุปสรรคปัญหาต่างๆ อย่างน้อยก็ต้องทำงานร่วมกับคนอื่นๆ ในสังคม อาจจะถูกใช้งานเรื่องนั้นเรื่องนี้บ้าง มีความรู้สึกไม่พอใจเกิดขึ้นจากการไม่สามารถทำอะไรได้ดังใจตนเองบ้าง เกียจคร้านบ้าง ฯลฯ

เมื่อถูกบีบบังคับให้ต้องเผชิญหน้ากับอุปสรรคปัญหาหรือความทุกข์ ตักยภาพที่แฝงอยู่ในตัวนักเรียนจะได้รับการปลดปล่อยออกมา เพื่อฟันฝ่าอุปสรรคปัญหาต่างๆ ให้งานนั้นๆ สำเร็จ ลุล่วงตามเป้าหมาย

นักเรียนบางคนอาจได้เรียนรู้ว่าตนเองมีความสามารถพิเศษในด้านนั้นด้านนี้ บางคนมีลักษณะเป็นผู้นำ บางคนมีความสามารถในการแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน บางคนมีความสามารถพิเศษด้านการพูดหรือการเขียน ฯลฯ การรู้จักความสามารถพิเศษของตนเองจะนำไปสู่ฉันทะที่จะพัฒนาศักยภาพและความรู้ความสามารถในสาขาวิชาด้านนั้นๆ ต่อไปอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ความรู้สำคัญที่นักเรียนจะได้มีโอกาสเรียนรู้จากการทำงานอีกประการหนึ่ง ก็คือความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ (management) ซึ่งเป็นวิชาความรู้ที่สังคมไทยขาดแคลน เนื่องจากระบบการศึกษาที่สอนให้เรียนรู้อยู่ในชั้นเรียนแคบๆ จะไม่สามารถสอนความรู้ด้านนี้ได้

แต่ในการทำงาน นักเรียนจะถูกฝึกให้รู้จักวิธีการบริหารจัดการเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ อันเป็นอุปสรรคที่ทำงานนั้นๆ ไม่สำเร็จลุล่วง เช่น ต้องรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีม การแบ่งงาน การติดต่อประสานงาน การตัดสินใจ ฯลฯ

โลกปัจจุบันเป็นโลกยุคการแข่งขัน ความรู้ที่สำคัญยิ่งเรื่องหนึ่งสำหรับโลกยุคนี้ก็คือความรู้ในด้านการจัดการ สังคมไทยที่ล่าช้ากว่าหลายๆ ประเทศก็เพราะระบบการศึกษาที่ไม่สามารถสอนให้คนไทยมีความรู้ด้านการจัดการที่ดี เรียนจบมาสูงๆ แต่ทำงานไม่ค่อยเป็น ส่งผลให้กิจการงานนั้นๆ ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ปรัชญาการศึกษา **“ศิลปะเด่น-เป็นงาน-ชาญุวิชา”** ภายใต้ระบบการศึกษา **“วิถีพุทธ”** ของเครือข่ายโรงเรียนสัมมาสิกขาชาวอโศก จึงเป็นระบบการศึกษาที่มีนัยอันลึกซึ้งต่อการช่วยแก้ไขปัญหาของสังคมปัจจุบันหลายแง่มุม ซึ่งน่าที่โรงเรียนอื่นๆ จะได้มาศึกษาใกล้ชิด

แต่ละฉากชีวิต แต่ละเหตุการณ์
จะมีข้อสรุปให้ได้คิดเสมอ
แต่ข้อคิดทั้งหลาย
ล้วนเป็นข้อคิดเพื่อยุติสงคราม
คลี่คลายจากความขัดแย้ง

ฟังเขาพูดให้จบก่อน

ทั้งนี้ “ตัวเรา” จะต้อง “ไม่เอาแต่ใจ”

เมื่อไม่เอาแต่ใจ ตัวตนอัตตาก็เล็กลง บรรยากาศแห่งความตึงเครียดก็จะผ่อนคลาย

เด็ก-ผู้ใหญ่ ไม่ได้วัดกันที่อายุ แต่วัดกันที่ความเอาแต่ใจ

“สิทธิคารม” ของเซอร์แมน เฮสละ พบความสำเร็จด้วยวิธีใช้ตัวช่วย “อดได้” “รอได้”

คนใจร้อนทำลายชีวิตตัวเอง ฟังพินาศมานานก่อน
“ฟังเขาพูดให้จบก่อน” ที่รู้มรือนก็ผ่อนคลาย

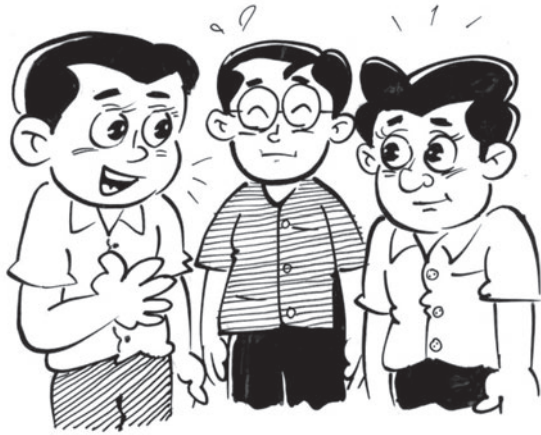

บางทีการซื้อเวลากับการให้ออกาสก็เป็นตัวเดียวกัน
ต่อเวลาอีกนิด ใจฝ่ายตรงข้ามจะได้เย็นลง
ให้เขาพูดให้หมด จะได้ไม่ขัดแย้ง รำคาญ

“ฟังเขาพูดให้จบก่อน” จิตแพทย์ประสบความสำเร็จ ยังไม่ต้องทำอะไร เพียงแค่ฟังคนไข้พูดให้หมด มีบางคนที่พอพูดจบ จิตใจก็จะผ่อนคลาย เหมือนความอึดอัดได้เหวี่ยงออกมา เหมือนอยากจะทำอะไรก็ได้ อ้ากสมใจ

“ฟังเขาพูดให้จบก่อน” เป็นการระงับอารมณ์ของเรา ใจเย็นอีกนิด อาจได้ข้อคิดใหม่ๆ การสวนกลับโดยยังไม่จบกระแสความ นับเป็นการหลบหลู่คู่สนทนาที่เลวร้ายที่สุด มีแต่ไฟโทสะที่จะเผาเผาทั้งและกัน

ฟังเขาพูดเท่ากับการให้เกียรติ
เท่ากับการแสดงความเคารพ
สิ่งเลวร้ายจะค่อยๆ หายไป
สงครามแห่งอารมณ์มักเกิดเพราะต่างฝ่าย
ต่างไม่อดทน รอคอยให้เขาพูดจบ
จริงอยู่ พูดไม่ได้เรื่อง
จริงอยู่ พูดไม่ตรงเป้า
แต่เราต่างหากที่เป็นนายพราน หากจะตอบได้
ต้องรอให้เขาพูดจบ
เหมือนลูกธนูถึงที่หมาย ย่อมพอใจ ย่อม
หมดแรงตอบได้

“ฟังเขาพูดให้จบก่อน” เพราะหากเราสวนกลับ
มันก็เหมือนเราจะเอาชนะ เหมือนเราไม่เข้าใจเขา
เหมือนเราไม่หวังดีกับเขา
อารมณ์คู่สนทนาจะยังค้างคาใจ เกิดการไม่
ยอมรับ

การฟังฝ่ายตรงข้ามพูดให้หมดกระแสความ
จึงเป็นการเอาชนะศัตรู และสร้างมิตรได้อย่างนำ
มาหัสจรรย์

“ฟังเขาพูดให้จบก่อน” แม้เราจะรู้แล้ว ก็ใช้
จะต้องแสดงภูมิ

ให้เขาได้แสดงบ้าง อย่าใจร้อนรีบแสดง ละคร
บนเวทีก็ต้องเล่นอีกนาน อย่ากลัวไม่ได้เล่น

การอดทน รอคอย ให้เขาพูดให้จบ นับเป็น
ความเมตตาที่คู่สนทนาพึงมีต่อกัน

**การสวน-การเสียบ ไม่เหมาะหรือที่จะ
พูดคุยกัน นั้นเอาไว้ใช้กับดีที่ออกจะเหมาะกว่า !**

นารัฐจักร

ฝั่งฝัน นาคสมบุรณ์

“ตี๋ว”

ปึกรัก ชาวหินฟ้า

“ได้ค่ะ แต่หนูไม่รู้จะทำได้ดีหรือเปล่านะคะ”

เป็นคำตอบจาก “ตี๋ว” เมื่อศิษย์จบเธอมาช่วยงานวิจัย เป็นคำตอบเต็มที่ได้ยินทุกครั้งที่เคยปากขอความช่วยเหลือ ในหมู่คนมากมายที่เรารู้จัก จะมีสักกี่คนที่เราเชื่อว่าถ้าขอให้ช่วย เขาต้องช่วย และมีกี่คนที่เราวางใจได้ขนาดกล้าพูดว่า “คนนี้ไม่มีปัญหาหรอก” หรือพูดอย่างสนิทใจเชื่อกับบอกว่า ไว้วางใจได้ว่าไม่โกธ และยินดีให้ความร่วมมือแทบจะทุกงาน (ขอคงคำว่า “แทบจะ” เผื่อไว้ เพราะอาจจะมึนบางเวลาที่ยังมีอารมณ์ “ไม่พร้อมจะให้ความร่วมมือ”) “ตี๋ว” จึงเป็นบุคคลมหัศจรรย์คนหนึ่งที่น่าจะเรียนรู้ว่า เธอมีวิธีคิดอย่างไรและใช้ชีวิตอย่างไร

☆☆☆☆

วันนั้นพอชวนลูกสาวช่วยอ่านรายงานการปฏิบัติธรรมที่พิมพ์ในนิตยสาร “สารโศก” ของมูลนิธิธรรมสันติ ซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับงานวิจัย ลูกสาวก็บอกว่าเดี่ยวจะชวนแม่ด้วย แม่ชอบอ่านหนังสือพอดีแม่เดินมา คุณแม่ของตี๋วชื่อ **ฝนคำ** เดิมชื่อ **ลดาศรี** ส่วนตี๋วชื่อ **ปิยะดา** (แปลว่าบุคคลที่น่ารัก หรือบุคคล

อันเป็นที่รัก) ดิฉันจำชื่อคุณแม่ไม่ค่อยจะได้หรอกค่ะ เพราะไม่ค่อยได้ยินใครเรียกชื่อท่าน ใครๆ ก็เรียกว่า “แม่ครู” พอแม่ครูได้ฟังเรื่องที่เรากำลังคุยกันอยู่ แม่ครูก็รับปากว่าจะช่วยด้วยอีกแรงหนึ่งเท่าที่จะพอมีเวลา เพราะช่วงนี้สอนหนักมาก เด็กๆ กำลังสนใจเรียนคณิตศาสตร์กันใหญ่ มาขอให้สอนเพิ่มนอกเวลาเรียน จนค่ำมืดทุกวัน จนไม่มีแม่แต่เวลาคิดอยากกลับบ้าน แม่ครูเล่าว่า สมัยมาอยู่วัดใหม่ๆ คิดอยากกลับบ้านทุกวันเชียวแหละ ไม่เหมือนตัว ตัวไม่เคยคิดจะกลับบ้านเลย คิดถึงแต่วัด กลับบ้านไม่กี่วันก็จะกลับวัดแล้ว ถึงตอนนี้ตัวเสริมว่า “มีอยู่ครั้งเดียว อยากกินข้าวเหนียวมะม่วง ก็เลยกลับบ้านไปกินข้าวเหนียวมะม่วง”

เมื่อตอนเด็กๆ ตัวก็เคยทำแบบนี้มาแล้ว ตอนนั้นอยู่กับญาติในกรุงเทพฯ ตัวกับน้องสาวอยากกินทุเรียน ซึ่งก็เป็นปกติที่ผู้ใหญ่จะไม่ค่อยให้เด็กกินทุเรียนมากเกินไป ตัวกับน้องก็เลยซื้อทุเรียนไปกินที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จนอ้มแล้วถึงกลับบ้าน

เรื่องนี้ดิฉันเพิ่งเคยได้ยิน แม่จะคบหาคุ้นเคยกับตัวมาเกือบ ๑๐ ปี ฟังแล้วก็คิดว่า ชีวิตของเธอซึ่งเป็นพุทธศาสนิกชนคนหนึ่งก็มีอะไรน่าศึกษาเหมือนกัน น่าศึกษาตรงที่เธอก็เคยพ่ายแพ้กิเลสมาเหมือนกัน แต่

หลังจากนั้นเธอก็เป็นผู้ชนะ เพียงเพราะพระท่านบอกว่า “ไม่ต้องกินหรอก ข้าวเหนียวมะม่วงนะ”

เด็กหญิงปิยะดา สุ่มมาตย์ เกิดเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๐๖ ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ พ่อชื่อสุบิน ตอนแรกพ่อเป็นครู แต่ต่อมา พ่อไปช่วยงานลุง พี่ชายของแม่ ซึ่งเป็นทนายความ พ่อก็เลยเรียนนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง แล้วก็เปลี่ยนอาชีพเป็นทนายความ ปัจจุบันพ่อเสียชีวิตแล้ว ส่วนแม่เป็นครูสอนคณิตศาสตร์ที่โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตัวก็เรียนจบ ม.ศ.๕ สายวิทย์จากโรงเรียนนี้

“จบ ม.ศ.๕ แล้วก็เข้าเรียนรามฯเลย ไม่ได้สอบเอ็นทรานซ์เพราะพ่ออยากให้เรียนนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง แล้วก็ไปเป็นทนายความเหมือนพ่อที่จริงพ่อก็อยากให้พี่ชายเป็นทนายความเหมือนกัน

แต่เขาไม่ยอม **พี่ชายชื่อสุวิทย์** จบ ปวส. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่กาฬสินธุ์ เรียนจบแล้วก็เข้าราชการกรมประมง ตอนนี้ออกมาค้าขาย **น้องสาว** แต่งงานแล้ว ชื่อ **ปนัดดา แก้วชู** จบวิทยาลัยเทคนิคที่กาฬสินธุ์ แล้วไปเรียนรามฯต่อ ตอนเรียนรามฯก็ทำงานไปด้วย แต่งงานแล้วก็ลาออกจากงาน **คนสุดท้ายเป็นผู้ชายชื่อภานุมาศ** จบโรงเรียนเทคโนโลยีไทย-เยอรมันที่ขอนแก่น ทำงานที่สำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เสียชีวิตแล้วเพราะประสบอุบัติเหตุ”

“ตกลงกันว่าจบรามฯแล้วจะต้องให้เรียนครู เพราะอยากเป็นครู แต่ก็เรียนตามใจพ่อ เรียนจน

เกือบจะจบแล้ว ตอนนั้นอยู่ปี ๔ เหลืออีกแค่ ๓ เล่ม (นักศึกษารามจะใช้คำว่าเล่มแทนคำว่าวิชา) ถ้าเรียนก็จบอยู่แล้ว แต่พอดีได้พบกลุ่มนักศึกษาผู้ปฏิบัติธรรม (นศ.ปธ.) เลยทำแต่กิจกรรม ไม่ได้ไปสอบ จนเวลาผ่านไป ๔ ปีก็ยังเรียนไม่จบ มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ว่า ถ้าเรียนไม่จบภายใน ๘ ปี ถึงจะเรียนมาเกิน ๑๐๘ หน่วยกิต มหาวิทยาลัยก็นับให้แค่ ๑๐๘ หน่วยกิต ก็เลยต้องเรียนอีก ๓๐ หน่วยกิต พอปี ๒๕๓๔ พ่อเสียชีวิต ก็เลยเรียนจบภายในเทอมเดียว ๓๐ หน่วยกิต ที่จริงระเบียบให้เรียนเทอมละไม่เกิน ๒๔ หน่วยกิต

แต่ถ้าเป็นเทอมสุดท้าย ขอลงทะเบียนเรียนเกินกำหนดได้ ก็ไม่รู้เหมือนกันว่าเรียนได้ยังไงตั้ง ๓๐ หน่วยกิต อาจจะเป็นเพราะรู้ว่าพ่ออยากให้เรียนให้จบ พ่อพ่อเสียชีวิตก็เลยเป็นแรงผลักดันว่าต้องเรียนให้จบ”

“ที่ไม่อยากเรียนให้จบตอนแรก เพราะไม่อยากเป็นทนายความ แล้วก็ไม่ได้กลับไปทำงานที่บ้านด้วยอยากอยู่วัด แม่บอกว่าจะอยู่วัดก็ได้ แต่ต้องเรียนให้จบก่อน แต่พอบอกว่า

ถ้าเรียนจบต้องกลับไปทำงานกับพ่อ เลยไม่ได้เรียนให้จบช่วงนั้นกลุ่มนักศึกษาผู้ปฏิบัติธรรมก็มีกิจกรรมมาก ตอนแรกก็ไปงานรับน้องของกลุ่มที่ปฐมอโคกเมื่อปี ๒๕๓๐ พักค้างในหมู่บ้าน ต้องตื่นตีสามครึ่งมาทำวัตรเช้าทุกวัน เห็นคนในชุมชนตื่นขึ้นมาเขียนบันทึก นั่งฟังเทศน์ แล้วก็ทำงานในชุมชน ดูเขามีความสุขดี สังคมเป็นพี่เป็นน้องกัน อยู่ในชุมชน ๓ คิน ๔ วัน พ่อท่านเทศน์ทำวัตรเช้าและฉันอาหารที่ศาลาด้วยทุกวัน รุ่งนั้นมีหลายคนปฏิบัติธรรมช่วยงานวัดต่อมา มี ฟ่านวล ฝ่าย ผึ้ง กล้วย และอีกหลายคน”

“พ่อท่านเทศน์เรื่องการแต่งตัวของผู้หญิงด้วย (ตรงนี้ผู้สัมภาษณ์ขอเสริม : เวลาพ่อท่านเทศน์ว่า

ผู้หญิงเรื่องการแต่งตัวสมัยนั้นจะแรงมาก อย่างเช่นบอกว่า แต่งตัวไปล้อผู้ชายไร้ เหมือนดอกไม้มีสีสวยกลิ้งหอมเพื่อล่อแมลง สมัยโบราณนะผู้หญิงแต่งหน้าทาปาก เขาว่าเป็นผู้หญิงหากินนะ) หลังจากงานนั้นก็ตัดผม ปล่อยผมยาว กินมังสวิรัต กินมือเดียว แล้วก็กลับบ้านจะไปขอแม่มาอยู่วัด แต่แม่ไม่ให้เพราะยังเรียนไม่จบ แม่รู้จักอโคกอยู่แล้วเพราะพี่ชายเอาหนังสือไปให้อ่าน เป็นหนังสือที่ส่งไปให้อริบตี แต่ไม่มีใครอ่าน พี่ชายก็เอากลับไปบ้านให้แม่อ่าน แต่แม่ยังไม่แน่ใจว่าจะอยู่วัดได้ หนูก็เลยบอกว่า อยู่บ้านก็ได้ แต่แม่ต้องกินเจเป็นเพื่อน แล้วก็กินมือเดียวด้วย ตั้งแต่นั้นแม่ก็กินเจมาตลอด”

“ตัวบอกว่า เรื่องกินมือเดียวทำได้บ้าง ไม่ได้บ้าง และเธอก็อ้างเหตุนี้ที่จะไม่ให้สัมภาษณ์ ดิฉันก็บอกว่า ชีวิตกับการปฏิบัติธรรมไม่ใช่จะราบเรียบไปเสียทุกเรื่อง ก็ล้มลุกคลุกคลานอย่างนี้แหละ...”

“พอปลายปีก็ไปร่วมงานปีใหม่ที่ปฐมอโคก ต่อมาก็ไปงานปลุกเสกพระแท้ๆ ของพุทธ งานพุทธทายาท แล้วก็งานอบรมคุณภาพชีวิตที่หนองจอก ของพลตรีจำลอง ศรีเมือง มีงานอะไรที่ไหนก็ไปทุกงาน

วันหนึ่งได้คุยกับท่านสมณลักขโณ บอกท่านว่า อยากจะมาอยู่วัด ท่านก็เลยแนะนำให้มาอยู่ข้าง

สันตือโศก ที่บ้านของกลุ่มนักศึกษา
ผู้ปฏิบัติธรรม แล้วก็ไปช่วยค้าขายที่
 ร้านบุญนิยม ๒ ขยายอาหารมังสวิรัต
 หน้าโรงเรียนสตรีนันทบุรีไปกับเพื่อน
 ๒ คน ขายวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เสาร์
 อาทิตย์ก็มาพักที่บ้าน นศ.ปธ. มีการ
 ประชุมทุกอาทิตย์ แล้วก็ตรวจศีล

ทุกวัน ฟังเทศธรรมะพอท่าน ทำอยู่ ๗ เดือน พอกกลุ่ม นศ.ปธ.
 เปิด**ร้านน้ำใจ** ผังตรงข้ามสันตือโศก ขยายอาหารมังสวิรัต
 ก็ช่วยที่ร้านน้ำใจตั้งแต่แรกจนเลิกกิจการ จำได้ว่าทำกันอยู่
 ๘ ปี เพราะว่าตอนที่ไปงานครบรอบ ๘ ปี ของชมรมมังสวิรัต
 แห่งประเทศไทย พอท่านบอกว่า **ร้านน้ำใจต้องทำ
 ให้ถึง ๘ ปี**นะ ตอนที่จะปิดร้านก็นับกันว่าครบ ๘ ปีรีเปล่า
 พอนับครบก็ตกลงว่าปิดร้านได้”

“อยู่กรุงเทพฯ ก็โทรศัพท์ไปตรวจสอบแม่ว่า กินมือเดียว
 อยู่หรือเปล่า ย้ำกับแม่ด้วยว่า ถ้าเม็ดเดียวก็ไม่ได้นะ แล้วถ้า
 มีโอกาสก็จะทำน้ำพริกส่งไปให้แม่ ครูที่โรงเรียนยังบอกว่า
 มีแต่แม่ที่ต่างจังหวัดทำน้ำพริกส่งไปให้ลูกที่กรุงเทพฯ นี่ลูก
 ทำน้ำพริกส่งไปให้แม่” ถึงตอนนี้แม่ครูเล่าเสริมว่า “**ดี๊วเขา
 อยู่กับแม่มาตั้งแต่เล็ก ลูกคนอื่นยังไปเรียนที่อื่นบ้าง ดี๊วอยู่
 กับแม่ตลอด มาเรียนต่อที่กรุงเทพฯ พอปิดเทอมแม่ก็มาหา**

วิชากฎหมาย ชั้น ม.๕-ม.๖ โรงเรียนสัมมาสิกขาสันตือโคกด้วย เฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ พอเข้ามาอยู่วัดเต็มตัวก็เป็นครูโรงเรียนสัมมาสิกขาสันตือโคกมาตลอด ที่จริงถ้าไม่มีอะไรสะกิดใจ ก็คงช่วยขายอาหารที่แผง ๒๒ จนตายก็ได้ แต่พอดีได้ฟัง**ท่านสิริเตโช** เทศน์เรื่องการมีความสุขโดยไม่พัฒนา แล้วก็ได้อุหน่งเงินตอนหนึ่งที่มีต้นหลิวข้างสะพานไม่ได้ข้ามสะพานสักที คนอื่นข้ามสะพานไปหมดแล้ว ก็ได้คิดว่าเหมือนตัวเองที่ติดแป้น”

ช่วยงานวัดด้วยกัน งานพุทธาฯ ปลุกเสกฯ ก็ไปด้วยกัน ตัวเขาต้องพาแม่ไปนั่งข้างหน้า บอกว่าจะได้เห็นพระ หลานก็ไปด้วย แม่พาหลานมาวัดตั้งแต่หลานยังตัวเล็กๆ”

“ที่เลิกร้านน้ำใจ เพราะไปเปิดแผง ๒๒ ขายอาหารมังสวิรัตในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ช่วงนั้นก็ช่วยสอน

“ช่วยงานมังสวิรัติมหาหลายร้านแล้วแต่ก็ทำกับข้าวไม่เป็นหรอกคะ แม่ครัวมีเยอะแล้ว หนูก็หุงข้าว แล้วก็อยู่ฝ่ายบริการ ตักอาหาร เก็บโต๊ะล้างจาน ทำทุกอย่าง ไม่ทำอย่างเดียว กับข้าว”

“ที่นี่พอเข้าวัดแล้ว เป็นครู ตอนแรกๆ ก็สอนไม่เป็น ไม่มั่นใจเลยไปเรียนครู ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรียนหลักสูตรต่อเนื่องสองปีครึ่ง นอกจากสอนวิชาสังคมศึกษาแล้ว ก็ต้องดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน ทำงานร่วมกับเด็กๆ อยู่กับนักเรียน

มีความสุขกว่าตอนที่อยู่บ้าน มีเวลาได้ฟังเทศน์ ชีวิตจะนิ่งกว่า อยู่ที่บ้าน ต้องเจอลูกค้าเยอะ”

“เป็นครูมาตั้งแต่ก่อตั้งโรงเรียนปี ๒๕๓๔ พอปี ๒๕๔๔ มีนักเรียนที่จบ ม.๖ อยากเรียนต่อ สัมมาสิกขาลัทธิวัชรชีวิต (ม.วช.เป็นการศึกษาต่อจากระดับมัธยมศึกษา เรียกว่าระดับอุดมศึกษา ที่จัดขึ้นในชุมชนชาวอโศก) แต่มีข้อกำหนดว่า เขตไหนจะเปิดสัมมาสิกขาลัทธิวัชรชีวิตต้องมีนิสิตอย่างน้อย ๕ คน แต่ปีนั้นมีนักเรียนจะเรียนอยู่แค่ ๒ คน ก็เลยชวนแม่สมัครเรียนด้วยกัน ช่วยให้ครบ ๕ คน มีคนอื่น ๆ สมัครอีกหลายคน รวมแล้วประมาณ

๑๐ คน แต่ ๒ คนที่อยากจะเรียนตอนแรกนั้น กลับไม่ได้สมัครหรอก”

“ตอนนั้นแม่มาอยู่วัดแล้ว แม่มาอยู่เมื่อปี ๒๕๔๓” ถึงตอนนี้แม่ครูเล่าเองว่า “มาอยู่วัดไม่อย่างทำงานออกหน้าเลย อยากอยู่หลังฉาก เพราะทำมามากแล้ว แต่ให้สอนนักเรียนนะได้” ลำพังการสอนนักเรียนสัมมาสิกขาก็ไม่ใช่ง่ายเหมือนกัน แม่ครูเคยเล่าก่อนหน้านี้น่าว่า “เด็กของเราไม่เหมือนเด็กทั่วไป แม่เป็นครูมาหลายสิบปี เด็กข้างนอกเราบังคับได้แล้วเขาก็กลัวถูกหักคะแนนด้วย เด็กของเรานี้บังคับไม่ได้และไม่กลัวถูกหักคะแนน ต้องให้เขาเกิดความศรัทธา เขาก็จะทำตาม”

งาน
เกษียณ
อายุ
แม่ครู

“ขอบคุณสิกขมาตุปลูกบุญที่แนะนำให้สมัคร ม.วช. ประทับใจมากเลย ได้ประโยชน์จากการเป็น นิสิตมาก ต้องออกจากภพ ต้องประชุม ต้องทำ กิจกรรมร่วมกัน จริงๆ ก็ไม่ยากทำ แต่รู้ว่าดีขึ้น มี หมู่มากที่สุด แล้วก็ มีผู้ดูแลด้วย มีครูเอาใจใส่ เป็นนิสิต ม.วช. สบายกว่าเป็นครู เพราะครูเป็นผู้ดูแลเรา เราก็ มีความสุขดี”

“ใช้ชื่อปกรักรตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๓๕ แต่ตอนนั้นกลุ่ม นศ.ปธ. ยังไม่ค่อยมีใครเปลี่ยนชื่อ ก็เลยไม่ได้เปลี่ยน อย่างเป็นทางการ มาเปลี่ยนตอนปี ๒๕๔๐ ก่อนที่จะ สัมครเรียน มสธ.”

ชีวิตของเธอ ปิยะดา หรือปกรักร ก้าวไป สอดคล้องกับจังหวะก้าวของชุมชน แม้เธอจะไม่มี บทบาทเด่นเป็นผู้นำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในชุมชน แต่เธอก็พร้อมเปลี่ยนแปลงตนเองไปพร้อมๆ กับ ชุมชน เธอจึงมีความสุขในทุกสถานการณ์ อาจจะ เป็นเพราะเธอยึดมั่นในคำสอนสองประการของ สมณะสิริเตโช ที่เขียนให้เธอไว้ใน ๒ วาระโอกาส ที่ห่างกัน คือ

“คนเขาควรซบซนซึ่งแสงพอไขในสิ่งที่ตนเอง เป็นอยู่และทำอยู่ แม้สิ่งนั้นจะน้อยนิด นอกล่ายตาไต่ดชช” และ... “ชีวิตมีความสูงนี้ระนาบกว้าง ต้องขะรังภาช ดิตตสบาย ภาชใหม่เพิ่มฐานของตนให้อิ่งขึ้น ซึ่งก็คือ ขะต้องสำบากมากขึ้นด้วย”

เกษตรกรรมอินทรีย์

(Organic Farming)

“เกษตรกรรมอินทรีย์” เป็นคำที่ถูกบัญญัติขึ้น ในประเทศยุโรปเมื่อหลายทศวรรษที่ผ่านมา โดยแนวทางการเกษตรกรรมอินทรีย์ของนักวิทยาศาสตร์การเกษตรตะวันตกดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากภูมิปัญญาและประสบการณ์ของเกษตรกรในตะวันออกอย่างสำคัญ

นักวิทยาศาสตร์การเกษตรคนสำคัญ ๒ คนซึ่งได้รับการกล่าวถึงบ่อยๆ ในวงการเกษตรกรรมอินทรีย์

คือ F.H.King และ Sir Albert Howard ต่างก็ได้รับแรงบันดาลใจจากการได้มาศึกษาระบบเกษตรกรรมแบบพื้นเมืองในตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจีน ญี่ปุ่น เกาหลี และอินเดีย แนวทางเกษตรกรรมอินทรีย์เป็นแนวทางที่มีพื้นฐานอยู่บนความรู้ทางวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับเรื่องดินเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตามทั้ง King, Howard, Balfour และนักเกษตรกรรมอินทรีย์คนอื่นๆ ต่างกับนักวิทยาศาสตร์การเกษตรส่วนใหญ่ตรงที่พวกเขากล้าแก้ไขความบกพร่องของทฤษฎีทางการเกษตร เมื่อเห็นว่าทฤษฎีเหล่านั้นเป็นสาเหตุของปัญหาบางประการที่เกิดขึ้นในระบบการเกษตรกรรม เช่น ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการแร่ธาตุอาหารของพืช ซึ่งนำไปสู่การใช้ปุ๋ยเคมีขนานใหญ่ในระยะเวลาต่อมา

ความหมายของเกษตรกรรมอินทรีย์

คำว่า “เกษตรกรรมอินทรีย์” (Organic Farming) ซึ่งกระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกาตั้งไว้เมื่อปี ๑๙๘๑ มีความหมายว่า ระบบการผลิตทางการเกษตรที่หลีกเลี่ยงการใช้ปุ๋ยเคมีสังเคราะห์ สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และฮอร์โมนกระตุ้นการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์ การเกษตรกรรมอินทรีย์อาศัยการปลูกพืชหมุนเวียน เศษซากพืช มูลสัตว์ พืชตระกูลถั่ว ปุ๋ยพื้นสด

เศษซากเหลือทิ้งต่างๆ การใช้ธาตุอาหารจากการฟุ้งของหินแร่ เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินให้เป็นแหล่งอาหารของพืช แมลงโรด และวัชพืช เป็นต้น (Barry Wookey, ๑๙๘๗)

การใช้หลักการควบคุมศัตรูพืชด้วยวิธีชีวภาพ รวมทั้งเป็นการควบคุมศัตรูพืชต่างๆ เช่น

หลักการสำคัญของเกษตรกรรมอินทรีย์

เกษตรกรรมอินทรีย์ให้ความสำคัญสูงสุดต่อ “ดิน” เนื่องจากดินเป็นรากฐานของทุกสิ่ง โฮวาร์ด ผู้บุกเบิกเกษตรกรรมแบบอินทรีย์เขียนไว้ในหนังสือชื่อ “An Agriculture Testament” ซึ่งตีพิมพ์เมื่อเดือนมิถุนายน ๑๙๔๐ ว่า

สุขภาพที่ดีเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตทั้งปวง สุขภาพที่ดีตามกฎข้อที่หนึ่ง ต้องใช้กับดิน พืช สัตว์ และมนุษย์ โดยสุขภาพที่ดีของสิ่งมีชีวิตดังกล่าวจะเชื่อมโยงประสานสัมพันธ์ดุจสายไซ้เส้นเดียวกัน ความอ่อนแอและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับห่วงโซ่แรกคือ “ดิน” จะส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อื่นที่อยู่ในลำดับสูงกว่าจนถึงมนุษย์ซึ่งยืนอยู่บนสุดของห่วงโซ่ความสัมพันธ์นั้น

ปัญหาการระบาดของโรคแมลง ทั้งในการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ในระบบเกษตรกรรมสมัยใหม่นั้น คือ ปัญหาในห่วงโซ่ที่สองและสาม (พืช-สัตว์) ปัญหาเรื่องสุขภาพของคนในสังคมสมัยใหม่เป็นผลต่อเนื่องมาจาก ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นในห่วงโซ่ที่สองและสาม สุขภาพที่ไม่ดีของพืช สัตว์และมนุษย์เป็นผลต่อเนื่องมาจากสุขภาพที่ไม่ดีของดิน ดินเป็นรากฐานของทุกสิ่ง การแก้ปัญหาเรื่องสุขภาพโดยการพัฒนา และคิดค้นวิธีการรักษาโรคต่างๆ ไม่อาจทำให้สุขภาพดีขึ้นได้ ถ้าละเลยความอุดมสมบูรณ์ของดิน การปรับเปลี่ยนการพัฒนาที่เป็นอยู่ให้ถูกต้องมีค่าใช้จ่าย เพียงแต่เราต้องสำนึกในปัญหาที่เกิดขึ้น ยอมรับกฎและบทบาทอันซับซ้อนของธรรมชาติ ด้วยการคืนทุกสิ่งที่เหลือจากการใช้ประโยชน์ให้ผืนดิน ผสมผสานการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ และไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการรบกวนต่อกระบวนการสะสมธาตุอาหารที่ดำเนินการโดยสิ่งมีชีวิตเล็กๆ ซึ่งอาศัยในดิน ไมโทคอน์ของดิน ในหมู่นักเกษตรกรรมอินทรีย์จึงเป็นคนที่เน้นกับที่นักการเกษตรเคมีเข้าใจ

นักเกษตรกรรมอินทรีย์เชื่อว่า ดินใต้ฝ่าเท้าของมนุษย์นั้นมีชีวิต ผืนดินที่สัมพันธ์กับการทำเกษตรกรรมของโลกนั้นเป็นเพียงชั้นดินที่มีความหนาเฉลี่ยน้อยกว่า ๑ ฟุตเท่านั้น ดินชั้นบนที่ห่อหุ้มโลกจะมีซากอินทรีย์วัตถุ ซากพืช ซากสัตว์ และของเสียที่ร่างกายถ่ายออกมาละลายปนอยู่เสมอ โดยจะมีสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กๆ นับล้านๆ ค่อยๆ ย่อยสลายเศษซากดังกล่าว ประมาณกันว่าในพื้นที่ดินดี ๒.๕ ไร่ และลึกลง

ไปประมาณ ๖ นิ้วนั้นจะมีแบคทีเรียหนึ่กกว่าข้างปลาย ๑ ตัว ในดินจะมีช่องเล็กๆ คล้ายๆ รังผึ้ง แบคทีเรีย รา โปรโตซัว ไมคอไรซาและจุลินทรีย์อื่นๆ อาศัยอยู่ ดินที่มีคุณภาพจะเต็มไปด้วยรูเล็กๆ มากมาย ในเม็ดดินเล็กๆ ๑ ซ้อนชาจะมีพื้นที่ผิวถึง ๑๕ ไร่ สิ่งมีชีวิตเหล่านี้จะย่อยสลายเศษซากของสิ่งมีชีวิตให้อยู่ในรูปธาตุอาหารของของเสีย และจะมีผลต่อคุณภาพของอาหารนั้นในที่สุด

เมื่อ ๕ ทศวรรษที่ผ่านมา “โรเบิร์ต แมคคาร์สัน” ได้ทดลองเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของหนูซึ่งให้กินข้าวสาลีที่ใส่ปุ๋ยต่างกัน เขาพบว่าหนูที่กินข้าวสาลีที่ใส่ปุ๋ยธรรมชาติจะมีอัตราการเติบโตดีกว่าหนูที่กินข้าวใส่ปุ๋ยเคมีถึง ๑๕% ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามมโนทัศน์ของนักเกษตรกรรมอินทรีย์มิได้เป็นภาพของดินซึ่งมีแร่ธาตุที่พืชต้องการไม่ก่ขนิດดั่งความเข้าใจของนักการเกษตรแผนใหม่ แต่เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของสิ่งมีชีวิตเล็กๆในดินเป็นจำนวนมาก “เลดี้ อีฟ บัลโฟร์ (Lady Dve Balfo) ซึ่งสานต่องานของไฮواردสตรูปไว้ว่า ธาตุอาหารพืชที่ได้จากสมดุลของดินที่มีชีวิต มีความสำคัญสูงสุดต่อสุขภาพโดยรวมของมนุษย์ ดังนั้นเกษตรกรรมอินทรีย์จึงปฏิเสธการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และสารเร่งการเจริญเติบโตอื่นๆ ความอุดมสมบูรณ์ของพืชและสัตว์ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของดิน การระบาดของโรค/แมลงเกิดจากการที่พืชนั้นอ่อนแอ และระบบนิเวศขาดสมดุลตามธรรมชาติ

ดังนั้นการแก้ไขปัญหาการเจริญเติบโตและการระบาดของโรคแมลง จึงต้องมุ่งสู่แก่นแท้ของปัญหา มิใช่ที่อาการของโรค การใช้สารเคมีจึงถูกปฏิเสธ เพราะนอกจากจะแก้ปัญหาที่แท้จริงไม่ได้แล้ว ยังเป็นสาเหตุของปัญหาการเกษตรใหม่ๆ ที่ซับซ้อนและรุนแรงมากยิ่งขึ้นไปอีก

เกษตรกรรมอินทรีย์ในปัจจุบัน

ปัจจุบันมีเกษตรกรรมอินทรีย์เป็นจำนวนพอสมควร คาดว่ามีเกษตรกรที่ทำการเกษตรตามแนวทางนี้ประมาณ ๑% ของเกษตรกรทั้งหมดในสหรัฐอเมริกา ยุโรป ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย โดยกลุ่มเกษตรกรรมอินทรีย์ในแต่ละประเทศจะมีความคิดและวิถีปฏิบัติในการทำการเกษตรที่คำนึงถึงอิทธิพลของดวงดาว การใช้

สารสกัดจากพืชเพื่อปรับสมดุลการเจริญเติบโตของพืช เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ระบบเกษตรกรรมอินทรีย์เพิ่งได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการในวงวิชาการอย่างจริงจังเมื่อประมาณหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมาเอง โดยเฉพาะรายงานผลการทำเกษตรกรรมอินทรีย์ทั่วประเทศอเมริกา รวมทั้งการเดินทางไปดูงานเกษตรกรรมอินทรีย์ในยุโรปและญี่ปุ่น เกษตรกรรมอินทรีย์ส่วนใหญ่จะใช้การปลูกพืชหมุนเวียนโดยใช้พืชตระกูลถั่วและพืชคลุมดินทดแทนไนโตรเจนจากปุ๋ยเคมี การเลี้ยงสัตว์เป็นองค์ประกอบสำคัญในการหมุนเวียนอาหารและเศษซากของเหลือเพื่อประโยชน์ในไร่นา บางกรณีอาจมีการนำปุ๋ยคอกและอาหารสัตว์มาจากนอกฟาร์มบ้าง

สูตรน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยชีวภาพ

กรมวิชาการเกษตรได้รับรวบรวมสูตรน้ำสกัดชีวภาพจากหน่วยงานและแหล่งที่มีผู้ศึกษาค้นคว้า และทดลองได้ผลดี ดังนี้

กลุ่มเกษตรกาญจนาบลดสารพิษ ต.หนองบัว อ.ศรีไทย จ.สุโขทัย

การทำหัวเชื้อจุลินทรีย์

❖ ส่วนผสม

วัสดุที่ใช้

๑. น้ำต้มสุก
๒. เปลือกตาลับประรด
๓. กากน้ำตาล
๔. เหม้าหญ้าชน

จำนวน

- ๓๐ ลิตร
- ๓ กก.
- ๑ กก.
- ๑ ขวด

๕. ฟางผุหรือถุงเชื้อเห็ดฟาง ๑ กำมือ

๖. จุลินทรีย์จากธรรมชาติทุกชนิด ๑ กำมือ

❖ วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้งหมดใส่โถหรือถังพลาสติก หมักไว้ประมาณ ๗ วัน หรือเมื่อหมดฟองอากาศ ก็เป็นอันใช้ได้ หมั่นตรวจดูอย่าให้มีกลิ่นบูด หากมีกลิ่นให้เติมกากน้ำตาลลงไป แล้วคนให้เข้ากัน

สูตรปุ๋ยหมักแห้ง

❖ ส่วนผสม

วัสดุที่ใช้

๑. ชีวไวลู่ทุ่งหรือชีไก่

จำนวน

๑ ปีบ

๒. แกลบดิน

๑ ปีบ

๓. รำอ่อน

๑ ปีบ

๔. นมเปรี้ยว

๑ ปีบ

๕. เหย้าหญ้าชน

๑๐ ลิตร

๖. ฟางผุหรือถุงเชื้อเห็ดฟาง

๒๐-๔๐ ลิตร

๗. จุลินทรีย์จากธรรมชาติทุกชนิด

๒๐-๔๐ ลิตร

❖ วิธีทำ

๑. ผสมหัวเชื้อจุลินทรีย์ กากน้ำตาล และน้ำสะอาด คนให้เข้ากัน

๒. นำแกลบดิบ ชีวไวลู่ทุ่ง รำอ่อน เปลือกถั่วเหลือง คลุกเคล้ากัน แล้วรดด้วยน้ำที่ผสมไว้ในข้อ ๑

๓. เสร็จแล้วกองไว้สูงประมาณ ๓๐ เซนติเมตร หรือบรรจุใส่ถุง เปิดปากไว้ประมาณ ๓-๕ วัน หรือ

รอจนหมดความร้อนจึงนำไปใช้ได้

สูตรรวมมิตร

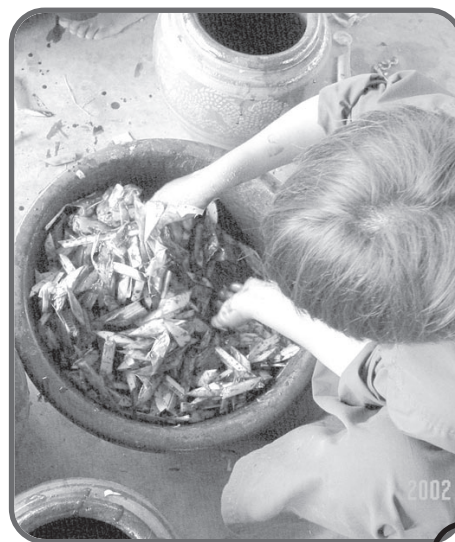
❖ ส่วนผสม

วัสดุที่ใช้

๑. พีชสด
๒. ผลไม้ดิบทั้งผล
๓. ผลไม้สุกทั้งผล
๔. เศษสัตว์
๕. กากน้ำตาลใส่พอท่วมส่วนผสมทั้งหมด
๖. ตัวเสริม
๗. จุลินทรีย์

จำนวน

๑๐	กก.
๑๐	กก.
๑๐	กก.
๕	กก.
๒	กก.
๑	ลิตร

❖ วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้งหมดผสมเข้าด้วยกัน แล้วหมักไว้อย่างน้อย ๓ เดือน

❖ วิธีใช้

อัตราการใช้น้ำหมัก ๓๐ ซีซี. ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร แล้วนำไปฉีดพ่นต้นพืชผักได้

หมายเหตุ : **พีชสด**ต้องใหม่ ใหญ่ สมบูรณ์ และมีสีเขียว ได้แก่ ตำลึง ผักบุ้ง เป็นต้น **ผลไม้สุก** (ใช้เฉพาะชนิดที่มีรสหวาน) **ผลไม้ดิบ**จะใช้ทั้งเปลือก เนื้อ เมล็ด **เศษสัตว์** ได้แก่ ปลา หอยเชอรี่ เปลือกกุ้ง หนอน ปลวก แมลง **ตัวเสริม** ได้แก่ ยาकुลท์ โยเกิร์ต นมสดใหม่ น้ำมะพร้าวอ่อน **จุลินทรีย์** ได้จากหัวเชื้อที่หมักเองและจุลินทรีย์จากธรรมชาติ (ข้อมูลจากกรมวิชาการเกษตร)

ท่านใดมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมธรรมชาติ ต้องการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นหรือเผยแพร่เทคนิคใหม่ๆ ที่น่าสนใจ รวมถึงสูตรน้ำหมักบำรุงพืชผักและสารขับไล่แมลง

ส่งมาได้ที่ e-mail : peak1976@hotmail.com จะนำเผยแพร่เป็นวิทยาทานต่อไป

“การเดิน” ความมหัศจรรย์ ของการออกกำลังกาย และการบำบัดรักษา

ก่อนที่วิทยาการใหม่ๆ หรือเก่าๆ แต่เพิ่งค้นพบกำลังจะ
หลังไหลเข้ามาในสังคมไทยเหมือนทำนบแตก ก็คงต้องตั้งสติ
และรอบคอบ

อย่าเพิ่งด่วนเชื่อ เลื่อมใส
และอย่าเพิ่งด่วนปฏิเสธ

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในช่วง ๒ ทศวรรษ
ที่ผ่านมา จะมีอยู่ ๓ คำยิ่งใหญ่ๆ ด้วยกัน นั่นก็คือ

๑. เน้นอาหารเพื่อสุขภาพ

๒. เน้นคำสอนทางศาสนา

๓. เน้นการออกกำลังกาย

จำได้ไหมครับ คุณหมออุดมศิลป์ ศรีแสงนาม
ปลุกกระแสจ็อกกิ้ง - วิ่งเพื่อสุขภาพ หลังจากนั้น
ก็แตกกระจายเป็นหลากหลายรูปแบบของการ
ออกกำลังกาย

แนวตะวันตกมีจ็อกกิ้ง แอโรบิค

แนวอินเดียมีโยคะ

แนวจีนมีรำมวยจีน รำดาบ ไทเก๊ก ซี่กง ฯลฯ

และการออกกำลังกายกำลังก้าวพัฒนาไปถึง

“การบำบัดรักษา” กันแล้วนะครับ

หากจะออกกำลังกาย หลายๆ คนอาจจะต้อง
ไปเรียนท่าต่างๆ ยากง่ายสุดแต่ครูบาจารย์จะพาไป
เอ๊ะ ! การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพยากเย็นขนาด
นั้นหรือ?

ผมคิดถึงกระบวนการยุทธบู้ลิมที่กล่าวว่า
“สูงสุดคืนสู่สามัญ”

ครับ มีหลายๆ อย่างที่ได้ผลดี แต่เรากลับ
ไม่เชื่อถือ ไม่ศรัทธา นั่นก็คือ “การเดิน”

ในรายการเจาะใจ มีการสัมภาษณ์ผู้หญิง
คนหนึ่งที่มีอาการอัมพฤกษ์ และได้ยินเสียงแว่ว
ออกมาจากตัวเองว่า “เดินซิ !”

เธอเชื่อและพยายามเดินทุกวัน จนถึงขั้นเป็น
นักเดินมาราธอน บัดนี้สุขภาพสมบูรณ์ฟิตเปรี๊ยะ
เล่าเรื่องในรายการเจาะใจ ไม่ใช่สรุปว่า “เดิน”
เท่านั้นที่จะช่วยได้นะครับ แต่อยากให้เห็นวิธีนี้บ้าง

วันนี้เรามีคำว่า “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” อันหมาย
ถึง การละเลยคุณค่าในสิ่งที่มีมาแต่เก่าก่อน

ความจริง “การเดิน” ก็เป็นของโบราณ เป็น วิชาบำบัดรักษาที่ติดตัวมาแต่อ่อนแต่ออก

แต่เพราะเป็นท่าง่ายๆ ที่แสนธรรมดา หลายๆ
คนจึงหันไปหาแนวทางการออกกำลังกายที่ยุ่งยากและ
ซับซ้อน จนถึงการเสียเงินค่าเรียน

“การเดิน” จะช่วยอะไรได้มากมาย
ความรู้สึกนี้เหมือนชาวพุทธที่ตั้งค่า “พระโสดาบัน”
ว่าจะต้องหะได้ ทั้งๆ ที่เป็นคนละเรื่อง !

อาจจะเป็นเพราะ “ความง่าย” เราจึงดูถูกดูแคลน
ทำโยคะเป็นท่าของโยคี ที่อยู่กับที่เป็นอาทิตย์
เป็นเดือน

ทำไทเก๊ก ทำรำมวยจีน ฯลฯ ก็เป็นท่าที่
ดัดแปลงจากการต่อสู้

ครับ เป็นท่าของแต่ละชนชั้นคิดค้นขึ้น
และในหลายๆ ท่าก็มาจากชนชั้นศักดินา
ก็ไม่ได้รังเกียจอะไร จะศึกษาไว้ก็ไม่เสียหาย

แต่อย่าลืมทำประจำตัวของชีวิตมนุษย์ คือ “ทำเดิน”
เพราะมนุษย์เราต้องมีธาตุทั้ง ๔ อันสมดุล
ชีวิตจึงจะมีพลัง-แข็งแรง

ดินคืออาหาร

น้ำคือสารหล่อลื่น

ลมคือการหายใจ

ไฟคือการเคลื่อนไหว

วันนี้ที่บกพร่องกันมากก็คือ ชาติตุน-กิน มากไป ชาติตุม-หายใจสั้นไป และชาติฟู - เราไม่ค่อย ออกกำลังกาย

ใครที่ยังไม่ได้เรียนการออกกำลังกาย หรือไม่มี เวลาเรียน หรือเรียนแล้วแต่สมองไม่ดี จำไม่ได้ ก็ อย่ากังวลนะครับ..... เดินให้มากขึ้น !

๑. เมื่อเดิน ร่างกายจะสันดาป เหนื่อทุกเม็ด จะระบายสิ่งโสโครกออกมา

ต่อมฮอร์โมนจะหลั่งสารสุข (เอนโดฟิน) ให้ ซาบซ่า

๒. เมื่อเดิน เราอาจฝึกอานาปานสติขั้นต้น ด้วยการกำหนดก้าวไปพร้อมกับลมหายใจ

เข้า...๑-๒-๓ ออก...๑-๒-๓

จิตเราจะผูกติดอยู่กับลมและเท้า !

๓. เมื่อเดิน เราจะผ่อนคลายด้วยจินตนาการ ในลมหายใจ

ทุกลมหายใจเข้า สิ่งดีๆ พลังดีๆ ความสุข สดชื่นจะไหลเข้า

ทุกลมหายใจออก สิ่งเลวร้าย ความเครียด ห่วงหยาจะไหลออก

๔. เมื่อเดิน เราจะสร้างนิมิตด้วยการฝึก
จินตนาการ ในจุดที่ไม่สบาย เราจะจดจ่อ เราจะ
อธิษฐานให้กำลังใจ ...ต้องดีนะ ต้องหายนะ !

สำหรับอุปกรณ์การเดิน บางคนกังวลต้อง
รองเท้าราคาแพง จะทำให้ไม่บาดเจ็บ

ลองง่ายๆ สักทีดีไหมครับ รองเท้าผ้าใบคู่ละ
ไม่กี่ร้อยก็น่าจะพอ

เริ่มแบบคนจนไว้ก่อน ประหยัดดีครับ

หมายเหตุ

๑. บทความชิ้นนี้ ผู้เขียนมิได้ต้องการให้ผู้อ่าน
ยกเลิกการออกกำลังกายประเภทอื่นๆ แต่ต้องการให้ท่าน
“เสริม” อาหารจานนี้ลงไปอีก ๑ จาน

๒. และถ้าท่านยังไม่ได้กินอาหารจานไหนเลย
ผู้เขียนก็อยากจะให้ท่านรีบกิน “จานนี้” โดยเร็ว !

อำนาจของการอ่าน

The Power of Reading

● หลิว กิ่ง พง

แปลโดย อธิวัช สาทรกิจ

จากนิตยสาร Tzu Chi, Buddhism In Action, Fall 2002

ป้ายวันเสาร์ที่แสนอบอุ่นวันหนึ่งของเดือน มิถุนายน ผมได้รับเชิญไปฟังปาฐกถาโดย หลิน เทียนไหล ที่ร้านหนังสือเอสไล้ท์ซึ่งตั้งอยู่ในย่านการค้าทันสมัยที่สุดของกรุงไทเป

‘หวังว่าคงจะน่าสนใจนะ’ ผมปาดเหงื่อบนหน้าผากและพึมพำกับตัวเอง ขณะก้าวเข้าไปในบริเวณชั้นล่างของร้านหนังสือซึ่งใช้เป็นเวทีแสดงปาฐกถา หนึ่งชั่วโมงต่อมา ผมจึงตระหนักว่าตนเองโชคดีขนาดไหนที่ตัดสินใจมาฟังปาฐกถา แทนที่จะจับหลักอยู่กับบ้าน การบรรยายครั้งนี้นับเป็นการพูดที่ดีที่สุดเท่าที่เคยฟังมาในช่วงสองปี

หลิน เทียนไหล คือใคร

เขาคือกรรมการผู้จัดการฝ่ายขายของสำนักพิมพ์คอมมอนเวลท์/โกลเบิลวิิว ผู้นำด้านสิ่งพิมพ์ของไต้หวัน ด้วยสถิติการพิมพ์หนังสือใหม่ออกมาหนึ่งเล่มทุกสามวัน แต่คงเป็นการยากที่ใครจะเชื่อว่า เมื่อสิบสามปีก่อน

หลินซึ่งเป็นแค่ลูกชานาที่ไม่มีแม่ แต่ที่ทำกิน เคยทำงานเป็นภารโรง โรงเรียนมัธยมหัวเหลียนมาก่อน สมัยนั้นเขาต้องทำงานฉิปาละ เช่น ตัดหญ้า ล้างห้องน้ำ ทำความสะอาดสระว่ายน้ำ ฯลฯ ในช่วงกลางวัน และเจียดเวลาพักผ่อนตอนกลางคืนเพื่ออ่านหนังสือ ด้วยนิสัยรักการอ่านนี้เอง ทำให้อาจารย์ใหญ่มอบตำแหน่งบรรณารักษ์ประจำห้องสมุดโรงเรียนซึ่งเป็นงานที่น่าเบื่อและไม่มีใครอยากทำให้ หลินรับงานด้วยความยินดีเพราะต่อไปนี่เขาก็สามารถอ่านหนังสือได้อย่างสบายแม้ในเวลากลางวัน

เรื่องราวชีวิตของหลินที่ผันตัวเองจากหน้าที่ภารโรงขึ้นสู่ตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ มีจุดเริ่มมาจากการประกวดเรียงความที่สำนักพิมพ์จัดขึ้น โดยมีเงื่อนไขให้ผู้เข้าแข่งขันเขียนเรียงความจากหนังสือ

เรื่อง ความสุขของการทำงาน โดย ดร.เดนนิส เวลล์ และ เรนี วิทซ์ หลินเคยอ่านหนังสือเล่มนี้มาก่อน เขาจึงลองเสี่ยงโชคส่งเรียงความเข้าประกวด หลังจากนั้นไม่กี่เดือน เขาก็ได้รับจดหมายจากสำนักพิมพ์ซึ่งมีข้อความว่า “ขอแสดงความยินดีกับอาจารย์หลิน คุณเป็นผู้ชนะเลิศการประกวด” ทางสำนักพิมพ์สันนิษฐานเอาเองว่า ใครก็ตามที่สามารถเขียนเรียงความได้ดีขนาดนี้ต้องมีอาชีพครูสอนเรียงความอย่างแน่นอน หลินได้มีโอกาสรู้จักกับศาสตราจารย์ชาร์ลส์ เกา นักเศรษฐศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงและเป็นประธานของสำนักพิมพ์ นั่นเป็นจุดพลิกผันครั้งยิ่งใหญ่ในชีวิตของเขา หลินจดหมายติดต่อท่านศาสตราจารย์อยู่ถึงสามปี จน

ท่านเชิญชวนให้เขาเข้าทำงานกับสำนักพิมพ์ในปี ค.ศ.๑๙๘๕ หลินตัดสินใจลาออกจากงาน และเดินทางไปกรุงไทเปโดยมีเงินติดตัวเพียง ๑๐,๐๐๐ หยวนใต้หวัน (ประมาณ ๑๑,๐๐๐ บาท)

เขาเริ่มงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่คุมคลังสินค้าโดยพักอยู่ที่โกดังแห่งนั้นด้วย หลินดีใจเหลือที่จะกล่าวกับโอกาสที่จะได้อ่านหนังสือทุกเล่มที่สำนักพิมพ์จัดพิมพ์ขึ้น ด้วยการทำงานอย่างทุ่มเทและกระตือรือร้น หลังจากนั้นไม่กี่ปี เขาก็ได้เลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายจัดจำหน่าย ต่อมาอีกไม่นาน ความมานะบากบั่นทำงานหนักยิ่งขึ้นกว่าเดิม ก็ส่งผลให้หลินก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย ผู้ช่วยพิเศษของประธานบริษัท และรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ตามลำดับ จนได้เป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่

ของสำนักพิมพ์ ซึ่งไม่เคยมีใครเคยดำรงตำแหน่งมาก่อน ในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๒๐๐๒ และถึงแม้ว่าตำแหน่งหน้าที่การงานของเขาจะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ก็ตาม แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่เคยเปลี่ยนก็คือทัศนคติในการทำงานของเขา หลินยังคงทำ

งานอย่างกระตือรือร้น มีความสุขกับการจัดพิมพ์หนังสือดีๆ และนำเสนอถึงมือผู้อ่านให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ “รางวัลอันทรงคุณค่าที่สุดที่ผมได้รับจากการทำงาน ไม่ใช่ตำแหน่งใหญ่โตหรือเงินเดือนสูงๆ แต่เป็นโอกาสที่ผมสามารถเข้าถึงงานเขียนที่มีคุณค่า รวมทั้งรู้สึกเป็นเกียรติที่ได้พบปะนักเขียนคนสำคัญๆ ซึ่งเขียนหนังสือให้สำนักพิมพ์ของเรา” หลินกล่าวอย่างภาคภูมิใจต่อหน้าผู้ฟังกว่าสองร้อยคน

หลินให้สัญญาว่าจะพิมพ์หนังสือดีๆ เพื่อผู้อ่านในท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น เขายังได้กล่าวถึงคุณสมบัติเฉพาะของบรรดานักเขียนผู้มีชื่อเสียงอันได้แก่ความตั้งใจและทุ่มเทเต็มร้อยให้กับความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของตน มีระเบียบวินัยและจรรยาบรรณสูงสนใจใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งเต็มใจแบ่งปันความรู้ให้ผู้อื่น ผมฟัง

แล้วไม่ทราบว่าเป็นเพราะเหตุใด แต่ก็กล้าพูดได้เต็มปากว่า หลินมีคุณสมบัติที่สูงส่งเหล่านั้นครบครันในตัวของเขา

สำหรับผมแล้ว มันช่างเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ใจที่การประกวดเรียงความและหนังสือเพียงเล่มหนึ่งสามารถพลิกผันชีวิตของชายคนหนึ่งได้มากมายถึงเพียงนี้ พวกเราคงเคยได้ยินได้ฟังเกี่ยวกับความฝันของคนอเมริกันธรรมดาๆ คนหนึ่งซึ่งฝันใฝ่อุปสรรคจนฝันชีวิตตนเองจากกระท่อมไม้หลังน้อยไปสู่ทำเนียบขาว อันทรงเกียรติ ที่ได้วันก็เช่นกัน ใครคนหนึ่งอย่างหลินสามารถยกฐานะทางสังคมของตนจากภารโรงขึ้นไปสู่ตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ และทั้งหมดนั้นเป็นจริงได้ด้วยอุปนิสัยของการอ่านหนังสือ ช่างมหัศจรรย์และงดงามน่าประทับใจจริงๆ !

มาอ่านหนังสือกันเถิด

เยาวชนพุ่งเป้า

❖ วรศักดิ์ มหัทธโนบล

อันที่จริงข่าวเกี่ยวกับความพุ่งเป้าของเยาวชนไทยนั้นเป็นเรื่องที่รู้กันมานานแล้ว และเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่พูดกันขึ้นมาเมื่อไรก็เป็นประเด็นเมื่อนั้น ครั้งนี้ก็เหมือนกันที่จู่ๆ ก็มีบทความชิ้นหนึ่งเขียนเกี่ยวกับการใช้ชีวิตที่พุ่งเป้าของนิสิตจุฬาฯขึ้นมา และก็ให้ตรงกับช่วงที่จุฬาฯกำลังจัดงาน “จุฬาฯวิชาการ” (๒๕๔๕) ขึ้นมาพอดี

ลงว่าได้เผยแพร่ในช่วงเวลาแบบนี้ก็ย่อมต้อง
เป็นประเด็นและเป็นข่าวขึ้นมา ผลก็คือ มีการวิพากษ์
วิจารณ์กันพอสมควร และผมก็เป็นคนหนึ่งที่ถูกสื่อ
โทรศัพท์มาขอสัมภาษณ์ในเรื่องนี้ เนื่องจากตอนให้
สัมภาษณ์นั้น เป็นไปโดยไม่ได้ตั้งใจล่วงหน้าแบบ
ข้ามวันข้ามคืน (คือรู้ตัวล่วงหน้าครึ่งชั่วโมง) ผมจึง
ตอบไปอย่างไม่ค่อยเป็นระบบอย่างที่นึกขึ้นมาได้ใน
ภายหลัง

ซึ่งก็คือ ตอนนี้ ตอนที่ผมคิดว่าควรจะ
เรียบเรียงความคิดของตัวเองขึ้นมาใหม่อีกครั้งหนึ่ง
แล้วเขียนมันออกมาเป็นบทความ

ตลอดเวลาที่มีการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการ
ใช้ชีวิตของบรรดานักเรียน นิสิตนักศึกษา ซึ่งต่อไป
ผมขอเรียกอย่างรวบรัดว่า “เยาวชน” นั้น ผมเองก็
ติดตามอยู่เป็นระยะ ฉะนั้น ที่มีผู้เขียนถึงประเด็น
เกี่ยวกับเยาวชนไทยไม่สนใจเรื่องของส่วนรวมนั้น
ก็ไม่ได้คลาดแคล้วไปจากสายตาของผมเช่นกัน

เกี่ยวกับประเด็นการใช้ชีวิตฟุ้งเฟ้อของเยาวชน
นั้น ผมเชื่อของผมว่า เยาวชนที่จะใช้ชีวิตเช่นนั้นได้
ย่อมต้องเป็นเยาวชนในกลุ่มที่มีฐานะครอบครัวดี คือ

ตั้งแต่ชนชั้นกลางขึ้นไปจนถึงชนชั้นสูง อย่างน้อยที่สุด
ก็ไม่ต่ำกว่าชนชั้นกลางระดับล่าง

ทั้งนี้ ไม่นับกลุ่มเยาวชนที่หาเงินมาซื้อความ
ฟุ้งเฟ้อด้วยตัวเอง ซึ่งโดยมากมักจะเป็นวิธีที่ไม่สุจริต
คือไม่ขายตัวก็ขายยา ฟันไปจากนั้นก็คือ การพนัน
หรือจี้ปล้นไปตามเรื่อง สำหรับผมแล้ว เยาวชน
ในกลุ่มนี้ยังจัดว่าเป็นกลุ่ม
น้อยอยู่มาก เพราะหาก
เป็นกลุ่มใหญ่ขึ้นมา
เมื่อไร สังคมไทย
คงต้องปวดหัว
มากกว่าที่เป็นอยู่
อย่างแน่นอน

เมื่อเยาวชนที่ใช้ชีวิตฟุ้งเพื่อส่วนใหญ่มากจากครอบครัวที่มีฐานะ ผมจึงไม่คิดว่าสาเหตุจะเป็นอื่นนอกเสียจากว่า เยาวชนฟุ้งเฟ้อได้ก็เพราะครอบครัวสนับสนุน หากใครว่าไม่จริง ผมขอเถียงหัวชนฝา เพราะถ้าไม่ให้เงินเด็กแล้ว เด็กจะมีชีวิตที่ฟุ้งเฟ้อได้อย่างไร? แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าผมกำลังกล่าวโทษผู้เป็นพ่อเป็นแม่เยาวชนเหล่านั้น

และที่ไม่โทษก็เพราะผมสังเกตเห็นว่า ครอบครัวไทยตั้งแต่ชนชั้นกลางขึ้นไป ต่างถูกทำให้เชื่อว่าการเลี้ยงดูลูกหลานให้อยู่ดีกินดี และให้ได้เรียนหนังสือสูงๆ คือ วิถีชีวิตที่พึงประสงค์

นอกจากนี้ ครอบครัวไทยยังเชื่ออีกว่า วิธีเช่นนั้นไม่มีส่วนใดที่ปิดกั้นอิสระทางความคิดอีกด้วย เพราะพ้นไปจากชีวิตในบ้านและห้องเรียนแล้ว ครอบครัวไทยยังส่งเสริมให้ลูกหลานได้เรียนรู้สังคมภายนอกด้วยกิจกรรมอื่นๆ อันหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเล่นและจับจ่ายใช้สอยในห้างสรรพสินค้า การปล่อยให้ดูคอนเสิร์ตหรือฟังเพลงตามกระแส การกินอาหารนอกบ้านบางเวลา การแต่งกายตามสมัยนิยม การปฏิบัติตัวหรือวางตัวเยี่ยงเสรีชนตะวันตก ฯลฯ

ที่ร้ายวายน้อยก็อาจจะส่งลูกหลานไปเข้าแคมป์ฤดูร้อนที่เมืองฝรั่งตะวันตก

จะเห็นได้ว่า แทบไม่มีส่วนใดในชีวิตของเยาวชนเหล่านี้ที่จะขาดตกบกพร่อง และแทบไม่มีส่วนใดเช่นกันที่พึงกล่าวโทษครอบครัวไทยได้แม้แต่น้อย เพราะทั้งหมดเหล่านี้ต่างล้วนเป็นวิถีชีวิตที่พึงประสงค์ทั้งสิ้น และทุกครอบครัวต่างก็มุ่งไปสู่วิถีนี้ทั้งนั้น จะต่างกันก็แต่ใครทำได้มากทำได้น้อยเท่านั้น และก็ด้วยวิธีเช่นนี้เอง เราจึงได้พบกับพฤติกรรมการใช้ชีวิตของเยาวชนที่ผิดแผกแตกต่างไปจากที่เคยปฏิบัติ

เช่น การสนุกสนานว่าเริงท่ามกลางตีกรามที่
โอ้อ่าสง่างามและเย็นฉ่ำ ไส้เสื่อผ้าแพรพรรณราคาแพง
ด้วยผืนผ้าที่มีเนื้อที่ไม่ก็ตารางนิ้วหรือไม่ก็รุ่มร่ามเรียดิน
กินอาหารประเภทแตกดวงหรือไม่ก็ขึ้นดีไป พุดจา
และหัวเราะส่งเสียงดังอย่างเรือกกลางที่สาธารณะ แม้
ในยามที่ใช้มือถือ และนิยมฟังเพลงที่ไม่สลบซับซ้อน
แต่ให้จินตนาการสนองวัยของตน แม้บางเพลงจะลอก

มาจากต่างชาติก็ตาม ทั้งนี้ มีอีกจำนวนไม่น้อยที่นิยม
มารยาทแบบฝรั่งมากกว่ามารยาทไทย (บางคนพบ
เพื่อนพ่อเพื่อนแม่แค่พยักหน้าทักทาย) ฯลฯ ซึ่ง
ทั้งหมดนี้ก็คือตัวอย่างชีวิตที่ฟุ้งเฟ้อ

เหตุฉะนั้น เมื่อครอบครัวไทยไม่อยู่ในฐานะที่
จะถูกกล่าวโทษได้ ในขณะที่การใช้ชีวิตที่ฟุ้งเฟ้อกำลัง
ถูกมองว่า ไม่ใช่วิถีที่พึงประสงค์จากสังคมมากขึ้นทุกที
แล้วใครเล่าที่ควรถูกกล่าวโทษ?

ก่อนที่จะเข้าสู่จุดนั้น ผมใคร่ขอให้ตั้งข้อสังเกต
เอาไว้ก่อนว่า วิถีชีวิตของเยาวชนที่ถูกมองว่าฟุ้งเฟ้อ
มันตรงกันข้ามกับวิถีชีวิตเช่นไร? ที่ตั้งเอาไว้ก่อนเช่นนี้
ก็เพราะจากประสบการณ์ของผมนั่น ผมมักจะพบว่า
ชีวิตที่ฟุ้งเฟ้อของเยาวชนมักจะถูกนำมาเปรียบเทียบกับ
วิถีชีวิตที่ไม่ฟุ้งเฟ้อของเยาวชนในอดีตก่อนหน้านั้น
เมื่อประมาณ ๓๐ ปีก่อน ที่ซึ่งเยาวชนไม่เพียงจะ
ไม่ได้ใช้ชีวิตที่ฟุ้งเฟ้อเยี่ยงปัจจุบันเท่านั้น หากแต่อีก
จำนวนมากยังได้อุทิศเวลาและความสุขส่วนตัวให้แก่
การรับใช้ส่วนรวมผ่านกิจกรรมต่างๆ อีกด้วย

ที่ผมต้องยกตรงนี้ขึ้นมาให้เห็นในเชิงเปรียบเทียบ
ไม่ได้มีเจตนาจะบอกว่า เยาวชนรุ่นผมดีต่ออะไรมากมาย
หรือครับ แต่ที่ยกมาก็เพราะต้องการโยงให้เห็น

ต่อไปว่า เยาวชนที่ไม่ฟังเพื่อในสมัยก่อนนั้นจริงๆ แล้วไม่เป็นที่สบอารมณ์ของชนชั้นนำในรัฐไทยอย่างยิ่ง เพราะการทำตัวเช่นนั้นของเยาวชนทำให้เยาวชนรู้สึกเห็น “ชาติ” อะไรอีกมากมายของชน ชั้นนำเอง

คือรู้ว่า “ชาติ” ที่ตนเห็นนั้นมันจะฉิบหายอย่างไรถ้าหากไม่ขวางลำเอาไว้ก่อน

และก็ด้วยเหตุนี้ เยาวชนในสมัยนั้นจึง “ขวางลำ” เข้าให้แล้วชนชั้นนำก็ “เข่นฆ่า” เข้าให้เหมือนกัน ผมคงไม่ต้องบอกนะครับว่า เขา “เข่นฆ่า” กันเมื่อไรอย่างไร และที่ไหน

เอาเป็นว่า นับแต่นั้นมา เยาวชนไม่เพียงจะถูกรัฐไทยที่ชวนและชักจูงให้ลุ่มหลงในสังคมนิยมสมัยใหม่ที่ตนสร้างขึ้นมาก่อน แม้แต่ผู้ใหญ่ในครอบครัวไทยเองก็ขยาดที่จะเห็นลูกหลานของตนต้องถูก “เข่นฆ่า” เช่นนั้นอีกต่อไป

ทุกอย่างจึงเป็นอันลงตัว และนับแต่บัดนั้นเป็นต้นมาจนบัดนี้ เราจึงไม่ได้เห็นนิสิตนักศึกษาออกชนบทมากมายดังเช่นแต่ก่อน ยิ่งไปช่วยคนจนต่อสู้เรียกร้องความเป็นธรรมด้วยแล้ว ไปไกลๆ เพราะมันต่างล้วนคือ กิจกรรมที่รัฐไทยไม่ชอบ และครอบครัว

ไทยขยาด เมื่อไม่ชอบและขยาดก็ไม่ส่งเสริมการใช้ชีวิตที่ล่อแหลมในความรู้สึกของตน

จะนั้น ที่เยาวชนฟังเพื่ออยู่ในทุกวันนี้จึงเป็นผลิตผลของรัฐไทยที่สืบเนื่องมายาวนานนับเป็นสิบๆ ปี (จนคนหลายคนลืมหาเหตุข้อนี้ไปแล้วด้วยซ้ำ) ความฟังเพื่อของเยาวชนต่างหาก คือ สิ่งที่รัฐไทยต้องการ

เพราะทราบเท่าที่ความฟุ้งเฟ้อยังดำรงอยู่ในชีวิตของ
เยาวชน ความมั่นคงของรัฐไทยก็สามารถวางใจได้
ต่อไป (อย่างน้อยก็อีกเปลาะหนึ่ง)

วางใจไม่วางใจเปล่า ชนชั้นนำบางคนของ
รัฐไทยเอง ยังเป็นเจ้าของกิจการความฟุ้งเฟ้อไม่ทางใด
ก็ทางหนึ่งอีกด้วย เรียกว่า “ได้ทั้งขึ้นทั้งล่อง” คือ
ทั้งเงินตราและอำนาจ

ผมจึงอดรู้สึกหมั่นไส้ขึ้นมาไม่ได้ทุกที เวลาที่
ได้ยินผู้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเยาวชน
ออกมาแสดงความวิตกกังวลเรื่องเยาวชนกำลังใช้ชีวิต
ที่ฟุ้งเฟ้อ แถมเวลาที่ชักชวนให้เยาวชนใช้ชีวิตให้มี
คุณค่าหรือคุณภาพด้วยแล้ว ก็ยิ่งหมั่นไส้เพราะ
คุณภาพที่ว่ำนั่นล้วนแล้วแต่เกี่ยวพันกับการใช้ชีวิตที่
ฟุ้งเฟ้อไม่ทางตรงก็ทางอ้อมทั้งสิ้น นั่นคือเป็นคุณภาพ
ที่เยาวชนยากที่ไขว่คว้าหามาได้

ผมขอท้าว ถ้าชนชั้นนำของรัฐไทยแน่จริง ก็
ลองหยุดเดินแอโรบิกสักครู่ แล้วรณรงค์ให้เยาวชน
ออกสู่นันทเพื่อไปสัมผัสชีวิตที่ไม่ฟุ้งเฟ้อที่แท้จริงดู
สักระยะหนึ่งบ้างเป็นไร? ไม่ต้องถึงกับสัมผัสกลุ่ม
“สมัชชาคนจน” ก็ได้ และถ้าจะให้ดีก็ควรให้ไปในช่วง
ปิดเทอมใหญ่ ใครที่จะเข้าแคมป์ที่เมืองนอกตอน
ฤดูร้อนก็งดเสียหนึ่งปีก็ได้

**ว่าแต่ว่าผู้ใหญ่ในครอบครัวไทยว่าไง
ไม่ทราบ?.**

(จาก นสพ.มติชนสุดสัปดาห์ คอลัมน์เงาตะวันออก)

ตีต๋ยมลภ (ลภครหึภชาดก)

วันหนึ่งมีลัทธิพริหาริก (ลुकคิษย์) ของ
พระสารีบุตรเถระ เข้าไปหาพระเถระ ไหว้แล้วนั่ง
ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ถามว่า

“ท่านผู้เจริญ ขอท่านโปรดบอกการประพฤติ
ตน อันจะให้ลภเกิดขึ้นแก่ผมด้วยว่า ภิกษุกระทำ

- ▶ **อย่างไร จึงจะได้ปัจจัยเช่น อาหาร จีวร เป็นต้น ครับ”**
- ▼ พระสารีบุตรเถระได้ฟังการถามเช่นนั้นจึงตอบ
- ▶ **ไปว่า**
- ▼ “ดูก่อนอาวุโส ลภสักการะย่อมเกิดขึ้น
- ▶ **มากมาย** แก่ภิกษุผู้กระทำดังนี้คือ

๑. ฟังทำลายหิริ (ความละอายการทำบาป) และโอตตปปะ (ความเกรงกลัวการทำบาป) ภายในตน อันเป็นการละสมณสัญญา (ความสำนึกในการเป็นสมณะของตน) ไปเสีย ไม่ช้าก็ทำเหมือนบ้า

๒. ฟังก้าววาทจาต่อเสียด

๓. ฟังเป็นเช่นกับนักฟ้อนรำ

๔. ฟังทำตัวเอิกเกริก พุดจาพล่อยๆ

กระทำ ๔ อย่างนี้แหละ ภิกษุจะได้ลามกมาก” สัทธีวิหาริกได้ฟังดังนั้นแล้ว ก็มีอาการไม่ยินดี ได้กล่าวติเตียนข้อประพจน์เหล่านั้น แล้วลุกขึ้นหลีกไปทันที

ฝ่ายพระเถระก็ไปเข้าเฝ้าพระศาสดา ณ พระวิหารเชตวัน แล้วกราบทูลเรื่องของภิกษุสัทธีวิหาริกให้ทรงทราบ พระผู้มีพระภาคจึงตรัสว่า

“ดูก่อนสารีบุตร ภิกษุนั้นติเตียนลาภในบัดนี้เท่านั้นหามิได้ แม้ในกาลก่อน ก็ได้ติเตียนลาภมาแล้วเช่นกัน”

พระเถระทูลอาราธนาให้ทรงเล่าในเรื่องนั้น พระพุทธองค์จึงทรงนำเอาเรื่องในอดีตมาสาธก ดังต่อไปนี้

ในอดีตกาล เมื่อพระเจ้าพรหมทัตครองราชสมบัติ อยู่ในกรุงพาราณสี คราวนั้นได้กำหนดทากรคนหนึ่งในตระกูลพรหมณ์ ครั้นเจริญวัยได้ ๑๖ ปี ก็เล่าเรียนจนจบไตรเพท (คัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ของพรหมณ์) และศิลปศาสตร์อีก ๑๘ วิชา ด้วยความสามารถนี้ จึงได้เป็นอาจารย์ที่ศิปาโมกข์ (อาจารย์ผู้มีชื่อเสียงโด่งดัง) สั่งสอนศิลปะแก่มาณพ ๕๐๐ คน

ในจำนวนศิษย์เหล่านั้น มีมาณพคนหนึ่ง เป็นผู้เพียบพร้อมด้วยศิลปะและการประพจน์ดีงาม วันหนึ่งเขาได้เข้าไปพบอาจารย์ แล้วถามว่า

“อาจารย์ครับ ขอให้ท่านช่วยบอกข้อปฏิบัติ
อันจะเป็นเครื่องทำให้เกิดลาภขึ้น แก่ผู้ประพฤติธรรม
ด้วยเถิด”

อาจารย์มองดูเขาด้วยความเมตตา แล้วกล่าว
ตอบว่า

“พอมหาจำเริญ ลาภมากมายจะเกิดกับ
นักปฏิบัติธรรม ด้วยเหตุ ๔ อย่างนี้ ได้แก่

๑. **ไม่ใช่คนบ้า ก็ทำเป็นเหมือนคนบ้า** คือ
ให้ประพฤติละทิ้งหิริและโอตตปปะ ไม่เอื้อเฟื้อต่อ
กุศลกรรม ไม่กลัวภัยในนรก ย้ายลิกขาบท (ข้อศีลข้อ
วินัย) ที่บัญญัติไว้ดีแล้ว ปล่อยให้ความโลภครอบงำ
มัวเมาในกามทั้งหลาย ประมาทละทิ้งความเป็นสมณะ
(ผู้สงบระงับกิเลส) ของตนไปเสีย ทำเช่นนี้ย่อมได้ลาภ
จากหมู่มนุษย์ผู้มั่งคั่งโดยพลัน เพราะฉะนั้นผู้ต้องการได้
ลาภ พึงทำเป็นเหมือนคนบ้า

๒. **ไม่ใช่คนส่อเสียด ก็ทำเป็นเหมือนคน
ส่อเสียด** คือ นำความส่อเสียดเข้าไปในราชสกุล โดย
ยุยงกล่าวร้ายว่า คนโน้นกระทำการมออย่างนี้ คนนี้
แย่งชิงยศของคนอื่นอย่างโน้น ทำให้ฝ่ายพระราชาคิด
ว่า ผู้บอกนั้นมีความภักดีต่อเรา จึงตั้งคนนั้นไว้ใน
ตำแหน่งสูง ลาภย่อมเกิดแก่คนผู้ส่อเสียดในทันที

ส่วนคนผู้ไม่ส่อเสียด ย่อมไม่ได้ลาภในหมู่มนุษย์มั่งคั่ง

๓. **ไม่ใช่คนฟอนรำ ก็ทำเป็นเหมือนนัก
ฟอนรำ** คือ กระทำการเล่นฟอนรำ ขับร้อง ประโยค
ต่างๆ เพื่อให้ได้ทรัพย์มา เหมือนนักแสดงทั้งหลาย

เที่ยวแสดงการเล่นหาทรัพย์สินอยู่ ลากมากจึงเกิดขึ้น
แน่นอน จากหมู่ชนผู้มั่งมายน

๔. ไม่ใช่คนตื่นข่าว ก็ทำเป็นเหมือนคน

ตื่นข่าว คือมักตื่นข่าวพูดพล่อยแจ้กับพระราชว่า
ได้ฟังมาว่า ในที่โน้นคนถูกฆ่า ถูกปล้นเรือน ลูกเมีย
ถูกข่มขืน นี่คงเป็นการกระทำของคนนั้นคนนั้น ทำให้
พระราชต้องส่งราชบุรุษไปสืบสวน ตามคำของ
อำมาตย์ผู้นั้น แล้วพระราชก็พระราชทานยศใหญ่โต
ให้แก่อำมาตย์นั้น ด้วยทรงดำริว่า อำมาตย์ผู้นี้มี
ความชวนชวายแจ้ข่าวแก่เรา บ้านเมืองคงจะปราศจาก

- ▶ โจรผู้ร้าย ส่วนอำมาตย์อื่นๆ และประชาชน ก็ยก
- ▶ ทรัพย์สินให้แก่อำมาตย์ผู้นี้ ด้วยเกรงกลัวว่า ผู้นี้จะพูด
- ▶ พล่อยถึงเรา แล้วทำให้จะต้องถูกราชบุรุษสอบสวน
- ▶ ด้วยการทำอย่างนี้เอง ลากจึงเกิดขึ้นมากมายแก่คน
- ▶ ตื่นข่าว ส่วนผู้ไม่ประพฤติตนเป็นผู้พูดพล่อยตื่นข่าว
- ▶ ย่อมจะไม่ได้ลากในหมู่ชนที่มั่งมายนเลย
- ▶ ทั้ง ๔ อย่างนี้หากประพฤติแล้ว ย่อมจะได้
- ▶ ลากจากคนผู้หลงใหลทั้งหลาย นี่เป็นการปฏิบัติของ
- ▶ ผู้ประพฤติธรรม ที่ต้องการแสวงหาลาภ”
- ▶ มาณพผู้เป็นศิษย์ ได้ฟังคำสอนทั้งหมดนั้น

แล้ว อดไม่ได้ที่จะกล่าวเตือนขึ้นว่า

“ข้าแต่ท่านพราหมณ์ นำเตือน
ความประพฤตินั้นเสมือนอัศวินบาตกรรม
(การฆ่าตัวตาย) ที่เป็นการประพฤดิธรรม
แล้วให้ได้มาซึ่งลาภ ยศ และทรัพย์ ดังนั้น
ผู้ออกบวชแล้ว มีความเป็นอยู่โดยธรรม
ย่อมประเสริฐกว่าการแสวงหาโดยธรรม”

มาถนพตำหนิลาภที่ได้มาโดยธรรม แล้ว
สรรเสริญคุณของการบรรพชาโดยธรรมแล้ว จึงออก
บวชเป็นฤๅษี ยังสมบัติทั้งหลายให้เกิดขึ้น ได้มี
พรหมโลกเป็นที่ไปในเบื้องหน้า

พระศาสดารัตนทรงนำพระธรรมเทศนา
แสดงแล้ว ก็ตรัสว่า มาถนพในครั้งนั้น ก็คือภิกษุผู้
เตือนลาภในบัดนี้ ส่วนอาจารย์ของมาถนพนั้นก็คือ
เราตถาคต

ณวมพฺุท

๒๔ ก.ค. ๓๗

(พระไตรปิฎกเล่ม ๒๗ ข้อ ๔๖๐

อรรถกถาแปล เล่ม ๕๘ หน้า ๒๙๗)

○ พระพุทธองศ์ตรัส

เมื่อปลาเห็นเหยื่อ

กลืนกินเหยื่อ

ที่พรานเบ็ดเกี่ยวเบ็ด

หย่อนลงไว้ในห้วงน้ำ

ปลากลืนเบ็ดแล้ว

ย่อมได้รับทุกข์ ถึงความพินาต

พรานเบ็ดพึงทำได้

ตามความพอใจ

เรากล่าวว่า

ผู้ยินดีพอใจลาภ

สักการะและชื่อเสียง

ที่เกิดขึ้นแล้ว

เป็นผู้กลืนเบ็ดของมาร

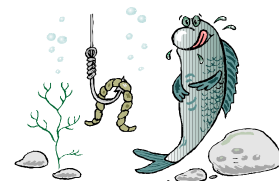
ย่อมได้รับทุกข์

ถึงความพินาต

มารใจบาปพึงทำได้

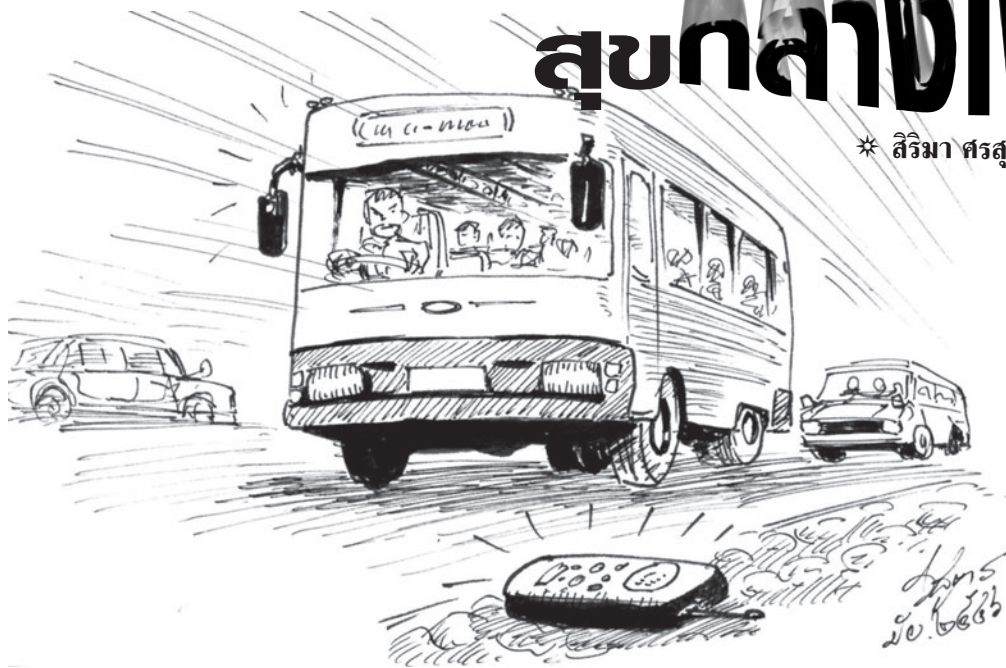
ตามความพอใจ.

(พระไตรปิฎก เล่ม ๑๖ ข้อ ๕๓๙-๕๔๐)

สุขกต่างไฟ

* สิริมา ศรสุวรรณ

■ ลากหลัง

‘เฮ้ย นั่นโทรศัพท์มือถือไปเก็บเร็ว’ พนักงานขับรถจากกาญจนบุรีสั่งเด็กกรรพพร้อมๆ กับการชะลอความเร็ว และจอดริมถนนในเขตจังหวัดนครปฐม บนเส้นทาง ‘สายใหม่’ ที่มุ่งสู่กรุงเทพฯ

‘ยี่ห้ออะไร’

‘ซีเมน’ เด็กกรรพตอบหลังจากพิเคราะห์เครื่องสื่อสารที่วางอยู่บนอุ้งมือ

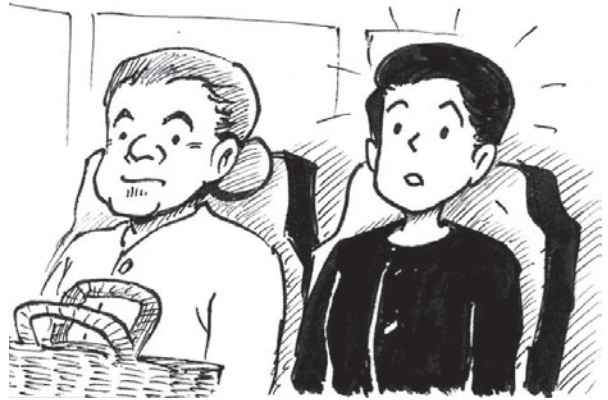
“ได้มือถือใช้อีกเครื่องหนึ่ง นี่เจ้าของคงขี้มอเตอร์ไซค์แล้วทำหล่น ไหนลองกดไปที่เครื่องของ ‘อา’ ซิ ตอนนี้อยู่ที่เมีย” เขาแทนตนเองว่า ‘อา’ เมื่อพูดกับเด็กหนุ่ม เรื่องราวที่น่าสนใจเช่นนี้ทำให้เด็กสาวพนักงานประจำรถเดินมาร่วมสนทนาด้วย

‘ไหนดูซิ โอ! รุ่นใหม่ด้วย’ เธอกล่าวด้วยน้ำเสียงที่แสดงความตื่นเต้น

“ฮัลโหล ! เมื่อกี้เก็บมือถือได้ เจ้าของมันโทรมาใหญ่เลย คงรู้แล้วว่าของหล่น” มือหนึ่งจับพวงมาลัย อีกมือหนึ่งถือ ‘ฮัลโหล’ ทำทางสิงโสด ขณะพูดกับภรรยาที่อยู่ที่บ้าน นี่เป็นการทดลองใช้อุปกรณ์ชิ้นใหม่ของชายคนนี้

“เราไม่ได้ขโมย มันหล่นมา ดีที่ล้อรถเราไม่บีมันจนแตก” เขาพูดเหมือนรู้ใจผู้โดยสารที่นั่งแถวหน้า ซึ่งได้ยินและเห็นเหตุการณ์

๓ ไม้อายฟ้าดิน

๔ มิถุนายน ๒๕๔๖ ฉันทั้งรถคันนี้ที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เมื่อเวลาเก้าโมงเช้า ฉันทเลือกที่นั่งข้างหน้าต่างด้านซ้ายคู่กับคุณป้าคนหนึ่ง เราคงคิดคล้ายกันว่าจะได้ลงรถสะดวก ทั้งๆ ที่ตรงกลางและด้านหลังยังพอมือที่นั่งว่าง และขณะนี้เราคงคิดคล้ายกันอีกว่า ‘หมอนี่ไม้อายฟ้าดิน’

เสียงโทรศัพท์เครื่องนั้นดังเป็นระยะๆ

“เจ้าของมันคงร้อนใจ” เต็กกรเห็นทุกข์ของ
คนอื่นเป็นเรื่องธรรมดา ‘ปิดเครื่องดีไหม’ เขาถาม ‘อา’
เชิงเสนอแนะ

“อย่าปิด เพราะถ้าปิดเจ้าของมันล็อกเครื่อง
ก็จะโทรไม่ได้ เสียค่าบริการเต็มเงินที่เหลือ” พนักงาน
สาวแสดงภูมิ

“ปิดไปเลย เรามีซิมใหม่ ราคาถูกมันโทรมาบ่อย
ไม่ต้องเสียค่าบริการเต็มเงิน ได้เครื่องมาใช้ก็บุญแล้ว”
เจ้าของเครื่องคนใหม่สั่งการ
‘มันเป็นบุญตรงไหน บาปชัดๆ’ ฉันอยากจะ
คิดต่างๆ ให้เขาได้ยิน

■ เหตุเพราะไม่เข้าใจ

‘หาเครื่องใหม่เถอะ ฉันไม่มีปัญญาช่วยให้คุณ
ได้มันคืนหรอก’ ฉันคุยกับเจ้าของตัวจริงทางความคิด
เหตุใดมนุษย์เหล่านี้จึงไม่ละอายหรือเกรงกลัว
ต่อผลของการกระทำที่พวกเขาจะต้องได้รับ ในบัตร
ประชาชน ช่อง ‘ศาสนา’ อาจมีคำว่า ‘พุทธ’ แต่
เพราะเขาไม่เข้าใจเรื่องของ ‘กรรม’ เขาจึงทำเช่นนั้นได้
อย่างไม่กระดากใจแม้แต่น้อย

เจ้าของคนใหม่ที่ครอบครองไอ้เจ้า ‘ซีเมน’ นี้
ดูท่ามีความสุขยิ่งนัก ลึกวันหนึ่งเขาจะรู้ว่า ‘สุข
กลางไฟ’ นั้นเป็นเช่นไร

๔ มิถุนายน ๒๕๕๖

กรุณากรอกข้อความแล้วดึง ๔ หน้ากลางออกจากตัวเล่ม ส่งกลับไปรษณีย์

หมายเลขสมาชิก

ชื่อ/สกุล

บ้านเลขที่..... ตรอก/ซอย/หมู่บ้าน

หมู่ที่ ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์

ปฏิบัติตามรอยประ

กรุณาส่ง

แสดมภ์
๒
บาท

บรรณาธิการนิตยสาร “ดอกหญ้า”

สมาคมผู้ปฏิบัติธรรม

๖๗/๓๐ ถนนนวมินทร์

คลองกุ่ม บึงกุ่ม

กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

คำถาม
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบสำรวจความคิดเห็น เกี่ยวกับประสบการณ์สมาชิก “ดอกหญ้า”

แม้ว่าการอ่าน “ดอกหญ้า” จะให้ความรู้ความคิดและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันอยู่แล้ว แต่ความรู้ความคิดและประสบการณ์ของผู้อ่านซึ่งมีจำนวนนับหมื่นนับพันสิ่งที่มีค่าควรแก่การเรียนรู้แลกเปลี่ยนเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ จำนวนสมาชิกเรือนหมื่นทำให้มีโอกาสที่จะเชิญบุคคลที่มีชีวิตทำตามทำนองคลองธรรม กอปรด้วยแนวคิดอันควรแก่การศึกษา มาบอกเล่าที่คณะและประสบการณ์ให้หมู่เราฟังได้ กองบรรณาธิการ “ดอกหญ้า” จึงเสนอให้ท่านผู้อ่านพิจารณาว่า

- ๑. คณะจะจัดสัมมนาสมาชิก “ดอกหญ้า” หรือไม่ ครบ ไม่ครบ
- ๒. ถ้าควรจัด รูปแบบควรเป็นอย่างไร

๒.๑ ช่วงเดือนที่ควรจัด
๒.๒ ระยะเวลาสัมมนาควรจะนาน วัน .
๒.๓ สถานที่ / จังหวัด ที่เหมาะสม.....

แบบสำรวจดวงมณีใจ (ต่อ)

๒.๔ กิจกรรเมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๕ บุคคลที่ควรเชิญมาบรรยาย

.....

.....

.....

๒.๖ ค่าใช้จ่ายในการจัดสัมมนา (นอกเหนือจากที่ขอความสนับสนุนจากแหล่งทุนแล้ว) ควรเก็บจากผู้ร่วมสัมมนาไม่เกิน บาท หรือ ไม่ควรเก็บจากผู้ร่วมสัมมนา (ข้อนี้ ถ้าไม่ได้เสนอของบประมาณที่เหมาะสมจากแหล่งทุน)

๒.๗ การเดินทางเข้าร่วมสัมมนา แต่ละคนเดินทางไปเอง จัดพาหะเดินทางไปพร้อมกัน

๒.๘ การสัมมนาควรรับผู้ร่วมสัมมนาค้างละไม่เกิน คน

๒.๙ ท่านคิดว่าจะเข้าร่วมสัมมนาหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

คิดตามหนัง

- ตระกูลหยาง
trakulyang@myself.com

เปิดปากแผล THE DOCTOR

แซ่คจีซึก

คุณเล่าเรื่องแชน ไม่รู้จะดึงเธอกลับมาอย่างไร ไม่รู้แม้จะคิดถึงคนอื่นเข้ามา
โกลี ฉันนึกถึงเรื่องหนึ่งที่อยากเล่าให้คุณฟัง

สาวรามาคนหนึ่งมีใจกว้างใหญ่ เธอใช้กับดักและเข็มก้นหมาและสัตว์อื่น ๆ
ให้ห่างไกลจากพิษ ผลผลิตตงอกงาม แต่เขาเปล่าเปลี่ยว

วันหนึ่ง เขายังยืนอยู่กลางทุ่งหมา ตีอนหัวเหวี่ยงสัตว์ตั้งแต่ม้าขูดค้ำ
เขาฮ่าแชนของพวกมัน แต่ไม่มีสัตว์ตัวไหนมา ไม่มีแม่แต่เงา พวกมันมาส่ง ก้าว
ทุ่นไล่กวดสัตว์ใหม่ของสาวรามา

แซ่คจีซึก เพียงแต่สวดแขนลงมา แล้วเขาจะไปหาคุณ

ข้อความนี้เป็นจดหมายที่จูน เอลลิส คนไข้โรคมะเร็ง เขียนถึงนายแพทย์แจ็ค แมคคิก่อนที่เธอจะเสียชีวิต หมอแมคคิก็ไปหาจูนที่บ้าน คินก่อนที่เขาจะต้องผ่าตัดเนื้องอกที่กล่่งเสียง เขาบอกเธอว่า จะต้องผ่าตัดวันรุ่งขึ้น และเล่าถึงแอน ผู้เป็นภรรยาว่า “ผมกับเธอไว้ตรงนั้น นานมาแล้ว ผมดึงเธอกลับมาไม่ได้”

“THE DOCTOR” เป็นหนังสือสะท้อนความผิดพลาดบางประการของการจัดการศึกษา ส่งผลให้คนอันเป็นผลผลิตของระบบการศึกษา แทนที่จะมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ กลับต้องประสบทุกข์เฉพาะตน ทั้งยังสร้างผลกระทบไปถึงครอบครัวและสังคมโดยรวมด้วย

หมอแมคคิก็เป็นหมอผ่าตัดและเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาล เป็นหมอที่อารมณ์ดี ชอบพูดตลกๆ อย่างเช่นมีคนไข้รายหนึ่ง ประสบอุบัติเหตุร่วงตกจากตึก ๕ ชั้น หมอบอกว่า “คราวหน้าถ้าอยากทรมาณตัวเองหนักๆ เล่นกอล์ฟสิ ทรมาณที่สุดแล้ว” หมอพูดเล่นใครได้ยินก็ขำกันทั้งนั้น แต่ในสภาพเช่นนั้น

ไม่รู้ว่าคนไข้จะรู้สึกอย่างไร

หมอแมคคิก็เป็นหมอที่เก่งมาก และทำงานหนักมาก นอกเวลางานก็ยังมีโทรศัพท์ติดต่อเรื่องงาน จนกระทั่งเขาสัปดาห์ที่จะต้องไปประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่โรงเรียนของลูก เป็นอย่างนี้ทุกปี โชคดีที่ภรรยาของหมอเข้าใจ เธอก็เป็นคนอารมณ์ดีเหมือนกัน ชอบพูดเล่น ตอนที่สามีไปรับที่งานประชุมผู้ปกครอง ซึ่งเธอเป็นคนบรรยายคนหนึ่งในงานด้วย หมอถามว่า พูดเป็นไงบ้าง เธอตอบยิ้ม ๆ ว่า “ดี แค่นี้ลมไปครึ่งเดียว”

แต่ก็เหมือนหมอทั่วไป หมอแมคคิก็ไม่สนใจความรู้สึกของคนไข้ เขาสอนนักศึกษาแพทย์ว่า “เปิดปากแผล รักษาแล้วเย็บซะ” เหมือนกับช่างรื้อของที่เสียดอกมาซ่อม แล้วก็ประกอบเข้าไปใหม่อย่างนั้นแหละ

เขาสอนนักศึกษาแพทย์ว่า “กังวลกับคนไข้มากเกินไป มันไม่ดี การผ่าตัดคือการตัดสิน ต้องไม่อคติ” เมื่อนักศึกษาแพทย์

ถามว่า “การไม่กังวลกับคนไข้ไม่ผิดปกติหรือครับ” เขาตอบว่า “การผ่าตัดไม่ใช่เรื่องปกติ ข้าแหละคนนะปกติเหอ วันหนึ่งคุณจะได้จับหัวใจคนจริงๆ ขณะที่มันกำลังเต้นแล้วคิดว่าไม่น่าเลยจัน” นักศึกษาก็ยังคงห้วงคนไข้อยู่ “งั้นก็ควรห้วงความรู้สึกคนไข้มากกว่า” หมอแมคคิบอกว่า “คนไข้รู้สึกป่วย งานของผมคือผ่า คุณมีโอกาสดียวผ่าแล้วซ่อม แล้วก็เย็บ การห้วงใยต้องอาศัยเวลา ถ้ามีเวลา ๓๐ วิ ก่อนที่คนไข้จะตกเลือดตาย ผมอยากให้คุณผ่าก่อนห้วงทีหลัง”

แล้วหมอก็ไม่มีเวลาห้วงคนไข้หรอก

จนกระทั่งวันหนึ่ง เขาต้องกลายเป็นคนป่วย โอมาจันมีเลือดออกมากับเสมหะ เพื่อนหมอแนะนำให้ไปหาหมอบลูมฟิลด์ ซึ่งมีสถิติการผ่าตัดคนไข้ตายน้อยที่สุด แต่เขาปฏิเสธ อาจเป็นเพราะพื้นฐานแนวคิดไม่เหมือนกัน หมอบลูมฟิลด์สนใจความรู้สึกของคนไข้ และเชื่อว่าคนไข้ได้ยินหมอพูด แม้จะหมดสติอยู่ก็ตาม วันหนึ่งเขาเชิญหมอแมคคิมาดูคนไข้ผ่าตัดของเขา หมอแมคคิถามคนไข้ซึ่งหมอให้ดมยาสลบแล้วว่า “เป็นไง เซิร์จ แต่ถ้าคุณได้ยินต้องไล่หมอดมยาออกแล้ว” หมอบลูมฟิลด์บอกคนไข้ของเขาว่า “หมอแมคคิชอบพูดตลก แต่เขาเป็นหมอที่เก่งมาก”

หมอบลูมฟิลด์เขียนหนังสือชื่อ ‘สนทนา กับคนไข้หมดสติ’ ด้วย

หมอแมคคิไปหาหมอที่เก่งที่สุดในด้านการรักษาคอ ชื่อ เลสลีย์ แอบบอท ตอนที่แสดงบทบาทของหมอ เขาเข้มแข็ง มั่นใจ และเป็นคนสังคนอื่นตลอดเวลา ครั้นต้องมาเป็นคนไข้ กลับกลายเป็นคนรับคำสั่ง ตั้งแต่รอเขียน

ประวัติคนไข้ ต้องนั่งรอเฉยๆ อยู่ครึ่งชั่วโมง ถึงได้รับแบบกรอกประวัติ หลังจากตรวจอาการแล้ว พบว่าเป็นเนื้องอกที่กล่่งเสียง หมอแนะนำให้ฉายรังสี โดยมีหมอรัดรับผิดชอบ ขั้นตอนการฉายแสง วันแรกกับวันที่สองไม่เหมือนกัน คนไข้ก็ไม่รู้ว่าทำไมไม่เหมือนกัน แล้งบางวันหมอก็ไม่มา ทั้งๆ ที่บอกคนไข้ไว้ว่า จะต้องฉายแสงทุกวัน ปัญหาเหล่านี้คนไข้ในโรงพยาบาลแห่งสยามประเทศก็ล้วนประสบพบเห็นกันทั่วหน้านั้นแหละ จริงไหม

ประสบการณ์เหล่านี้ทำให้หมอแมคคีเริ่มรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของคนไข้ นอกเหนือจากช่วงเวลาที่เป็นคนไข้ เขาก็ยังคงทำหน้าที่แพทย์ แต่ที่ทําที่ปฏิบัติต่อคนไข้เปลี่ยนไป รู้จักให้กำลังใจคนไข้ ถ้ามความรู้สึกของคนไข้ และรักษาสิทธิของผู้ป่วย

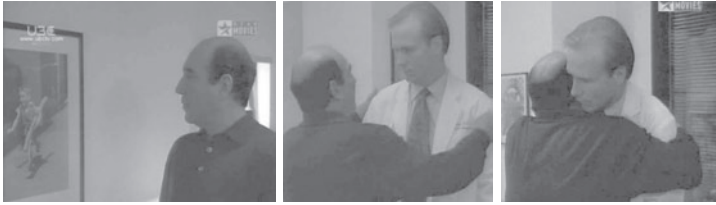
ในช่วงที่เป็นคนป่วยนั่นเอง หมอแมคคีได้รู้จักกับจูนเอลลิส ผู้ป่วยโรคมะเร็ง เธอทำให้หมอแมคคีจิตใจอ่อนโยนขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็เข้มแข็งที่จะต่อสู้กับโรคร้าย จูนสังเกตเห็นสีหน้าเศร้ากังวลของเขา จึงพาขึ้นไปที่ตาดฟ้าของโรงพยาบาล เธอเล่าว่า เมื่อแรกป่วย เธอยอมรับไม่ได้ จึงขึ้นมาที่ตาดฟ้าของโรงพยาบาล กรีดร้องสุดเสียง แต่แล้วก็ได้เห็นนกตัวหนึ่งมองเธออยู่ เหมือนกับจะถามว่า “นี่เธอ! มีปัญหาอะไรหรือจ๊ะ” สายตาของนกทำให้เธอได้คิดว่าตัวเองโง่เสียจริง เธอแนะนำให้หมอแมคคีตะโกนอะไรออกมาก็ได้ ไม่มีใครได้ยินหรอก

ไม่อยากตะโกน

เธอจึงแนะนำให้กระโดดลงไป

ก็ไม่อยากกระโดด

ถ้าฉันก็ต้องสู้

หลังจากฉายแสงครบกำหนดแล้ว นอกจากเนื้องอกจะไม่เล็กลงแล้ว ยังใหญ่ขึ้นด้วย ทำให้หมอแมคคิกกังวลมาก หมอเลสลิแนะนำให้ผ่าตัด แล้วก็กำหนดวันผ่าตัดในตอนบ่ายวันหนึ่ง โดยไม่ได้ถามความพร้อมของคนไข้เลย หมอแมคคิริบปฏิเสธว่า ไม่ต้องการผ่าตัดตอนบ่าย เพราะหมอทำงานเหนื่อยมาแล้วตลอดช่วงเช้า แต่คำตอบที่ได้รับก็คือ “คุณเป็นคนไข้ ฉันเป็นหมอ ฉันเป็นคนกำหนดว่าพร้อมจะผ่าตัดเมื่อไร”

หมอแมคคิกกลับไปขอให้หมอบลูมฟิลด์ผ่าตัดให้ พร้อมกับขอโทษที่เคยดูถูก หมอบลูมฟิลด์รับปากผ่าตัดให้ทันทีในวันรุ่งขึ้น แม้เป็นหมอฝีมือดีที่ผ่าตัดผู้ป่วยมานับไม่ถ้วน เมื่อถึงเวลาตัวเองจะต้องถูกผ่าตัดบ้าง หมอแมคคิกก็ขังกลัว ยิ่งไปกว่านั้น ยังต้องเผชิญหน้ากับความจริงของชีวิตครอบครัวที่ห่างเหินกันมานานัก

วันนั้น แอนมาหาหมอแมคคิกที่โรงพยาบาล เพราะได้ข่าวการผ่าตัดจากเลขของหมอแมคคิก ปกติ แอนควบคุมอารมณ์ได้ดีมาก เมื่อแรกรู้ว่าสามีป่วย เธอไม่ได้คร่ำครวญ เพียงแต่แอบหลังน้ำตาอยู่คนเดียวด้วยความเป็นห่วงสามี และเธอก็คาดหวังว่าจะเป็น

เพื่อนคอยดูแลระหว่างที่เขายป่วย เมื่อทราบว่ามีสามเเลือกจนเป็นเพื่อนปรับทุกข์ ในขณะที่ในใจเธอมีแต่เขา เธอจึงเปิดเผยความรู้สึกว่า ตลอดเวลาที่ผ่านมา ทั้งสองสื่อสารกันผ่านเลขของหมอแมคคิก หรือฝากข้อความทางโทรศัพท์ ไม่ว่าจะเป็นการนัดกินข้าว หรือเมื่อมีปัญหา เธอบอกว่า “ตื่นขึ้นมาทุกเช้า ฉันเกิดความรู้สึกที่ไม่รู้ว่าเป็นอะไร ฉันหิวหรือว่าเหนื่อย เสียใจ แต่แล้วก็รู้ซึ่งว่า ฉันแค่เหงา”

ความห่างเหินของครอบครัวเห็นได้ชัดจากวันหนึ่งที่หมอแมคคิกป่วยและกลับบ้านเร็วกว่าปกติ แอนเรียกลูกชายมาหาพ่อ เจ้าหนูน้อยรีบวิ่งมาที่โทรศัพท์และพูดทักทายกับพ่อด้วยความดีใจ แต่เมื่อเห็นพ่อปรากฏตัวจริงๆ ในบ้าน ก็ยังดีใจทวิคูณ

เห็นภาพนี้แล้วสะท้อนใจนัก ทำไมเมื่อร่างกายแข็งแรงดี มีความสุข เราไม่อยู่กับครอบครัว **ทำไมเราถึงกลับมาหาคนที่รักเรามากสุดเฉพาะในเวลาป่วยหรือเป็นทุกข์**

คืนวันนั้น วันที่รู้ว่าจะต้องผ่าตัดวันรุ่งขึ้น และรู้ความรู้สึกของภรรยา หมอแมคคิไปหาจูนที่บ้าน บอกให้เธอทราบทั้งสองเรื่อง เรื่องแอน หมอแมคคิบอกว่า “ผมกับเธอไว้ตรงนั้นนานมาแล้ว ผมดึงเธอกลับมาไม่ได้” หลังจากที่หมอแมคคิไปแล้ว จูนยังคงเขียนหนังสือ ตอนแรกก็ไม่ว่าเธอเขียนอะไร จนกระทั่งถึงตอนจบของ

เรื่อง และวันรุ่งขึ้น เธอก็เสียชีวิตที่โรงพยาบาล

หลังการผ่าตัดและหายเป็นปกติแล้ว วันหนึ่ง หมอแมคคิเรียกนักศึกษาแพทย์ทั้งหมดมาพร้อมกัน บอกว่า “คุณใช้เวลาในการศึกษาชื่อโรคเป็นภาษาละติน คราวนี้ถึงเวลาศึกษาสิ่งที่ยากกว่าชื่อโรค คนใช้ทุกคนมีชื่อของตน พวกเขาหวาดวิตก อาย และประหลาดใจ พวกเขาไม่รู้สักไม่สบาย ซึ่งส่วนใหญ่ก็อยากหาย นั่นเป็นเพราะเขาฝากชีวิตไว้กับพวกคุณ ผมอธิบายความหมายให้คุณฟังปาวๆ ก็ได้ แต่มันไม่มีประโยชน์ เพราะมันเกิดขึ้นกับตัวผมแล้ว ฉัน ๗๒ ชั่วโมงนับจากนี้ พวกคุณทุกคนจะป่วยคนละโรค นอนเตียงโรงพยาบาล กินอาหารโรงพยาบาล ได้รับการตรวจตามความเหมาะสม การตรวจที่วันหนึ่งพวกคุณต้องทำ คุณไม่ใช่หมอ แต่เป็นคนไข้”

หลังจากมอบหมายบทบาทให้นักศึกษาแพทย์แล้ว หมอแมคคิก็ออกไปอ่านบันทึกที่มีผู้ฝากไว้ให้ ปรากฏว่าเป็นจดหมายจากจูน

បំណងដឹកនាំដោយអគ្គនាយក : ១២ ខែសីហា(៧) ម៉ោងថ្ងៃអង្គារ - 台湾
នគរក្នុងរាជធានី ៧ - ១៤ ខែមេសា ២០២៤

✈️ บันทึกบทเรียนที่สรุปได้

ท่านลักษณะ : พ่อท่านพระโพธิรักษ์มีนโยบายช่วยกันหาซื้อผลิตข้อพลาดในชุมชนอโศก ให้เราเห็นข้อบกพร่องของตนเองแล้วปรับปรุงแก้ไข “แต่ส่วนตัวมองว่าแต่ละคนภายใต้สภาพการทำงานที่บีบรัดตนเอง ควรมองคนในแง่ดีจะไปรอดดีจะไปไม่รอด ดังที่ว่า “เครื่องครัดที่ตน ผ่อนปรนผู้อื่น” มองทุกคนเป็นพระพุทธเจ้าเหมือนกัน เชื่อกันว่าเขาดี เขาเก่ง” จากการอยู่ที่ใต้หวันเชื่อกฎแห่งกรรม เชื่อว่าคนอื่นก็ดีเช่นเราอย่าเชื่อในสิ่งที่เห็น เขาอาจไม่เป็นเช่นนั้นก็ได้

คุณมนตรี : ก่อนจะมาคิดว่ารู้หมดและไม่ชอบมหายาน มาครั้งนี้เห็นความตั้งใจศึกษาจริง เด็กเล็ก ๆ ตัดกิเลส กิเลส ผีกหนักค่อย ๆ กิด เขาทำได้ น่าชมเชย มาครั้งนี้ รู้สึกชื่นชม ไม่ต่อต้านมหายาน เขาก็มีดีของเขา

คุณสงกรานต์ : เคยได้ยินอาจารย์สุลักษณ์วิพากษ์พระว่า “เถรวาทถือตัว” ควรดูพระมหายานยิ่งใหญ่นาดไหน ยังรับไหว ก็ยังไม่ค่อยเข้าใจ พอมาพบคุยกับท่านดูยและได้เห็นการทำงานของพระมหายานที่นี่ รู้สึกที่ที่พ่อท่านเข้าใจเรื่องมหายานและเถรวาทได้อย่างเหมาะสม โดยส่วนตัวมีความเข้าใจการทำงานและอุดมการณ์ของมหายานมากขึ้น เห็นรูปธรรมของมหายานมากขึ้น

คุณแก่นฟ้า : วัดอุปประสงค์การมาครั้งนี้ (๑) เรื่องมหายาน (๒) การแพทย์ทางเลือก (๓) SME (กิจกรรมขนาดเล็ก) ของใต้หวัน เราต้องมาพัฒนา SME ของชาวอโศก มีแนวคิดที่ต้องเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ เต้าหู้ และเรื่องจุลินทรีย์ ต้องนำกลับไปวิเคราะห์ข้อมูล เสียหาย ไม่มีโอกาสได้ดูงานโรงงานต่าง ๆ

ท่านลักขโณ : อาตมาจะวิเคราะห์เขียน “เขาผูกโซ่ความดีกับเรา เขาทำดีกับเรา ให้เราทำดีกับคนอื่น” คนไทยมีมหาโพธิสัตว์ แต่กล้าให้น้อยกว่า อาตมาได้รับเงินทำบุญมหาศาลจนลูกขนพอง ไม่รู้จักกัน เขาให้ได้ ไม่กลัวคุณจะชั่ว การให้ความดีครั้งนี้ ฉันจะเปลี่ยนจิตใจคุณได้ ในระบบราชการสร้างบุญคุณ แต่เจตนาต่างกัน ยึดตรงนี้มาใช้แยกยาก ใช้วัฒนธรรมที่ดีเพื่อประโยชน์ตน

คุณเพชรตะวัน : ด้านสุขภาพได้ความรู้เพิ่มขึ้น เรื่องการคุมานตาบอดโรค คู่มือหน้าบอดโรคได้ถูกต้อง มีสุขภาพทางเลือกและเทคโนโลยีมากมายหลาย ๆ ด้านที่เราไม่มี คิดว่าน่าจะไปประยุกต์ใช้ได้บ้าง กลับไปจะเป็นแกนนำด้านสุขภาพและจริงจังมากขึ้น การออกกำลังกายคงต้องต่อเนื่อง การดูงานโรงเต้าหู้ ทำเล็ก ๆ สมถ์ พัฒนาไปได้ด้วยดี เหมาะสม เราน่าจะนำไปใช้ ด้านศาสนา แต่ก่อนคิดว่ามหายานคือหยอนยาน ความจริงจิตสูง ช่วยเหลือคนทุกข์ยาก ได้ประโยชน์มาก เห็นบทบาทของสตรีมากขึ้น จะเป็นข้อคิดไปใช้ทำงานต่อ

คุณสุรชัย : ประทับใจท่านสมณะ ภิกษุณีในทุก ๆ ด้าน ปกติเวลาไปไหนต้องระวัง มาที่นั่นนอนก็เปิดประตู รู้สึกสบายใจ ไม่ต้องห่วงอะไร เป็นคนกินจุและกินช้า จะเสร็จทีหลังทุกที ขอบกพร่องของตนเองคือ บางครั้งอาจจะวางตัวไม่ถูก ขอบกพร่องของผู้อื่น คือ นอนกรน (ได้ข้อสังเกตว่าถ้านอนหนุนหมอนจะไม่กรน) เรื่องอาหารเจ กินได้กลับไปหากมีคนที่ทำอาหารเจให้ก็จะทาน

คุณต้นกล้า : คุยกับสุถึงมูลนิธิแล้วมีความรู้สึกน่านำมาตนเองป่วยด้วย อยากพัก อากาศที่นี่ดี ได้ลองเกือบทุกหมอบ หมอบตา เจาะลึกอภิบาลได้ละเอียด จัดกระดูกทั่วร่างกาย ทำให้ไม่ปวดอีกเลย หมอบอยู่จัดกระดูกให้ ขาก็ไม่เจ็บอีกเลย แต่ก่อนจะคิดก็ไม่อยากคิด อยากหลับ เป็นไปทรอยด์ รู้สึกดีขึ้นมีปัญหาตรงไหนหมอบก็แก้ไขให้ตรงนั้น ได้ประโยชน์ สามารถวิเคราะห์การรักษาโดยเอาตัวอย่างเขาไปจะหาผู้ไปศึกษาจากพระธนอม (ท่านจะเดินทางกลับไปประเทศไทยและอยู่ที่เชียงใหม่ประมาณ ๑ เดือน) ด้านศาสนา ได้เรียนรู้เรื่องมหายานมากขึ้น

คุณน้าอาภรณ์ : ตั้งใจมาดูงานเรื่องจุลินทรีย์ รู้จากข้อมูลว่าที่นี่บูม รู้สึกผิดหวังเพราะทำคนละแบบกัน (ทำเป็นรูปแบบแคปซูล) ได้เห็นได้หวั่นบ้านเมืองสวยงาม ภัยธรรมชาติก่อให้เกิดความรักสามัคคี อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมตัวกันสร้างบ้านเมือง ทำอย่างไรรัฐบาลจะรณรงค์ให้คนไทยมีสำนึกบ้าง การออกกำลังกายไม่เห็นเป็นกลุ่มเหมือนจีนแผ่นดินใหญ่ เห็นมากคือ การเดินเขา เห็นว่าคนได้หวั่นสนใจสุขภาพ รวมถึงเรื่องอาหารด้วย ถ้าเราศึกษาจะทำให้สุขภาพดี บ้านเมืองสนใจยกย่องพระดี ไม่เห็นขอทานเมืองได้หวั่น แต่กลัวเรื่องการจับรด รู้สึกสับสนกับการจรรยาที่นี้ ประทับใจการแพทย์ หมอบอยู่ ยังห่วงใยเมตตาถามถึง

คุณสุรีย : มาครั้งนี้ไม่ได้คาดหวังอะไรไว้ ส่วนใหญ่ปัทม์จะชวนไปดีทั้งนั้น ประทับใจภาพชัด ๆ คือ ความเมตตาที่คนมีต่อกัน สิ่งแวดล้อมเหล่านี้เสริมสร้างคน ปกติศึกษาการปฏิบัติ ไม่ได้สนใจเรื่องมหายานหรือเดรวาท มาทำให้เข้าใจมหายานมากขึ้น สิ่งที่เราสู้มากที่สุดคือ เรื่องกตัญญูรำลึกถึงแม่ตลอดทาง ไปไหนจะคิดถึงแม่ กินอาหารเจนี่ถึงแม่ ชื่ออาหารเจไปฝาก เมื่อ ๒๕ ปีมาแล้วนำบทสวดมนต์จากสวนโมกข์ไปให้ แม่ก็สวดมนต์ตั้งแต่นั้นมา มาที่นั่นเห็นหนังสือธรรมะก็เอาไปฝากแม่ เพราะเมืองไทยไม่ค่อยมีหนังสือธรรมะภาษาจีนจะเป็นประโยชน์กับแม่ซึ่งสนใจศึกษาด้วยความพากเพียร สุดท้ายขอขอบพระคุณพระและภิกษุณี เพราะปกติจะไม่เข้าใกล้พระ ท่านให้ความเป็นกันเอง ในใจมีความศรัทธาอยู่ แต่รู้สึกว่ามีช่องว่าง ซึ่งพระและภิกษุณีที่นี่ไม่มี ทำให้เข้าใจคำว่าไม่มีเพศ ไม่มีการแบ่งชั้น รู้สึกเป็นเพื่อนร่วมทุกข์เกิดแก่เจ็บตาย รวมทั้งขอบคุณเพื่อนทุก ๆ คน

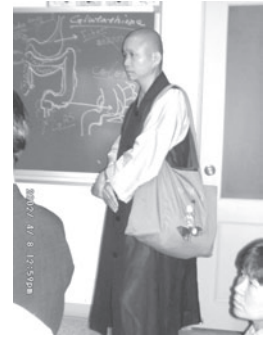

คุณสุวิไล : สุรียคิดถึงแม่แล้ว เราคิดถึงพ่อบ้าง เพราะพ่ออายุมากแล้วให้พ่อได้อ่านหนังสือธรรมะดี ๆ ก่อนจบชีวิตจะได้ไปแดนสุขาวดี ชาวซังการอยู่กันแบบพี่น้อง ชัดเจนในจุดหมายปลายทาง ได้ตรวจสอบอารมณ์ตนเอง ยินดีที่ได้รับใช้หมู่กลุ่ม

คุณปัทมวดี : คงเหมือนคนอื่นๆ สุดท้ายคือ กราบขอบพระคุณท่านลัทธินิโคนที่ทำให้เราเห็นมุมมองต่างๆ กลุ่มที่มาเป็นกลุ่ม ต.อ. หากเรามีเป้าหมายหลักกลุ่มมีพื้นฐานใกล้เคียงกันก็จะเกิดการจัดองค์ประกอบ การเรียนรู้ การสมานหมู่ในหมู่ ต.อ. เกิดความเข้าใจร่วมงาน อีกประการที่ได้ประโยชน์ คือ ด้านสุขภาพ

ภิกษุณี : ยินดีต้อนรับ เพราะจะได้มีโอกาสฝึกฝนตนเอง ข้อแนะนำ ฝึกแยกขยะ การแยกขยะไม่เหมือนกัน ทางใต้หวั่นแยกขยะพลาสติกและกระป๋องโค้ก/ กระดาษ/ แก้ว/ ขยะรวม (ผลไม้) ขยะรวมต้องซื้อถุงเพิ่ม ในเรื่องของการช่วยเหลือส่วนรวม หากต้องการให้ทำอะไรจะบอก

ท่านมหาสุติโรจน์ : ได้ฟังธรรมะ บันเทิงจากพวกเรา รู้สึกสนุกสนานกันดี คิดเพียงว่าทำอะไรพวกเราจะปลอดภัยที่สุด ขอชมเชย ปกติคนทั่วไปรายการพลิกเพลงอย่างนี้คงลำบาก แต่เพราะพวกเราฝึกมาดี ไม่เครียด ไปแบบสบาย ๆ สดชื่นดี พวกเรามากี่วันนอนดี ตื่นเช้า หน้าตาก็ยังสดใส ไปกับคณะเร่าง่าย ไม่มีปัญหา เป็นสารพัดตลอดไม่ว่างานไหน ตั้งปณิธานไว้ว่าจะไม่แบ่งแยกว่าหมู่นไหน คณะไหน นิกายไหน เพราะว่าอยู่เมืองไทยเคยเดินธุดงค์แล้วหาที่พัก

โดยมากจะได้รับคำถามว่าบวชวัดไหน นิกายไหน ถ้าผิดนิกายก็ไม่ให้ที่พัก บิณฑบาตนอกขอบเขตก็โดนว่า ในช่วงนั้นได้ข้คิดว่า คนเราทั้ง ๆ ที่เป็นชาวพุทธเหมือนกัน ทำไมต้องมีการแบ่งแยก พระพุทธเจ้ามีความเมตตา พระบริสุทธิตุณ พระมหากรุณาธิคุณ ไม่มีการแบ่งแยก อาตมาถึงศรัทธามหายานว่าเขาใจกว้าง เขามีจิตพุทธะอยู่ ทำให้มองข้ามคนไปไม่ได้ ในบางช่วงอาจมีกิเลสตัณหามาบดบัง แต่จริง ๆ มีจิตพุทธะอยู่ ในช่วงที่อยู่เมืองไทยเห็นการแบ่งแยกนิกายเป็นเรื่องหนัก จึงตั้งปณิธานว่าจะไม่มีการแบ่งแยก จะทำตามหน้าที่ของตนไป ถือว่าได้ช่วยคน จึงเป็นความสุขและความดีที่ได้เสียสละออกไป แม้เป็นสารถิอำนวยการความสะดวกให้ทุกคนได้ศึกษาได้เรียนรู้ ขอชมเชยพวกเราทุกคนได้รับการอบรมจากพ่อท่านมาดีแล้ว ก็ไม่ต้องเสริมอะไร อาตมาอาจปฏิบัติสุ่ญาติโยมไม่ได้ ก็ยังอยู่ในช่วงปฏิบัติอยู่ หากทำอะไรขาดตกบกพร่องผิดพลาดโดยเจตนาหรือไม่เจตนา ก็ขอให้อภัยไว้ตรงนี้

✈️ เก็บมาฝาก : ๑๒ วันในไต้หวัน

✦ ประเทศไต้หวันขนาดเท่าจังหวัดเชียงใหม่ ระยะทางเหนือจดใต้ราว ๔๐๐ กิโลเมตร ตะวันตกไป ตะวันออก ๑๕๐ กิโลเมตร แนวเขาเป็นเทือกขนานตะวันออก - ภาคกลางประเทศ ยาวเหนือจดใต้ พื้นที่ ๓๐ % ของประเทศเป็นพื้นที่เพาะปลูก ดร.ซุนยัดเซ็นเป็นผู้นำประชาธิปไตยสู่จีน ไต้หวันมี ๔ ฤดูกาล ประชากร ๒๓ ล้านคน กินเจประมาณ ๕ ล้านคน คนชกเกี้ยนนับถือพุทธศาสนาแนวมหายาน เศรษฐกิจโดยภาพรวมสูง มี SME มากที่สุด เศรษฐกิจไต้หวันเชื่อมโยงสหรัฐอเมริกาในเชิงอุตสาหกรรม ถูกญี่ปุ่นครอบครองประมาณ ๑๐๐ ปี ทรัพยากรธรรมชาติ คือ ภูเขา หินแรมมากมาย

✦ ขับรถพวงมาลัยซ้าย รถแท็กซี่สี่ล้อทั้งคัน สีเดียวกันทั้งประเทศ

✦ ไต้หวันพัฒนามากว่า ๓๐ ปี มีแรงงานไทยอยู่ไต้หวันกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน ส่งเงินกลับเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท เพราะฉะนั้นส่งรายได้เข้าไทยเดือนละกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท คนไทยมาตายจากการระเบิดภูเขา ตกตอม่อ พายุฝน ทหารย ฝนชะกมลเสียชีวิต ราชการช่วยเหลือเพียงเล็กน้อย รัฐบาลไทยน่าจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ดูแลกลุ่มคนไทยเหล่านี้มากกว่าที่เป็นอยู่

✦ ความหลากหลายทางการแพทย์ทางเลือก ที่ไปที่ไปแต่ละคนหันมาเอาใจใส่สุขภาพมากขึ้น ต้นตัวเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการออกกำลังกาย

✦ การแพทย์ทางเลือกที่ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานนั้น นับเป็นความโชคดีอย่างที่สุดของทีมงาน เนื่องจากท่านสมณะลักขโณได้อุทิศตนเองเป็นคนไข้ทดลองมาร้อยกว่าแห่งแล้ว เพราะฉะนั้นแต่ละแห่งที่พาทีมงานไปศึกษาดูงานจึงผ่านการคัดกรองจัดสรรแล้วทั้งสิ้น อีกทั้งยังได้รับสัมผัสด้านคุณธรรมที่หอมแต่ละท่านมีจิตใจเมตตาต่อผู้ที่มารับการรักษา บางท่านคิดค่ารักษาและค่ายาเท่าที่จำเป็นจริง ๆ จะกล่าวไปไปถึงบางท่านที่ไม่คิดค่ารักษาพยาบาลเลย แถมยังให้ความรู้เป็นวิทยาทาน มอบอุปกรณ์ที่จะช่วยให้สุขภาพร่างกายของเราดีขึ้นอีก มุมมองที่เห็นได้ชัดแจ้ง คือ การที่ “ข้ามกับพระ” เป็นบุญเบิกทางในการสื่อสารทุกชั้นตอน วิเคราะห์ได้ชัดเจนว่าชาวไต้หวันเป็นผู้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ให้ความเคารพเลื่อมใส ให้เกียรติต่อภิกษุและภิกษุณี เป็นสื่อที่สัมผัสสัมพันธ์กันเพราะภิกษุและภิกษุณีที่พบเห็นประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อุทิศตนให้แก่พระพุทธศาสนาและสังคม ผูกจิตวิญญูณฆรรวาสให้มั่นคง ปฏิบัติตนตามแนวทางสายพุทธะ

✦ ระหว่างทางสังเกตว่าตามถนนนอกเมืองจะพบเห็นหลอดนีออนสารฟัดสี ส่องประกายแว็บ ๆ กะพริบ ให้เห็นเด่นชัด (แม้จะเป็นเวลากลางวัน) ติดคู่กับตู้กระจก มองทะลุตู้กระจกจะพบสาว ๆ รุน ๆ แต่งกายด้วย เสื้อผ้าน้อยชิ้น กางเกงหรือกระโปรงสั้น ๆ นั่งไขว่ห้าง สอบถามได้ข้อมูลว่า คือ “สาวขายหมาก” เนื่องจาก ชาวใต้हनนิยมเคี้ยวหมาก โดยเฉพาะในกลุ่มคนขับรถ การเคี้ยวหมากเหมือนการดื่มเครื่องดื่มชูกำลังทั้งหลาย ในไทย ช่วยทำให้กระปรี้กระเปร่า สดชื่น

✦ ก่อนวันจะกลับ เรื่องที่พวกเราให้ความสำคัญเป็นพิเศษอีกเรื่องหนึ่ง คือ เรื่องน้ำหนักของที่แต่ละคนสามารถใช้สิทธิ์ของตนเองได้ ได้ข้อสรุปว่า มีสิทธิ์ขนของได้กันคนละ ๒๕ กิโลกรัม (ไม่นับกระเป๋าที่แต่ละคนถือขึ้นเครื่องกันเอง) สมาชิกของ Royal Orchid บัตรทองและบัตรเงินจะได้รับสิทธิพิเศษ คือ ได้คนละ ๓๐ กิโลกรัม ถ้าจะให้ดีไปเป็นที่มาจะได้รับการผ่อนปรนหากน้ำหนักรวมไม่เกินจนน่าเกลียด เพราะฉะนั้นเป็นข้อเตือนใจบรรดานักจับจ่ายทั้งหลาย ให้ระมัดระวังค่านวมน้ำหนักของสัมภาระด้วย ไม่ควรสร้างภาระให้เพื่อนร่วมทีมต้องรับผิดชอบร่วมกับตน

✈️ อรหันต์ตายสูญ? ความเชื่อของ มหายาน-เถรวาท ความต่างที่สุดชั่วจริงหรือ

ในช่วงเวลาการดูงานที่ได้หวั่น ได้มีโอกาสสนทนาธรรมกับพระคู่ย พุทฺธวิริโย ซึ่งเป็นคนไทยเคยบวชในนิกายเถรวาทที่เมืองไทย ปัจจุบันบวชเป็นพระในนิกายมหายาน อยู่ได้หวั่นมากกว่า ๑๐ ปี ได้ศึกษาพระไตรปิฎกของมหายานมาพอสมควร

ประเด็นหนึ่งซึ่งคิดว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ตามแนวคิดความเชื่อในนิกายมหายาน ต้องถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ถึงกับกำหนดเป็นพระวินัย ที่ถ้าเชื่อผิดมีโทษแรงที่สุดทีเดียว ในเรื่องการเป็นพระอรหันต์แล้ว จะกลับมาเกิดได้หรือไม่ ซึ่งเป็นความเชื่อที่แตกต่าง ตรงข้ามกับความเชื่อของนิกายเถรวาท อย่างประนีประนอมไม่ได้เลยทีเดียว (ในความเห็นของพระคู่ย และคงสอดคล้องกับพระวินัยของมหายาน)

คติของเถรวาทเชื่อว่า พระอรหันต์ตายแล้ว ต้องตายสูญเท่านั้น จะเกิดมาอีกไม่ได้ ดังนั้นผู้ที่เป็พระโพธิสัตว์ ซึ่งตั้งจิตปรารถนาพุทธภูมิ จึงเป็นพระอรหันต์ไม่ได้เด็ดขาด เพราะกลับมาเกิดเพื่อบำเพ็ญเพียรต่อไปไม่ได้อีก หรือแม้เป็นพระอริยระดับต้นคือพระโสดาบัน ก็จะไม่เกิดอีกไม่เกิน ๗ ชาติ ก็จะนิพพาน และตายสูญไป ซึ่งก็คงมีเวลาไม่เพียงพอจะบำเพ็ญเพียรให้ไปถึงพุทธภูมิ หรือแม้แต่เป็นพระโพธิสัตว์ระดับสูง ก็คงมีเวลาไม่พอแล้ว

ส่วนคติของมหายาน ไม่เพียงเป็นความเชื่อ แต่กำหนดเป็นพระวินัยที่มีโทษสูงสุดระดับปาราชิก ๑ ใน ๑๐ ข้อทีเดียว ถ้าใครเชื่อว่าพระอรหันต์ตายแล้วสูญเท่านั้น จะมาเกิดอีกไม่ได้ เพราะถือว่าเป็นมิจฉาทิฏฐิอย่างรุนแรง โดยมีเหตุผลว่า ความเชื่อแบบนี้ไร้เมตตาธรรม หรือพูดอย่างแรงๆ ก็ว่าเป็นความเชื่อที่เห็นแก่ตัว ที่เชื่อว่าพระอรหันต์ คือผู้ที่ปฏิบัติเพื่อให้ตนเองพ้นทุกข์ เอาตัวรอดแต่เพียงผู้เดียว แล้วไม่กลับมาช่วยผู้อื่นให้พ้นทุกข์อีกเลย (ตายสูญไป) ทั้งๆที่มีภูมิธรรมสูงสุดที่รู้วิธีพ้นทุกข์ แต่กลับปล่อยให้ตายไปกับตัวอย่างไร้เมตตาธรรมต่อ

เพื่อน มนุษย์ เทวดา มาร พรหม สัตว์ ฯลฯ อีกมากมายที่ยังมีทุกข์อยู่ ทั้งๆที่ ๑ ใน ๓ พุทธคุณหลัก (บริสุทธิ์คุณ กระจกคุณ และปัญญาคุณ) ก็คือพระมหากรุณาธิคุณ แต่ทางมหายานเชื่อว่าพระอรหันต์ หรือพระอริยะทุกระดับ ตายแล้วจะกลับมาเกิดอีกเพื่อช่วยเพื่อนมนุษย์ บำเพ็ญเพียรเป็นพระโพธิสัตว์ที่มีปณิธานเข้มแข็งแตกต่างกัน พระโพธิสัตว์บางองค์ตั้งปณิธานว่าจะช่วยมนุษย์ให้พ้นทุกข์หมดก่อนจึงจะปรินิพพาน (ไม่มาเกิดอีก) บางองค์จะ ช่วยทั้งมนุษย์และสัตว์ให้หมดก่อน เป็นต้น ซึ่งแสดงถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระโพธิสัตว์แต่ละพระองค์ และคุณธรรมนี้ได้เผยแพร่ ถ่ายทอดไปสู่ประชาชนทั่วไป ทำให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการเกื้อกูลกัน หรือต้องการ เป็นผู้ให้ก่อน โดยเชื่อว่าเป็นการผูกปองจัญไว้ให้มีเหตุปองจัญ เมื่อผู้ที่เขาได้ให้ก่อน(ผู้รับ)บรรลุธรรม เขาจะมาช่วย ผู้ที่ได้รับบรรลุธรรมด้วย โดยเรียกว่าเป็นวัฒนธรรม “เจียเหยียน” ซึ่งแพร่หลายกันโดยดูได้จากความมีน้ำใจไมตรี ของคนได้หวั่น ในชีวิตประจำวัน ดังที่เราได้พบกันเสมอ คือ ไม่ว่าได้ไปพบใครที่ไหนเขาจะขอให้เราก่อน แม้ของ นั้นจะเป็นของซื้อขาย อย่างน้อยก็ขอให้ได้ถวายพระที่ไปด้วยกันก่อน แม้ของมีราคาแพงก็กล้าให้ หรือเมื่อเราไป ถวายเส้นทาง เขาถึงกับวางมือจากงานที่ทำอยู่จับมอเตอรีไซค์พาเราไปจนถึงที่ หรือขี่รถอยู่แล้วก็ยอมออกจาก เส้นทางนำเราไปส่งก่อน ความกระตือรือร้นต้อนรับแขก การแนะนำงานที่เราไปขอดูงานด้วยน้ำใจไมตรีอย่างดียิ่ง เป็นต้น

ก็คงเป็นเพียงนำเสนอ ความเชื่อที่แตกต่างกัน ซึ่งก็ดูจะตรงข้ามจนยากจะประนีประนอมได้จริงๆ อย่าง ที่พระตู่ท่านแสดงความเห็นไว้ ส่วนใครจะเชื่ออย่างไร ก็คงเป็นไปตามภูมิธรรมของแต่ละคน และไม่น่าจะลบหลู่ หรือดูแคลนความเชื่อของคนอื่นว่าไร้เหตุผลเสียทีเดียว น่าจะพิจารณาตามความเชื่อของมหายานอีกประเด็นหนึ่งคือ ทุกคนกำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาตัวเองไปเป็นพระพุทธเจ้า ถ้าคิดได้แบบนี้ เราก็น่าให้อภัย ไม่โกรธเกลียดใครๆ ได้ง่าย เพราะเขาเหล่านั้น ก็คือว่าที่พระพุทธเจ้าทั้งนั้น

✈️ บันทึกธรรมระหว่างทางของท่านลักขโณ

✦ พิจารณา ถ้าเราชอบ ให้วิปัสสนาสิ่งที่เราชอบ ดูว่าไม่เที่ยง อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ในเวลาเกิดผัสสะ อย่าคิด ให้ดูอาการว่าชอบ ไม่ชอบ หรือเฉย ๆ ดูอาการที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่แล้วดับไป (เป็นหัวใจของพุทธศาสนา) พิจารณากับวิปัสสนาต่างกัน ทำให้มันเฉยให้ได้ ใหม่ ๆ เราจะทำจิตเฉยไม่ได้ ดูจิตที่มันเกิดขึ้น ตั้งอยู่ชั่วคราว แล้วจะดับไป เราจะเกิดความภาคภูมิใจ

✦ ใช้ขันติเพียงชนิดหนึ่ง ทะเลก็ดูกว้าง ทั้งนภาที่แจ่มใส ถอยหลังเพียงก้าวเดียว กลิ่นพลันสงบ ลมก็ราบเรียบ (ถอยมานิดหนึ่ง ก็จะเห็นอะไรมากขึ้น) โสลกธรรมในถ้ำยถัมฆาแดนสิงคโปร์ นิทรศการกระเบื้องปั้นดินเผา

✦ ตู้กาดาทหารจีนซีซ่งเต๋ ยืมจากจีนมาตั้งแสดงได้หวัน สะท้อนวัฒนธรรมกระเบื้องปั้นดินเผาว่า ๒,๐๐๐ ปี การปั้นเป็นคนที่ให้ค่ามากกว่าการปั้นถ้วยชาม โดยโยงเรื่องราวต่าง ๆ ดึงดูดความสนใจมากกว่า เช่นเดียวกับการแกะสลักตู้กาดไม้โพธิธรรมตั้งมือ ทำให้คน (คุณอาภรณ์) อยากได้มากกว่าตู้กาดข้างไม้

✦ หนังสือประวัติศาสตร์รอบอ่าวบ้านดอนเขียนโดยอาจารย์พุทธทาสและธรรมทาสกล่าวถึงประวัติศาสตร์ไทยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๑๐๐ กรุงศรีวิชัย สุราษฎร์ธานี เจริญรุ่งเรืองราว พ.ศ. ๑๒๕๐ เมืองพังพานมีอารยธรรมสูงเจริญ มีกฎหมายจริงจัง ประวัติพระธาตุไชยา ประวัติพระแก้วมรกต สร้างในสมัยที่พลัดไปนครวัต กลับอยุธยาไปลาว กลับไทยสมัยพระเจ้าตากสินในที่สุด

✈ ความหลัง ข้าขัน

✦ เเหิรฟ้า หรือ แก่นฟ้า วิชาคมสะตือ หรือ รรมสะตือ ท่านโชติรัตน์ หรือ ท่านชุตีโรจน์

✦ ไครเอ่ย ไม่ทานเด้าหู้เหม็น ??? แต่หันไปสั่งรจวนทอดให้ (แทบ) ไม่ทัน

✦ เข้าเมืองตาหลิว
แต่ยังไม่มิดันแบบเลยไม่ได้หลิว
ตาม นำเบาะรองนั่งไปแทนที่
หมอนกราบพระ

✦ ฉันทัดแล้ว เจ็บ
ไปหมดทั้งตัว ไม่สบายเลย
(แต่อาสาวิ่งให้หมอรักษาเป็น
รายแรกทุกที่ไป - แม้กระทั่ง
กรรมสะตือ)

✦ แล้วก็ยังมีแข่ง
กันเล่าข้าขันระหว่างการเดินทาง
ที่ยาวนาน ผู้ที่ได้รับการโหวต
ว่ามีมุขเด็ดๆ คือ อาอ้อย
น้ำตั่วเล่าเรื่องผีได้สยองมาก
(เล่าเฉพาะช่วงดึกเท่านั้น) ส่วนสุริย์ไม่ต้องเล่าก็จำแล้วเพราะพี่แกกลัวคนแย่งพูด เลยมีศัพท์แปลกๆ ออกมา
จนเป็นโรคติดต่อกันทั้งรถ

(จบบริบูรณ์)

ท่ามกลางสมหณาวและหิมะ
ผู้ลี้ภัยมาโยโมค้ายผู้อพยพฮัซซาดิ-สุสตาาน
ต่างเผ่าชอภาชแฮอ่ายเคี่ชองนชชเทาทุกซี่
ชากมูสนิชิชิฮี่

หิมะเริ่มโปรยปรายลงมาก่อนที่การแจกจะเริ่มขึ้น
แม้ลูกอ่อนผู้หนึ่งกำลังนั่งให้นมลูกน้อยโดยไม่นำพา
ต่อสภาพอากาศที่เหน็บหนาว รวมทั้งอาหารที่วางอยู่
ข้างกายซึ่งเธอพึงจะได้รับแจกจ่ายมา ทารกน้อยพริ้ม

ตาเคลิ้มหลับในอ้อมอกมารดา หลังจากคุณมไปเพียง
ไม่กี่หยด ระหว่างที่เกล็ดหิมะเริ่มโปรยลงมาจากท้องฟ้า
เงิน จีน ฝ่า หนึ่งในทีมอาสาสมัครนื้อจี้ผู้กำลังรวบรวม
กุบองจากผู้ลี้ภัย สังเกตเห็นว่าหญิงผู้นี้มีเพียงเสื้อผ้า
เนื้อบางห่อหุ้มร่างกาย และผ้าคลุมตามประเพณีอีกผืน
เดียวเท่านั้นซึ่งเธอใช้คลุมศีรษะ

ถึงแม้จะปราศจากปรอทวัดอุณหภูมิภายในค่าย
ผู้ลี้ภัยชาวอัฟกัน แต่จากประสบการณ์ของเงิน จีน ฝ่า
ผู้ซึ่งเดินทางไปยังแถบขั้วโลกบ่อยครั้งเพื่อแจกจ่าย
เครื่องบรรเทาทุกข์อุณหภูมิอยู่ที่ระดับ-๕ องศาเซลเซียส
(๒๓ องศาฟาเรนไฮต์)

ตอนเย็นของวันที่ ๑๘ มกราคม หน่วยอาสา
สมัครบรรเทาทุกข์ได้เดินทางกลับถึงกรุงเทพฯหลัง
เสร็จสิ้นภารกิจในการเดินทางไปให้ความช่วยเหลือแก่
ชาวอัฟกันซึ่งมีกำหนดการลี้ภัยเมื่อวัน หลังลงจาก
เครื่องบิน อาสาสมัครทุกคนเดินทางตรงไปยังเมืองกวานตู
เขตไทเป เพื่อรายงานผลการปฏิบัติภารกิจต่อท่าน
ธรรมาจารย์เจ็ง เยียน ขณะที่ท่านธรรมาจารย์ยังคงอยู่
ระหว่างการเดินทางเยี่ยมเยียนทั่วเกาะใต้หวั่นตามกำหนด
สมาชิกที่เดินทางกลับจากอัฟกานิสถานต่างไม่ได้
อาบน้ำมานานถึงแปดวันเต็ม และตลอดระยะเวลา

ดังกล่าว พวกเขาได้แปร่งฟันเพียงสองวันครั้ง จากประสบการณ์ที่พวกเขาถ่ายทอด ทำให้เราสามารถมองเห็นถึงสภาพอับจนของผู้ลี้ภัยชาวอัฟกันได้อย่างชัดเจน

“ท่ามกลางหิมะที่เหน็บหนาว ผู้ลี้ภัยต่างมีเพียงเสื้อผ้าเนื้อบางไว้ห่อหุ้มร่างกาย เป้ากางเกงของเด็กๆ ขาดรุ่งริ่งไม่ต่างจากผ้าชีวรี่ และพวกเขาที่ไม่มีแม้แต่ชุดชั้นในสวมใส่...” เงินพูดได้เพียงไม่กี่คำก่อน

ที่ริมฝีปากของเขาจะเริ่มสั่นด้วยความรู้สึกสะเทือนใจ ก่อนภารกิจครั้งนี้ เงินผ่านงานบรรเทาทุกข์มาจนนับครั้งไม่ถ้วน และพบเห็นความทุกข์ยากมาแล้วแทบจะทุกรูปแบบ ถึงกระนั้น เขาก็ยังคงหลั่งน้ำตาเมื่อหวนรำลึกถึงสภาพของเด็กกำพร้าและแม่หม้ายที่ต้องเผชิญความลำเค็ญอยู่ในค่ายผู้ลี้ภัย

เขาเดินทางกลับบ้าน อาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าและนำภาพที่เขาถ่ายไว้กว่าสิริร้อยภาพออกมาจัดเรียง ภาพเด็กๆ ที่ปราศจากรองเท้ากำลั้งยืนท่ามกลางหิมะที่เหน็บหนาว ภาพของสตรีในสภาพระทมทุกข์กำลั้งอ้อนวอนขอความเมตตา คนบาดเจ็บที่แขนขาหัก ผู้ลี้ภัยในท่านอนคุดคู้ตามซอกมุมของซากปรักหักพัง... แต่ละภาพตอกย้ำความทรงจำจนเขาไม่อาจข่มตาหลับลงได้ตลอดคืนนั้น

• ที่ใดหรือคือบ้านของพวกเขา

ในเดือนตุลาคม ค.ศ.๒๐๐๑ มูลนิธิอ็องี้ได้ประสานความร่วมมือกับไนท์บริดจ์อินเตอร์เนชั่นแนล ในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ลี้ภัยชาวอัฟกัน และในเดือนธันวาคมปีเดียวกัน เอ็ดเวิร์ด อาร์ติส และวอลท์ เร็ทเตอร์แมน ประธานของไนท์บริดจ์ ได้เดินทาง

กลับไปยังอัฟกานิสถานอีกครั้งเพื่อปูทางให้งาน
บรรเทาทุกข์ของมูลนิธิคือจี้

ในวันที่ ๘ มกราคม ค.ศ.๒๐๐๒ อาสาสมัคร
คือจี้จำนวน ๘ คนจากไต้หวันและสหรัฐอเมริกาได้
เดินทางไปยังเมืองทาซเคนท์เมืองหลวงของอุซเบ-
กิสถาน พบกับอาร์ติสและเรีทเตอร์แมนเข้าโดย
บังเอิญหลังจากนั้น ทั้งหมดได้เดินทางผ่านเมือง
เตอร์เมซซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับพรมแดน อุซเบ็ก-อัฟกัน
เพื่อเข้าไปยังเมืองไอแบ็ก เมืองทางตะวันออกเฉียงใต้
ของมาซาร์อีซารีฟ ทางตอนเหนือของอัฟกานิสถาน
ระหว่างเดินทางโดยรถยนต์กว่าสองชั่วโมง พวกเขา

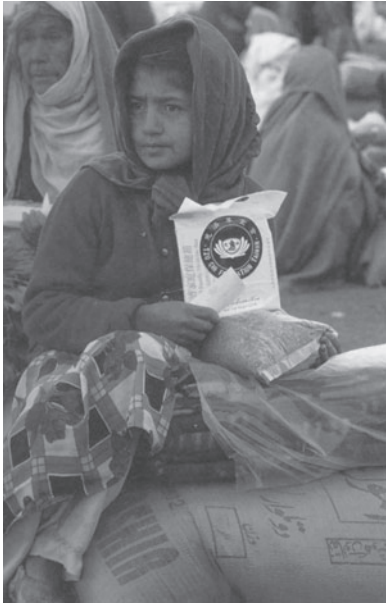
ไม่พบเห็นสิ่งใดเลยนอกจากความรกร้างว่างเปล่า
แทบไม่มีผู้คนหรือยานพาหนะปรากฏให้เห็นเลย ซากรถ
ถังรัสเซียถูกปล่อยทิ้งไว้ตามจุดต่างๆ ข้างถนนมานาน
กว่าสิบปี

เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการทำงานด้าน
บรรเทาทุกข์ของคือจี้ เรื่อง-ลำดับความสำคัญก่อน-
หลัง, ทำให้จริงในเชิงปฏิบัติ และทันต่อเหตุการณ์ ทั้ง
ทีมตัดสินใจเลือกโรงเรียน โรงพยาบาล และค่ายผู้ลี้ภัย
ฮัซราตี-สุลด่านในเมืองไอแบ็ก เป็นเป้าหมายหลักใน
การให้ความช่วยเหลือ เป้าหมายเหล่านี้ไม่เคยได้รับความ
ช่วยเหลือใด ๆ จากโครงการอาหารโลก

ผู้ลี้ภัยตั้งแต่กลุ่มละหลายสิบจนถึงหลายร้อยคน
ต่างรวมตัวกันเป็นกลุ่มๆ ตามร้านค้าที่ถูกทิ้งร้าง หรือ
ตามซากหักพังของโรงมหรสพ แต่ละครอบครัวต่าง
เบียดเสียดรวมกันอยู่ในพื้นที่ขนาด ๕.๕๑ ตารางเมตร
(๑๐๗ ตารางฟุต) โดยมีเพียงฝาผนังที่หักพังหรือ
เศษผ้าซึ่งถูกใช้เสมีอนหนึ่งเป็นเครื่องหมายแบ่ง
สัดส่วนของแต่ละครอบครัว

ลมหนาวกระโชกใส่ผู้มาเยือนจากคือจี้อย่างไม่
ปราณีปราศรัยทันทีที่พวกเขาเหยียบย่างเข้าไปใน
บริเวณซากปรักหักพังเหล่านั้น ผู้ลี้ภัยต่างก่อกองไฟ

เพื่อช่วยให้ร่างกายของพวกเขาอบอุ่น และทั้งบริเวณก็ละล้งไปด้วยควันที่ทำให้เคืองตาแสบจมูก สตรีผู้หนึ่งกำลังพยายามปิดกองไฟเพื่อไม่ให้หม้อดับในขณะที่ลูก ๆ ทั้งสามคนของเธอต่างยื่นมือออกไปอังไฟ และพยายามนั่งเบียดชิดกันให้ใกล้กองไฟมากที่สุดเพื่อให้ร่างกายอบอุ่นขึ้นโดยไม่ใส่ใจควันไฟที่แสบเคือง

นอกจากการช่วยเหลือด้านปัจจัยต่างๆ แล้วการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมยังหมายถึง การให้ความหวังสำหรับอนาคตแก่พวกเขาด้วย

ทุกหนแห่งไม่มีไฟฟ้าใช้ และแม้จะเป็นช่วงกลางวันก็ตาม บรรยากาศก็ยังคงมืดสลัว กลิ่นเชื้อธจากความร้อนชื้นโชยมากระทบจมูก ผู้มาเยือน ในท่ามกลางความมืดสลัว สตรีผู้หนึ่งนอนคุดคู้อยู่ตรงมุมห้อง และเด็กๆ หลายคนต่างแบมือยื่นออกมาและร่ำร้องขอข้าวของต่างๆ

ที่โรงเรียนร้างแห่งหนึ่งซึ่งถูกใช้เป็นที่หลบภัยของผู้คนกว่าสี่สิบล้านคนรอบคัว ในสภาพที่แทบจะไม่มีอะไรเลย ผู้ลี้ภัยจึงต่างร้องขอทุกสิ่งทุกอย่างเมื่อทีมบรรเทาทุกข์ลี้จี้ไปถึง อาสาสมัครไม่รู้จะทำอย่างไร หากเป็นไปได้ พวกเขาปรารถนาจะมีถุงมหาสมบัติที่สามารถเนรมิตทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อสนองความต้องการของบรรดาผู้ลี้ภัย

จากคำบอกเล่าของเล็ง ดั่ง ฮั่ว หนึ่งในอาสาสมัครจากเท็กซัส ผู้ลี้ภัยที่มีเส้นทางสำเร็จรูปนับว่าเป็นพวกที่โชคดี หลายๆ ครอบครัวต่างมีเพียงกิ่งไม้ที่ใช้ต่างโครงและผ้าใบไว้ปิดคลุมทำเป็นกระท่อมพอเป็นที่คุ้มหัว ในขณะที่ผู้ลี้ภัยอีกมากมายนับไม่ถ้วนต้องใช้ชีวิตไม่ต่างจากมนุษย์ถ้ำด้วยการขุดโพรงดินทำเป็นที่อยู่แบบเดียวกับตัวมดมีมด โดยคลุมปากโพรงด้วยแผ่นพลาสติก

เมื่อหิมะตกหนัก กระท่อมที่ก่อสร้างด้วยโครงไม้และผ้าใบก็จะพังทลายลงมา และเมื่อหิมะตกลงมาทับถมจนปิดคลุมซากกระท่อม เหล่าอาสาสมัครก็แทบจะไม่รู้เลยว่าพวกเขา กำลังเหยียบย่ำลงบน ‘หลังคา’ ที่คุ้มหัวของผู้ลี้ภัยเหล่านั้น อาร์ติสซึ่งตัวใหญ่ที่สุดใน

ทีมเคยสะดุดและล้มลงไปในบ้านของใครบางคน

ระหว่างที่เดินทางไปยังเขตฮัซราตี-สุลต่าน มีสตรีผู้หนึ่งซึ่งสวมใส่เบอร์คา-ผ้าที่ใช้สวมคลุมตามประเพณีซึ่งคลุมปิดตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า-ได้ขอร้องให้อาสาสมัครรับจดหมายขอความช่วยเหลือที่

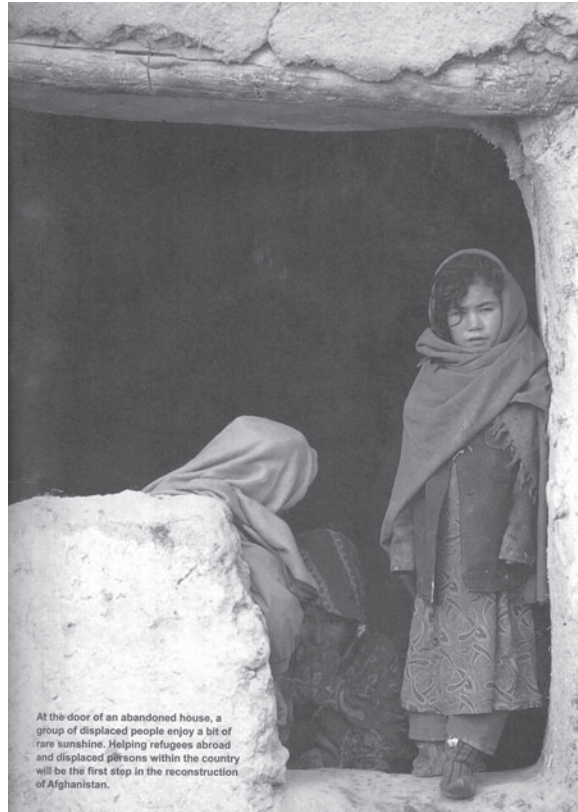
เธอยื่นส่งให้ ถึงแม้จะไม่มีใครเข้าใจเนื้อความในจดหมาย แต่ก็พอจะคาดเดาได้ว่ามันเขียนถึงเรื่องอะไร พวกเขาต่างรู้สึกสลดใจต่อทุกภิกขภัยอันเป็นผลจากสงคราม

ในค่ายผู้ลี้ภัย พวกเขาพบกระโຈມหลังหนึ่งซึ่งมีแต่เด็กๆ อยู่รวมกันสี่คน เด็กคนโตที่สุดมีอายุราวๆ ห้าขวบ จากการแปลของล่าม พวกเขาได้รับรู้ว่าเด็กเหล่านั้นอยู่ที่นั่นมาเก้าเดือนแล้ว แม่ของพวกเขาเสียชีวิต ส่วนพ่อของพวกเขา ก็คงจะกำลังทำงานอยู่ที่ไหนสักแห่ง เด็กชายวัยห้าขวบคนนั้น ต้องทำหน้าที่หิ้วหน้าครอบครัวและดูแลน้องๆ ทุกคน

อาสาสมัครต่างเดินจากมาด้วยหัวใจที่หนักอึ้ง และเพียงไม่กี่ก้าวจากจุดนั้น พวกเขาเห็นสตรีอีกผู้หนึ่งกำลังคุกเข่าอยู่หน้าถ้ำโพรง เธอมีสภาพอ่อนระโหยอันเป็นผลจากการขาดอาหารและไข้หวัด ภาพที่พบเห็นทำให้อาสาสมัครอย่างสติเฟิน หวง และเส็ง ดันฮัว ต้องเมินหน้าแอบซบหน้าตาของพวกเขา

หวง ผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรมทางศาสนา กล่าวว่า ระหว่างที่อยู่ในค่ายผู้ลี้ภัย พวกเขาเห็นแต่ท้องฟ้าสีเทา หม่นมัวและผืนดินที่แห้งแล้ง ผู้คนต้องทนอยู่อย่างโดดเดี่ยว และที่ที่พวกเขาอาศัยขุกหัวนอนก็ไม่ได้มี

สภาพใกล้เคียงกับคำว่าบ้านเลยแม้แต่น้อย “ในรอบสิบปีที่ทำงานบรรเทาทุกข์ นับได้ว่าการเดินทางครั้งนี้สร้างความสลดใจแก่ผมมากที่สุด” เขากล่าวย้ำ ไม่ว่าจะเป็นผลของความยากจนหรือความเพิกเฉยไม่ยอ

At the door of an abandoned house, a group of displaced people enjoy a bit of rare sunshine. Helping refugees abroad and displaced persons within the country will be the first step in the reconstruction of Afghanistan.

ก็ตาม สิ่งที่เหลือทิ้งไว้ให้ชาวอัฟกันเหล่านี้ก็คือ ความหิวโหย ออดอยาก โรคภัยไข้เจ็บ ความโหดร้าย และอนาคตที่สิ้นหวัง

อาสาสมัครซีอีซีและผู้ลี้ภัยต่างช่วยกันลำเลียงเศษของบรรเทาทุกข์เข้าท่ามกลางหิมะที่เหน็บหนาว

เสียงยังจำได้ถึงตอนเย็นวันที่เขากำลังจะออกเดินทางไปอัฟกานิสถาน ลูกชายของเขาพูดกับเขาว่าอย่าร้องไห้จนเกินไป เขาได้บอกกับลูกชายไปว่า “พ่อผ่านงานแบบนี้มาหลายต่อหลายประเทศจนชินแล้ว พ่อคงไม่มีทางร้องไห้อีกแล้วละ!” แม้จะบอกลูกชายไปอย่างนั้นก็ตาม แต่เขาก็ยังต้องหลั่งน้ำตาหลายต่อหลายครั้งในอัฟกานิสถาน

• แจกจ่ายท่ามกลางหิมะ

การแจกจ่ายข้าวของเครื่องใช้ท่ามกลางหิมะในคืนนั้นยังคงประทับในความทรงจำของเหล่าอาสาสมัคร ตอนแรกก็ไปถึงอัฟกานิสถาน อุณหภูมิยังสูงกว่า ๑๐ องศาเซลเซียส (๕๐ องศาฟาเรนไฮต์) แต่แล้วหิมะก็เริ่มตกลงมาในวันที่ ๑๓ มกราคม ซึ่งเป็นวันแจกจ่ายเครื่องบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ลี้ภัย หิมะสีขาวปกคลุมพื้นโคลนทั่วเมืองไอแบ็ก เสมือนหนึ่งกดทับลงบนจิตใจของทุกคน

สมาชิกทุกคนในทีมต่างสวมใส่แจ็กเก็ตเนื้อหนาพันผ้าพันคอ รวมทั้งสวมถุงมือเพื่อป้องกันความหนาวเย็น แต่กระนั้นพวกเขาก็ยังคงสะท้านทุกครั้งที่ลมหนาวระโชกเข้าใส่ พวกเขาไม่รู้สึกรู้สึกลับหนาวยิ่งขึ้นไปอีกทุกครั้งที่นี่ถึงสภาพของผู้ลี้ภัยที่มีแค่เพียงเสื้อผ้าเนื้อบางไม่กี่ชิ้นห่อหุ้มร่างกาย หรือสภาพของหลายคนที่ไม่ม่มีแม้แต่รองเท้าสวมใส่

หิมะยังคงโปรยลงมาและอุณหภูมิก็ลดต่ำลงเรื่อยๆ เครื่องใช้และสิ่งของบรรเทาทุกข์มีกำหนดการจะไปถึงที่หมายตอนเที่ยง แต่เมื่อถึงกำหนดตามเวลา ก็ยังไม่มีวีแววของรถบรรทุกปรากฏให้เห็น ในรถไม่มี

เครื่องมือติดต่อดสื่อสาร ดังนั้น ทุกคนในที่นี้จึงได้แต่เฝ้าคอยด้วยใจกังวล ในขณะที่ผู้ลี้ภัยซึ่งยื่นหางออกไปต่างจับตามองมายังเหล่าอาสาสมัคร

ขณะเฝ้าคอยเครื่องใช้และสิ่งของบรรเทาทุกข์ เสียง ตัน ฮั่ว ซึ่งเป็นแพทย์แผนโบราณได้ออกปากขอใช้เต็นท์หลังหนึ่งเพื่อทำการฝังเข็มด้วยวิธีรักษาแผนโบราณของจีน ทั้งเสื้อและผ้าห่มที่ถูกหยิบยืมมาจากถ้ำและกระโจมหลังอื่นๆ ต่างชุ่มโชกไปด้วยน้ำที่ละลายจากหิมะ ภายใต้สภาพอากาศที่เลวร้ายเช่นนี้ ชาวอัฟกันมีเพียงร่างกายของพวกเขาเท่านั้นที่ใช้ต่อสู้กับความหิวโหยและเหน็บหนาว เสียงรู่สีกิ่งและซิ่นชมต่อความเข้มแข็งของพวกเขา

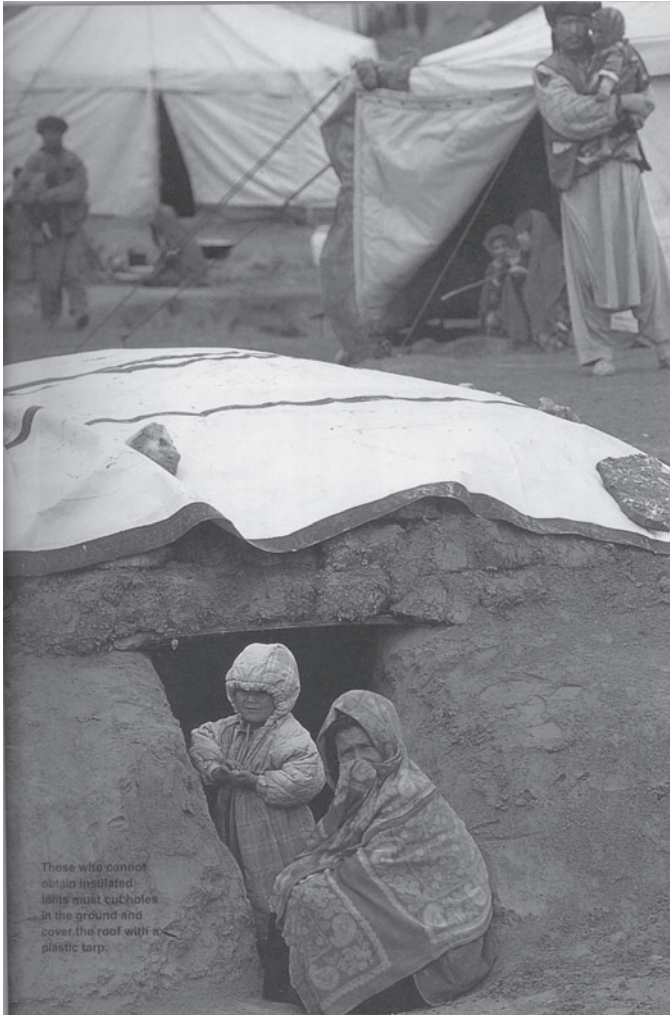
ณ ที่นั้น ทั้งโรคผิวหนัง ปัญหาเกี่ยวกับสายตา ไข้หวัด โรคกระเพาะ ผลผูกอง โรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ ฯลฯ ต่างเป็นโรคที่สามารถพบเห็นได้โดยทั่วไป เสียงพยายามช่วยบรรเทาอาการของโรคต่างๆ ให้แก่ผู้ลี้ภัยด้วยวิธีการฝังเข็ม เขากล่าวอย่างอัศจรรย์ว่า ภายใต้สภาพความเป็นอยู่ที่ไม่ถูกสุขลักษณะเช่นนี้ พวกเขาอาจจะไม่มีทางหายขาดจากโรคต่างๆ ได้เลย แม้จะได้รับการรักษาพยาบาลที่ดีกว่านี้อีกหลายเท่าก็ตาม หลายต่อ

หลายโรคสามารถเห็นอาการได้อย่างชัดเจนโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยการแปลของล่าม

เสียงให้ข้อสังเกตว่า ผู้ลี้ภัยส่วนใหญ่มักจะมีอาการท้องร่วงซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพอาหารที่อ่อนถิ้น รวมทั้งการสุขาภิบาลที่ไม่ได้มาตรฐาน ผู้ลี้ภัยส่วนใหญ่ต้องเดินฝ่าความมืดยามค่ำคืนที่เหน็บหนาวเพื่อไปเข้าห้องน้ำ จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าทำไมพวกเขาจึงเป็นไข้หวัด !

แผลบนมือของชายผู้หนึ่งมีอาการอักเสบและเป็นหนอง แผลนั้นลึกจนสามารถมองเห็นกระดูก อีกทั้งกลิ่นเหม็นยังคงคลุ้งไปทั่ว เสียงวินิจฉัยว่าแผลนั้นต้องได้รับการผ่าตัดอย่างเร่งด่วนที่สุด มิฉะนั้น มือข้างนั้นจะต้องถูกตัดทิ้ง เนื่องจากไม่มีสถานี่แพทย์แม้แต่แห่งเดียวในค่ายผู้ลี้ภัย ดังนั้นการผ่าตัดจึงไม่มีทางทำได้ เสียงไม่มีทางเลือกอื่นใดอีกเลย นอกจากทำได้เพียงให้การรักษาด้วยยาเท่าที่มีอยู่

ท้องฟ้าเริ่มมืดลงและอาสาสมัครทุกคนต่างเคยได้ยืนยันว่า ก่อนหน้าี่รถบรรทุกของสหประชาชาติยังคงเคยถูกปล้นมาแล้ว ดังนั้นเมื่อเงิน จีน ฝ่า หันไปถามชาวอัฟกันที่ยืนอยู่ข้างๆ ถึงเครื่องใช้และสิ่งของบรรเทาทุกข์ คำตอบที่ได้รับก็คือ “*เมื่อยังไม่ได้ข่าวคราว*

อะไร นั่นถือเป็นข่าวดี” เงินไม่รู้ว่าเขาควรจะดีใจหรือเศร้าใจกับคำตอบนั้นดี

ในที่สุด ข่าวของที่นำมาแจกจ่ายก็มาถึงตอนพลบค่ำ แม่หิมะจะยังคงตกลงมาตลอดเวลาก็ตาม แต่เมื่อทุกคนเห็นสีหน้าของบรรดาผู้ลี้ภัย พวกเขาก็ตัดสินใจขนถ่ายข่าวของทั้งหมดลงจากรถบรรทุก และทำการแจกจ่ายในทันทีท่ามกลางความมืด

ถุงยังชีพแต่ละใบหนัก ๕๐ กิโลกรัม (๑๑๐ ปอนด์) ดังนั้นการขนถ่ายลงจากรถบรรทุก การจัดเรียงและแยกประเภทของข่าวของเครื่องใช้ต่างๆ บนพื้นที่เต็มไปด้วยหิมะจึงไม่ใช่งานง่ายเลยแม้แต่น้อย แต่เมื่อได้คิดว่า อีกไม่นานผู้ลี้ภัยเหล่านั้นก็จะได้รับแจกแล้ว สิ่งนี้ทำให้พวกเขารู้สึกราวกับว่าข่าวของเหล่านั้นเบากว่าความเป็นจริง อีกทั้งสีหน้าของบรรดาผู้ลี้ภัยที่ฉาบไว้ด้วยรอยยิ้มที่เปี่ยมสุขยิ่งทำให้เหล่าอาสาสมัครรู้สึกอุ่นใจยิ่งขึ้น ขณะที่กำลังขนถ่ายข่าวของเครื่องใช้ลงจากรถบรรทุกอยู่นั้น ผู้บังคับการกองทหารท้องถิ่นนายหนึ่งได้เดินทางมาถึงและเข้าช่วยขนสิ่งของด้วย

ท่ามกลางความมืดและหิมะที่โพรยปรายลงมา ทุกคนสามารถมองเห็นดวงไฟนับพันๆ ดวงที่ส่องประกายระยิบระยับ ในขณะที่ผู้ลี้ภัยพากันเคลื่อนใกล้เข้ามาพร้อมตะเกียงน้ำมันก๊าดในมือของพวกเขา

สามชั่วโมงผ่านไปพร้อมกับถุงข้าวสารอาหารแห้งกว่าหนึ่งพันถุง น้ำมันพืชหกร้อยปอนด์ และผ้าห่มอีกสี่ร้อยผืนก็ได้ออกแจกจ่ายให้แก่ผู้ลี้ภัย

“ทาชเคอร์”

แม้ว่าสงครามในอัฟกานิสถานจะยุติลงแล้วก็ตาม แต่อาสาสมัครบรรเทาทุกข์ก็ยังคงกลัว พวกเขาอาจจะต้องเผชิญความยุ่งยากในการแจกจ่ายสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น ดังนั้น ตั้งแต่วันแรกที่พวกเขาเหยียบย่างเข้าไปในอัฟกานิสถาน จนกระทั่งเดินทางกลับออกมา พวกเขาจึงได้รับการคุ้มกันอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ติดอาวุธ และระหว่างที่พวกเขากำลังเผาคอยเครื่องบรรเทาทุกข์อยู่นั้น การเผชิญหน้าของกองกำลังทหารในแนวหน้าที่ไม่คาดเดาได้ล่วงหน้า ทำให้พวกเขาไม่มีทางรู้ได้ว่าการแจกจ่ายจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

อย่างไรก็ตาม การแจกจ่ายในคราวนั้นก็เข้าไป

อย่างราบรื่น รวมทั้งเครื่องบรรเทาทุกข์เหล่านั้นล้วนแต่เป็นข้าวของจำเป็นที่มีประโยชน์ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นน้ำมันก๊าด น้ำตาล รองเท้า ไบซา ถั่ว ข้าวสาร แป้ง น้ำมันพืช ผ้าห่ม ยารักษาโรค ฯลฯ และมีปริมาณเพียงพอที่พวกเขาจะสามารถใช้ไปได้ถึงสามเดือน

ภายใต้การปกครองของกลุ่มตาลีบัน ผู้หญิงถูกสั่งห้ามไม่ให้ไปโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนสตรีแห่งนี้จึงถูกทำลายอย่างราบคาบ มันถูกเปลี่ยนไปใช้เป็นคอกเลี้ยงม้าและลาตั้งแต่เมื่อสี่ปีก่อน หนังสือทุกเล่มในห้องสมุดถูกเผา ไม่มีเก้าอี้หรือโต๊ะนักเรียนหลงเหลืออยู่ในห้องเรียนแม้แต่ตัวเดียว กระดานดำที่เคยมีก็เป็นแผ่นหนังที่ทำด้วยสัตว์ สถานที่แห่งนี้เคยเต็มไปด้วยมูลม้าหนาลึกลับนิ้ว เพิ่งจะถูกขนถ่ายออกไปและทำความสะอาดเมื่อไม่นานมานี้ก่อนที่โรงเรียนจะเปิดอีกครั้ง เมื่อทีมอาสาสมัครเดินทางไปถึงที่นั่น พวกเขายังคงได้กลิ่นของมึนอบอวลไปทั่วทั้งบริเวณ

มีโรงพยาบาลเพียงแห่งเดียวภายในเมือง และที่นั่นไม่มีทั้งน้ำประปาและไฟฟ้าใช้ ที่เหลืออยู่ก็มีเพียงเครื่องทำความร้อน โต๊ะผ่าตัดที่หักพังจนไม่สามารถใช้งานใดๆ ได้ และยาสามัญบางชนิดเท่านั้น

มันดูไม่คล้ายโรงพยาบาลแม้แต่น้อย ถึงกระนั้นมันก็ยังคงถูกใช้เพื่อ
รองรับผู้คนถึง ๓๐๐,๐๐๐ คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

โรงพยาบาลมีแพทย์สิบสี่คนกับคนไข้ในเพียงเจ็ดคน ผู้อำนวยการ
การโรงพยาบาลกล่าวว่าการคมนาคมในอัฟกานิสถานยังล้าสมัยอยู่
ดังนั้น ผู้ที่อยู่ไกลออกไปมากๆ จึงไม่อาจเดินทางมายังโรงพยาบาลได้
มีแต่ชาวบ้านที่อยู่ละแวกใกล้เคียงเท่านั้นที่มาใช้บริการที่นั่น

ทีมอาสาสมัครได้บริจาคยารักษาโรคและเครื่องมือแพทย์ให้แก่
โรงพยาบาล สันนิบาตสากลคือจี กำลังประเมินความเป็นไปได้ในการ
ซ่อมสร้างโรงเรียนขึ้นมาใหม่อีกครั้งหนึ่ง

เมื่อภารกิจเสร็จสิ้นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และพร้อมจะ
เดินทางออกจากอัฟกานิสถาน อาสาสมัครคือจีทุกคนต่างพร้อมใจกัน
หยิบเงินทองของพวกเขาออกมา และมอบให้กับสมาชิกของไนท์บริดจ์
อินเตอร์เนชันแนล ซึ่งจะยังคงอยู่ที่นั่นเพื่อจัดซื้ออาหารแจกจ่ายให้
แก่ผู้ยากไร้ต่อไป อาสาสมัครทุกคนต่างถอดเสื้อผ้ากันหนาวทุกชิ้น
ออกและมอบให้กับเพื่อนๆ ชาวอัฟกัน

เมื่อแรกพบหน้ากัน ผู้ลี้ภัยชาวอัฟกันต่างก็มีที่ท่าเหนียมอาย
ต่อคนแปลกหน้า แต่ก่อนที่อาสาสมัครคือจีจะออกเดินทางกลับ พวก
เขาต่างออกมาจากเต็นท์ กระท่อม หรือแม้แต่ถ้าโพรงของพวกเขา
เพื่อโบกมือว่าลา แม้แต่สตรีชาวอัฟกันก็โผล่ศีรษะออกมานอก
กระท่อมพร้อมใบหน้าของลูกๆ ของเธอและส่งยิ้มมาให้ คำ “ทาซเคอร์”

(ขอบคุณ) ที่เปล่งออกมาจากใจของ
พวกเขา เป็นคำพูดที่แสนงดงาม
สำหรับอาสาสมัครคือจีทุกคน

(จากหนังสือ Tzu Chi Buddhism
in Action, Spring 2002)

แม่กับ

กับ

พ่อต๋อยน้อย

เขียนโดย

ไซเช่ หลุยส์ โอลิเวอร์ล่า

แปลจากภาษาสเปนโดย

ริศมี กฤษณมิมข

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๒๕๔๔

ผลกำไรจะนำไปช่วยเหลือยากจนในชนบท

ราคาเล่มละ ๕๐ บาท (ไม่รวมค่าส่ง) สั่งซื้อได้ที่

ธรรมทัศน์สมาคม ๖๗/๕๐ ถนนพหลโยธิน

คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๔๐

สั่งจ่าย ปท.คลองกุ่ม

เริ่มลงในฉบับที่ ๑๐๓

ตอน ๕

วันเสาร์เริ่มต้นอย่างสดใสไร้เมฆที่ขอบฟ้า
อากาศกำลังสบาย บรรยากาศรื่นรมย์จนมาเตโอไม่
นึกถึงอะไรรึอื่น นอกจากเรื่องไปอยู่เต็นท์

อันโตนิโอและมาเตโอเตรียมงานกันอย่าง
ระมัดระวัง ชะมัดเข้มข้นตั้งแต่เช้า ทั้งสองปลุกเพิงไม้
เก็บจักรยานใกล้ๆ เต็นท์ เอาเก้าอี้ชายหาดพับได้มา
จากบ้านกับร่มกันแดดเผื่อจำเป็น และที่ขาดไม่ได้ก็คือ
เตาแก๊สปิกนิกของอันโตนิโอ กระทะทอดไส้กรอก
รวมทั้งหม้อต้มซ็อกโกแลต

พวกเขาทำงานกันง่วน นานๆ ครั้งมาเตโอจะ
ถามอันโตนิโอทีหนึ่งว่า

“นายว่าอานาจะชอบมั๊ย”

“ชอบเธอ” อีกฝ่ายว่า “กันว่าต้องกรี๊ดเลยล่ะ”

จริงดังว่า หลังอาหารกลางวัน อานาก็ปรากฏ
ตัวขึ้นพร้อมจูงมือพ่อไว้ พ่อชะงักหน้าเข้าไปดูในเต็นท์
ผิวปากวู้ ! แล้วชมเปาะ

“พวกหนูต้องสนุกกันสุดเหวี่ยงแน่” พ่อพูด
แค่นั้น

เขาจูบลูกสาวและจากไปโดยไม่ได้สั่งอานาว่าจะ
ต้องทำตัวอย่างไรบ้าง พ่อเดินไปได้สักสองสามเมตรก็
หันมาพูดกับอานาว่า

“สนุกให้เต็มที่เลยนะยายหนู”

แล้วอานาก็ส่งจูบให้พ่อ

“ทำอะไรพิลึกนะ นายว่ามั๊ย” มาเตโออด
ก่อนขออดกับอันโตนิโอไม่ได้

“อย่างนายน่าจะไปรู้อะไรกับเรื่องพรรคนี้”
อันโตนิโอพูดหมิ่นๆ

ไม่นานนัก สมาชิกก็มาถึง สิ่งแรกที่ทำคือ
ชิมชมเต็นท์และต่อด้วยการชมอานาว่าใส่ชุดสวยจริงๆ

เด็กๆ เล่นทุกอย่าง
เท่าที่จะคิดได้ แต่ต้องไม่เกี่ยว
กับการวิ่งหรือเกมที่ทำให้
เหงื่อออก และพวกเขา ก็สนุก
กันสุดเหวี่ยงจริงๆ อานามี
ความสุขมากเพราะเห็นชัดว่า
เพื่อนทั้งสามทำทุกอย่างเพื่อ
เอาใจเธอ ถึงขนาดยอมลงทุน
เฝ้ามองขบวนมดตัวเล็กๆ
จนของเป็นเวลานานนับชั่วโมง

เธอตะลึงมอง ต้นไม้ ใบหญ้าสีเขียวขจีและ
ดอกป๊อปปี้ที่ขึ้นอยู่ตามเนินลาดชัน ตอนบ่ายแก่ๆ
อานาก็พูดขึ้นด้วยน้ำเสียงซาบซึ้งเปี่ยมด้วยความสุขว่า
“พวกเธอสังเกตหรือเปล่าว่าทุกสิ่งทุกอย่างมัน
หอมชื่นใจขนาดไหน”

“หอมมากเลยล่ะ” ฆาซินต้าสนองและอันโตนิโอ
ก็เออออกตาม แต่มาเตโอกกลับพูดไปอีกทางว่า

“จะหอมกว่านี้แน่ ตอนเราทอดไส้กรอกนะ”

“คนอะไร” ฆาซินต้าซึ่งวางมาดผู้ดีตำหนิ “ใน
หัวมีแต่เรื่องกิน”

“ฉันก็ซึกหิวเหมือนกันนะ”

คนที่พูดคืออานา ทำเอาเพื่อนๆ ทั้งสามตื่นตื่น
ดีใจแทบซ็อก เพราะตั้งแต่รู้จักกันมายังไม่เคยได้ยิน
สักคนว่าเธอจะรู้สึกหิวอะไรเหมือนกับคนอื่นเขา

พวกเขาลงมือทำอาหารอย่างขมิ้นขมั้น ขณะ
กำลังทอดไส้กรอกและเตรียมต้มซ็อกโกแลตอยู่นั้น ก็
เกิดสิ่งที่ไม่คาดฝันขึ้น เด็กๆ ได้ยินเสียงหมาเห่าอยู่
ไกลๆ

เสียงนั้นอาจจะฟังดูไกลสำหรับคนอื่น แต่
สำหรับมาเตโอซึ่งคุ้นกับเสียงเห่านั้นเป็นอย่างดีรู้สึกว่
มันอยู่ใกล้มาก

“เจ้าหมาตัวนั้นแน่เลย” มาเตโอกุทานขึ้น
พลางรู้สึกหิวๆ เหมือนหัวใจจะหยุดเต้น

“หมาตัวไหนเธอ” เพื่อนทั้งสามซึ่งลืมนปัญหาของมาเตโอไปแล้ว ถามขึ้นพร้อมกัน

“จะตัวไหนล่ะ” เด็กชายตะโกนพลางโผล่หัวออกมาจากเต็นท์

เด็กๆ ทั้งสามจึงมองตามไป และเห็นหมาตัวใหญ่กำลังวิ่งอย่างบ้าคลั่งมาทางพวกเขา เหตุการณ์เลวร้ายที่เกิดตามมาเป็นความผิดของซาชินต้าที่บอกว่าเหมือนจะเห็นน้ำลายเป็นฟองฟอดที่ปากของมัน เลยร้องตะโกนดังลั่นว่า

“มันเป็นหมาบ้า”

เท่านั้นก็ได้เรื่อง พวกเขาวิ่งหนีกระเจิดกระเจิง หือแน่นจนเกือบถึงประตูโรงเรียน และขณะที่พากันยืนหอบฮักๆ อยู่ที่นั่นเอง ก็นึกขึ้นได้ว่าอานาไม่ได้วิ่งตามมาด้วย

“แม่แล้ว อานากำลังตกอยู่ใต้เงอมือของเจ้าหมาบ้า แค่มองมันก็ติดเชื่อบ้าแล้วละ !”

พวกเขาวิ่งเร็วจึกกลับไปทีเต็นท์เหมือนขามาไปถึงในจังหวะที่เจ้าตัวร้ายเกือบจะเข้าถึงตัวอานา

เด็กหญิงกุมสติไว้มัน มีแก้อืออยู่ในมือเพื่อป้องกันตัว แล้วมาเตโอซึ่งกำลังสับสนคิดอะไรไม่ออก

นอกจากกลลางสนี่เท้า เहांเจ้าตัวร้ายอย่างดุเดือดสุดความสามารถ

เรื่องนี้เขาเคยอ่านพบในการ์ตูนที่แนะวิธีทำให้หมาตกใจ แล้วคิดว่ามันไม่ได้เรื่องที่สุด และไม่เคยคิดจะทำตาม จนกระทั่งตกอยู่ในสถานการณ์ที่คับขันเช่นนี้ จึงลองเสี่ยงดู

เจ้าตัวร้ายแปลกใจ หยุดहां มาเตโอรู้สึกลักแล้วแต่ก็ใจมาเป็นกองเพราะहांไม่हांแล้ว เขาจึงตะเบ็ง

เสียงดังขึ้นอีกเป็นสองเท่า เจ้าหมาถอยกรูดไปสองสามก้าว แต่แล้วเปลี่ยนใจเข้ามาใกล้มาเตโซึ่งทำให้เด็กชายกลัวมากจนคอแห้งผากและเหงื่อออก

เหมือนกับว่าสรรพสิ่งทั้งหลายเงียบกริบลงทันที นานจนมาเตโรู้สึกรู้ว่าเวลาผ่านไปราวศตวรรษ เจ้าตัวร้ายทำจมูกฟุดฟิดดมตัวเด็กชายขึ้นๆ ลงๆ แถมเลียรอร่องเท้าข้างหนึ่งของเขา แต่แล้วกลับเปลี่ยนใจพุ่งเข้าใส่ใส่กรอกซึ่งอันโตนีโอเพิ่งทอดเสร็จ

มาเตโลุกขึ้น จูงมืออานาและพากันเดินช้าๆ ไปยังโรงเรียน ตอนแรกเด็กหญิงตัวลั่น หัวใจเต้นตึกๆ แม้เธอจะบอกว่าเป็นเพราะตื่นเต้น สำหรับอานาแล้ว เธอไม่เคยเจอเรื่องประดังเข้ามาในวันเดียวกันแบบนี้มาก่อน เด็กๆ โทรมั้พท์จากโรงเรียนไปบ้านมาเตโและเพียงชั่วครู่เจ้าของซอสก้าก็มาถึง ขณะที่มันกำลังแลบลิ้นเลียริมฝีปากแผลบๆ

นายของซอสก้าซึ่งเป็นชาวฝรั่งเศสดีใจเหลือล้นที่พบหมาของเขา เขาเป็นสุภาพบุรุษมากและได้ขอโทษขอโพยใหญ่หลวงพร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติมว่า ซอสก้าเป็นเพียงลูกหมาอายุไม่กี่เดือน จึงซุกซนและชอบเล่นมาก

“ไม่ตัวใหญ่ไปหน่อยหรือฮะ ที่ว่าเป็นลูกหมานะ” มาเตโพูดพลางชำเลืองมองเจ้าตัวร้ายอย่างหวาดๆ แม้เจ้าของจะใส่ปลอกคอและจับมันไว้

“เป็นลูกหมาแน่นอน” ชายชาวฝรั่งเศสยืนยัน “ต่อไปมันจะโตกว่านี้อีก”

“แล้วจะเห่ามากกว่านี้ฮะ” มาเตโยังรู้สึกเกรงๆ อยู่

“ฮ่า ฮ่า ฮ่า!” เขาหัวเราะ “ไม่หรอก ตอนนี้มันเห่ามากเพราะอยากเล่น แต่พอโตกว่านี้ก็จะเห่าน้อยลง”

เขาขอโทษขอโพยอีกหลายครั้ง อธิบายว่า
ที่มันเห่ามากขนาดนี้ก็เป็นการผิดของเขาเองด้วย
ที่ขังมันไว้ทั้งวัน เป็นเหตุให้มันเห่า

“ตั้งแต่พรุ่งนี้ ลุงจะพามันไปเดินเล่น”

“ถ้าอย่างนั้น นายก็เป็นคนซี้ชลาดไม่เข้าเรื่อง
กลัวกระทั่งลูกหมา นายไม่อายุหรือไง” สมาชิกตัดต่อว่า
มาเตโอเมื่อชาวฝรั่งเศสกลับไปแล้ว

และคนที่เบียดเบียนเป็นแค่นแทนคือ อานา

“ซี้ชลาดหรือ ไม่ใช่สักหน่อย พวกเราทุกคน
คิดว่ามันเป็นหมาบ้า มีแต่มาเตโอคนเดียวแหละที่กล้า
เผชิญหน้ากับมัน”

มาเตโอหัวใจฟองโต รู้สึกภูมิใจมากที่อานาออก
รับแทนเขา และความที่ไม่อยากเถียงกับสมาชิกตัด
มาเตโอจึงพูดว่า

“อย่ามัวเถียงกันเลย พรุ่งนี้เรามาร่วมกันใหม่ดีกว่า
นอกจากกระหะแล้ว คราวนี้เราต้องเอาเครื่องทำ
แพนเค้ก ราดครีมมาด้วย”

และแล้วทุกอย่างก็ดำเนินไปซ้ำแบบเดิมทุก
ประการ แม้กระทั่งการผจญภัยของซอสก้า ที่ปรากฏ
ตัวขึ้นเพราะกลิ่นหอมของไส้กรอกทอด แต่คราวนี้

มันมาพร้อมกับเจ้าของ ซึ่งสร้างความประหลาดใจให้
เด็กๆ มาก

“เฮ้เด็กๆ ลุงให้รางวัลสมนาคุณ หนึ่งหมื่น
เปเซต้า”^๒

เด็กๆ คิดว่าชาวฝรั่งเศสคงล้อเล่น แต่เขา
อธิบายว่า

“ลุงได้ติดประกาศไว้ว่าจะให้รางวัลสมนาคุณ
แก่คนที่พบซอสก้า พวกหนูพบมัน เงินจึงเป็นของ
พวกหนู”

“มันไม่มากไปหน่อยหรือคะคุณลุง” อันโตนีโอถาม
“ไม่หรอก เพราะหมานี่แพงมาก ราคามันนะ
อย่างน้อยก็แสนเปเซต้าเชียวนะ ลุงให้พวกหนูสิบ
เปอร์เซ็นต์ก็ยุติธรรมดีแล้ว”

“งั้นก็ได้ละ” อันโตนีโอยอมรับ แล้วหันไปถาม
เพื่อน ๆ ว่ามันมากพอจะซื้อเต็นท์ได้อีกหลังหรือไม่

แล้วเด็กๆ ก็เริ่มวางแผนจะทำโน่นทำนี่ หาก
พวกเขามีเต็นท์สองหลัง

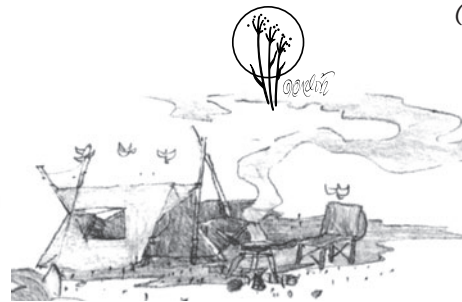
ซอสก็ยังคงเท่ามาแต่ใช้เวลาเดินผ่านหน้าบ้านมัน
แต่คราวนี้เป็นการทำด้วยความยินดี เพราะแทนที่
เด็กชายจะขำกว้างก่อนหिनใส่มัน เขากลับยื่นไส้กรอก
หรือเนื้อชิ้นเล็กๆ ให้

“เธอโชคดีจังเลยที่มีหมาตัวสวยเป็นเพื่อน”
อานาพูดขึ้นวันหนึ่ง

“ไว้เดือนมิถุนามาถึงและเธอหายดีแล้ว ก็
เล่นกับมันได้เหมือนกัน” มาเตโอพูดให้กำลังใจอานา

และโดยไม่ทันได้ขออนุญาต มาเตโอก็ดึงหมวก
ของอานาออก เพราะตอนนี้ผมสีทองที่มีปอยผม
เหลือน้ำตาลของเธอยาวจนปรกใบหูแล้ว

(จบบริบูรณ์)

หัวใจแกร่ง

ด้วยดีอย่างดำ

ทางเอยทางเลือกของชีวิต
เธอลิขิตหรือฟ้าบันดาลให้
หรือเธอปล่อยปล่อยตามแต่ใจ
สิ่งที่ได้คือกรรมตัวนำพา

เป็นกุศลผลดีหรือผลชั่ว
หลงเมามักรักเล่ห์แสนหา
หรือดำดิ่งจมหล่มแดนมายา
จนชีวาวิปริตผิดแปลกไป

-ฝากฝั่งฝัน-

แนะนำหนังสือ

เกร็ดกรวด kredkruad@thaimail.com

เหตุเกิด พ.ศ.๑

เมตตานุโทภิกขุ เขียน

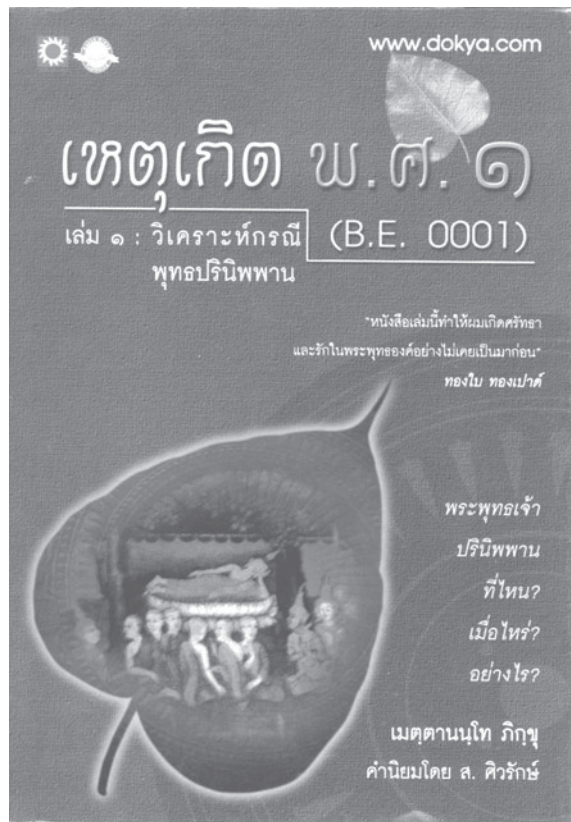
สำนักพิมพ์แสงพระอาทิตย์ จัดพิมพ์

มีนาคม ๒๕๔๕

๒ เล่ม เล่ม ๑ : วิเคราะห์กรณีพุทธปรินิพพาน

เล่ม ๒ : วิเคราะห์กรณีปฐมสังคายนาและภิกขุณีสงฆ์

เล่มละ ๒๐๐ บาท

“เหตุเกิด พ.ศ.๑” เป็นหนังสือที่กล่าวถึงเหตุการณ์หลังพุทธปรินิพพาน โดยผู้เขียน (ท่านเมตตานันโทภิกขุ) ศึกษาข้อมูลจากพระไตรปิฎกแล้วนำวิธีวิทยาศาสตร์ใหม่มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับผู้ที่เชื่อถือปักมั่นในสิ่งที่เคยได้ยินได้ฟังมา อาจจะปฏิเสธข้อเสนอแนวคิดใหม่ของผู้เขียน แต่สำหรับผู้ที่ยพร้อมจะรับฟังแนวคิดที่แตกต่าง หนังสือเล่มนี้จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจพระพุทธศาสนามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ที่เป็นศาสนาเพื่อสังคมอย่างแท้จริง ความแปลกใหม่ของข้อมูลและข้อคิดใน “เหตุเกิด พ.ศ.๑” ได้รับความสนใจและการยอมรับจากนักวิชาการ/นักคิดไทยหลายท่าน เช่น ส. ศิวรักษ์ และทองใบทองเปาต์ เป็นต้น คำนิยมและคำปรารภของคุณเหล่านั้นที่ปรากฏในตอนต้นเล่มล้วนมีสาระน่าอ่านทั้งสิ้น แต่จะขอยกมาเฉพาะส่วนต้นของคำปรารภที่ มารคตามไท อาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เขียนไว้หน้า ๔๘ ว่า

“การพยายามมองอะไรต่ออะไรอย่างถ่องแท้โดยไม่ถูกจำกัดด้วยกรอบทางความคิด ที่ติดมาพร้อมกับส่วนของสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ หรือวัฒนธรรม

ของตัวนั้น เป็นสิ่งที่จำเป็นอยู่เสมอ ถ้ามนุษย์จะก้าวหน้าได้ในการพัฒนาปัญญา ถึงแม้มีผู้พบสัจธรรมแล้ว ถ้าเพียงแต่เชื่อตามผู้นั้น ไม่ใช่การพบตาม แต่ต้องไตร่ตรองแล้วจึงค่อยเชื่อ ดังนั้นทุกครั้งของการพบจึงเป็นการพบใหม่ เพียงแต่ในบางกรณีอาจอาศัยผู้อื่นช่วยนำทางให้เรา แต่การที่จะไม่ให้ความเข้าใจที่มีอยู่รอบตัวมาขัดความคิดของเรา และหยุดความเจริญของปัญญานั้น กลับเป็นสิ่งที่ยากที่สุด เพราะต้องพยายามฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีสาเหตุมาจากธรรมชาติของมนุษย์ ดังนั้นทุกครั้งที่พบความพยายามเช่นนี้ สมควรที่จะให้การสนับสนุน เพราะสิ่งหนึ่งที่แน่นอนก็คือ ถ้าไม่หาก็จะไม่พบ เราอาจเรียกคนแสวงหาประเภทนี้ว่า “คน พ.ศ. ลบห้าสิบ” เนื่องจากตัวอย่างที่เลิศล้ำที่สุดของความพยายามเช่นนี้ก็คือ พระพุทธเจ้าในช่วงระหว่างกาลสละราชสมบัติกับการตรัสรู้ของพระองค์”

ท่านเมตตานันโทภิกขุเป็นพุทธสาวกที่กำลังดำเนินรอยตามพระพุทธองค์ในแง่ที่กล้าคิดต่างจากสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ ตั้งแต่เมื่อครั้งเดินออกจากวัดเดิมที่เคยเป็นแรงบันดาลใจในการศึกษาพุทธธรรม

และในครั้งนี่ที่ “อ่านใหม่” พระไตรปิฎก จนเป็นที่มาของหนังสือ “เหตุเกิด พ.ศ.๑” ซึ่งท่านกล่าวไว้ในหน้า ๒๗ ว่า “อาตมานั้นไม่ใช่หนักต่อสู้อะไรเพื่อลิตอิสตรี และไม่เคียดคิดว่าตนเองเป็นหนักต่อสู้อะไรทางสังคมเลย เพียงแต่มุ่งที่จะค้นคว้าแสวงหาความจริงเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า พระธรรมคำสั่งสอนของพระองค์และพระสงฆ์สาวกในยุคพุทธกาลให้มากที่สุด ในฐานะของพุทธศาสนิกชนคนหนึ่งเท่านั้น เมื่อค้นคว้าไปแล้วได้เห็นว่ามีสิ่งที่ตนเองค้นหา น่าจะเป็นประโยชน์กับชาวพุทธและผู้สนใจในพระพุทธศาสนาส่วนหนึ่ง จึงดำริที่จะนำสิ่งที่ตนค้นพบได้นี้เผยแพร่บ้าง”

น่าเสียดายที่พุทธศาสนิกชนคนไทยอ่านพระไตรปิฎกน้อยมาก น้อยทั้งจำนวนคนอ่าน และน้อยทั้งจำนวนเล่ม/หน้า/เรื่อง ที่อ่าน เราจึงมีปัญหาในการปฏิบัติตนในฐานะชาวพุทธ เราไม่รู้แม้กระทั่งว่าอะไรคือคำสั่งสอนที่แท้จริงของพระพุทธเจ้า ฉะนั้นเมื่ออ่านหนังสือ “เหตุเกิด พ.ศ.๑” ก็ควรจะตามไปอ่านพระไตรปิฎกอีกด้วย เพื่อตรวจสอบว่าที่ท่านผู้เขียนกล่าวไว้นั้นจริงหรือไม่ อย่างเช่น ในหน้า ๑๓๗ ท่านบอกว่า “ในพระไตรปิฎกทั้งหมดมีอยู่เพียงพระสูตรเดียว

ที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า ในฐานะที่เป็นมนุษย์มากที่สุด นั่นคือมหาปรินิพพานสูตร แม้ว่าพระสูตรนี้จะเต็มไปด้วยปาฏิหาริย์เช่นกันก็ตาม แต่ความหลายตอนที่อยู่ในพระสูตรนี้สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจความเป็นไปเกี่ยวกับพระพุทธรูปได้มากที่สุด”

ในมหาปรินิพพานสูตรนี้เองที่กล่าวถึงการประจวบครั้งสุดท้ายของพระพุทธองค์และทำให้เชื่อตามกันมาว่า สุกรมัททเวเป็นสาเหตุของพุทธปรินิพพาน แต่ท่านเมตตานนุโทภิกขุได้อ้างถึงคัมภีร์มิลินทปัญหาตอนที่พญามิลินท์ถามพระนาคเสนถึงเหตุของพุทธปรินิพพาน พระนาคเสนตอบว่า “ดูกรมหาบพิตร โรคของพระผู้มีพระภาคเจ้ามิได้เกิดจากเหตุนั้น (อาหารมื่อนั้น) ดูกรมหาบพิตร โรคนั้นอุบัติขึ้นเนื่องมาจากพระสรีระที่เสื่อมไปของพระผู้มีพระภาคเอง เพราะเหตุแห่งความเสื่อมแห่งอายุของพระองค์ทำให้โรคนั้นบังเกิดขึ้น มิได้เกิดจากโทษแห่งบิณฑบาต การโจทก์ว่าโรคนั้นเกิดจากอาหารนั้นไม่อาจเป็นได้”

อีกเรื่องหนึ่งที่ท่านเมตตานนุโทภิกขุเสนอแนวคิดต่างจากปราชญ์ท่านอื่นในพุทธจักร คือ การดำเนิน ๗ ก้าวของลัทธิตถกถุมาร เมื่อแรกประสูติ เคยมีผู้

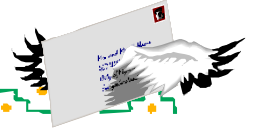
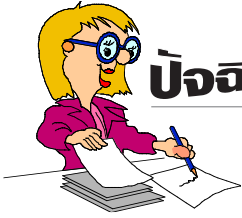
อธิบายว่าเป็นปริศนาธรรมที่แสดงถึงโพชฌงค์ ๗ ซึ่งเป็นหมวดธรรมแห่งการตรัสรู้ บางท่านก็ว่าหมายถึงการเผยแผ่ธรรมใน ๗ แคว้นใหญ่ของอินเดีย แต่เมื่อท่านเมตตานนุโทนำทฤษฎีสัมพัทธภาพมาวิเคราะห์ก็ได้ข้อสันนิษฐานใหม่ว่า การดำเนิน ๗ ก้าวของพระโพธิสัตว์นั้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาของพระพุทธเจ้ากับศาสนาอื่น ๆ อีก ๖ ศาสนาในอินเดียยุคนั้น ซึ่งในพระไตรปิฎกมีปรากฏนามอยู่เสมอ เรียกว่า ครุฑทั้งหก แต่พระองค์มิได้ทรงหยุดอยู่ที่คำสอนของท่านใด กลับทรงก้าวไปประทับยืนอยู่บนดอกบัวดอกที่ ๗ แล้วจึงประกาศความเป็นเลิศและภพชาติสุดท้ายของพระองค์

ยังมีอีกหลายเรื่องที่ช่วยขยายกรอบความคิดของผู้อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเล่ม ๒ วิเคราะห์กรณีปลุมสังคายนาและภิกษุณีสงฆ์ ข้อสำคัญจะต้องอ่านด้วยจิตใจที่เปิดกว้างสำหรับรับฟังความคิดเห็นใหม่ อันอาจต่างจากสิ่งที่เคยรับรู้รับเชื่อมาตลอดชีวิต และต้องรับฟังตามลักษณะที่โบราณสอนไว้ว่า “ฟังหูไว้หู” ไม่ปฏิเสธหรือเชื่อตามทันที ดังที่ สนิทสุตา เอกชัย นักหนังสือพิมพ์ กล่าวไว้ว่า “เหตุเกิด พ.ศ.๑

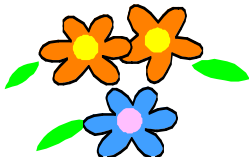
เป็นหนังสือที่อ่านแล้ววางไม่ลง ไม่ว่าจะเห็นด้วยกับผู้เขียนหรือไม่ พระเมตตานนุโทได้เปิดประเด็นร้อน ๆ ให้แก่วงการพุทธศาสนา จะมีประโยชน์อย่างไรถ้าหนังสือเล่มนี้นำไปสู่การถกเถียงอย่างมีเหตุผลทางวิชาการ ไม่ใช่การโจมตีด้วยอารมณ์จนไม่มีใครกล้าคิดตั้งคำถามใหม่ ๆ” และสำหรับผู้ที่เป็นห่วงว่าความคิดที่แปลกต่างจะสั่นคลอนความศรัทธาในพระพุทธศาสนา เอนก เหล่าธรรมทัศน์ อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กลับมีความเห็นว่า “การศึกษาพระพุทธประวัติด้วยวิทยาการและเหตุผลสมัยใหม่หาได้ทำลายความเชื่อถือและศรัทธาที่เรามีต่อพระพุทธเจ้าและศาสนาพุทธ กลับทำให้เราซาบซึ้งและศรัทธายิ่งขึ้นด้วยซ้ำ... หนังสือเล่มนี้จะยกระดับความรู้ความเข้าใจของคนไทยเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าและศาสนาพุทธขึ้นมาอีกขั้นหนึ่งอย่างแน่นอน”

อย่างนี้จึงเรียกได้ว่า “อ่านหนังสือเป็น”

ก่อนเริ่มตอบจดหมาย ฝากท่านผู้อ่านทุกท่านกรุณาตอบแบบสอบถามกลางเล่มด้วยนะคะ และกรุณาส่งกลับโดยด่วนค่ะ เพราะวันเวลาผ่านไปอาจลืมได้ ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและอนุโมทนาทุกท่านที่อ่านหนังสือแล้วนำไปปฏิบัติ ร้อย “รู้” ไม่สู้ หนึ่ง “ทำ” (แต่อย่าทำโดยไม่รู้หนะคะ จะทำให้หลงทาง เสียเวลาเปล่า แล้วบ่อยครั้งที่ทำให้เกิดผลร้าย ปฏิบัติจึงมาหลังปรียติ และมาก่อนปฏิเวธคือผลแห่งการปฏิบัติ)

 ขอทราบวิธีทำน้ำส้มหมักจากข้าวกล้องและสูตรสมุนไพรไล่แมลงต้น นามวงษ์

 คำถามนี้เรียกได้ว่า คำถามปราบบรรณาธิการ เพราะไม่รู้เลยจริง ๆ ต้องอาศัยนักเรียนสัสมาสิกขาสันตือโสภ ेमจิต ेमศรี ไปเรียนถามคุณกรักน้ำเย็น อโศกตระกูล ซึ่งทำการงานด้านกลีกรมมานาน ได้คำตอบดังนี้ค่ะ

น้ำหมักข้าวกล้อง ใช้น้ำตาลทรายแดง ๑ กก. กับน้ำ ๑๐ กก.

ละลายให้เข้ากัน แล้วเทข้าวกล้อง ๓ กก. ลงไป (ใช้ข้าวสุกหรือดิบหรือเศษผลไม้ เศษผักแทนก็ได้) โดยปล่อยให้หมักช่องว่าง ๑ ใน ๓ ส่วนของภาชนะ ปิดฝาให้สนิท หมักไว้ ๓ เดือนถ้ามีหัวเชื้อเก่าใส่ไป ๑ ลิตร ก็จะได้ผลเร็วขึ้น ยิ่งหมักนานคุณภาพยิ่งดี และถ้าต้องการความเข้มข้น ให้ลดน้ำเหลือ ๘ กก. น้ำหมักจุลินทรีย์ (รวมทั้งน้ำหมักข้าวกล้อง) สามารถนำมาใช้ในชีวิตรประจำวัน เช่น ทำปุ๋ย รดน้ำต้นไม้ ชำระล้างคราบสกปรก ซักผ้า ล้างห้องน้ำ ดับกลิ่นเหม็นในห้องน้ำ โถส้วม ท่อระบายน้ำ ถ้าใช้รดต้นไม้ ต้องทำให้เจือจางก่อน (มิฉะนั้นจะทำให้ต้นไม้ตาย) โดยใช้ น้ำหมัก หนึ่งส่วน ต่อน้ำเปล่า ๑,๐๐๐ ส่วน หรือน้ำหมัก ๑ ฝา ต่อน้ำ ๑ ชัน

ความรู้แถม ๑. ระหว่างหมัก
ต้องปิดฝาให้สนิท ถ้ามีแมลงวันตอม จะทำให้เกิดหนอน (แต่ถึงมีหนอน ก็นำมาใช้ได้) และเก็บน้ำหมักไว้ในที่ร่ม อย่าให้ถูกแสงแดด

๒. กากที่เหลือเอาไปผสมดินทำปุ๋ย อย่าใส่โคนต้นไม้โดยตรง ต้นไม้จะตาย

สำหรับสูตรไล่แมลง ก็ใช้วิธีเดียวกัน แต่ใช้ผักหรือผลไม้รสมขม กลิ่นฉุน หรือเปลือกผลไม้ทุกชนิด หั่นเป็นชิ้นยาวประมาณ ๒ เซนติเมตร หมักกับน้ำและน้ำตาล ตามวิธีการเดิมนั่นเอง

๑. สมาชิกสันตโตโสภสมัคร
อย่างไร

๒. ทางสำนักมีตำราการสกัดน้ำมันตะไคร้หอมไหมครับ

๓. ถ้ากระผมคิดจะสร้างงานเพื่อชุมชนโดยยึดหลักการเกษตรเพื่อชีวิต แต่ขาดวิชาการเรื่องแปรรูปพืช กระผมขอความรู้ในการถ่ายทอดวิชาการจากสำนักสันตโตโสภจะได้ไหม

ประจิม ภาสงค์

๑. คุณสมบัติอย่างต่ำ ถือเป็น ๕ ละบายมุข งดอาหารเนื้อสัตว์ แล้วก็เข้าร่วมงานประจำปี ได้แก่ พุทธาภิเษก ในช่วงมาฆบูชา ที่จังหวัดนครสวรรค์ และปลุกเสกฯ ในช่วงก่อนวันสงกรานต์ ที่จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อฝึกหัดปฏิบัติลดละกิเลสแบบเข้ม โดยไม่ต้องเขียนใบสมัคฯ แต่ถ้าจะสมัคฯ ก็สมัคฯ

เป็นสมาชิกสมาคมผู้ปฏิบัติธรรมได้ค่ะ สมัคฯได้ในงานพุทธาภิเษก และปลุกเสกฯ นั้นแหละค่ะ

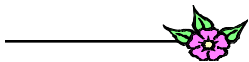

๒. ความรู้เรื่องนี้หนูเอมจิตเอมศรี ไปสัมภาษณ์คุณป้าสมพร กัลปนาท มาให้ค่ะ ได้ความว่า ให้นำตะไคร้มาปั่นก่อน เพื่อจะได้สีเขียวสวยและกลิ่นหอมยิ่งขึ้น ถ้าไม่มีเครื่องปั่น จะหั่นหรือทุบก็ได้ แล้วเอาตะไคร้ใส่ให้เต็มภาชนะที่มีฝาปิดได้สนิท แล้วเทแอลกอฮอล์ ๙๕% ใส่ให้ท่วมตะไคร้ ปิดฝาให้สนิท ทิ้งไว้อย่างน้อย ๑๕ วัน หรือหนึ่งเดือนยิ่งดี ข้อสำคัญต้องปิดฝาให้แน่น อย่าเปิดฝาบ่อย เพราะกลิ่นจะกระจายหมดได้

ถ้าอยากให้เข้มข้น ก็ให้นำน้ำที่หมักมาใช้ได้เลย แต่ถ้าต้องการเจือจาง ให้นำน้ำที่หมักแล้ว ๓ ส่วน ผสมกับแอลกอฮอล์ ๗ ส่วน

๓. ยืนตัวอย่างยิ่ง ทุกวันนี้ ชุมชนชาวโศกทุกชุมชนก็จัดการอบรมเกษตรกรอยู่ทุกเดือน เดือนละ ๒-๓ รุ่น คุณจะสมัครเข้าร่วมอบรมด้วย หรือจะไปดูงานก็ได้ค่ะ คุณอยู่สระบุรีน่าจะสะดวกที่ชุมชนปฐมอโศก จังหวัดนครปฐม ลองติดต่อไปที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๔๒๕-๘๔๗๐ - ๑ ก่อนนะคะ

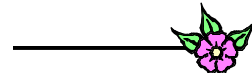

 ข้อบกพร่องของตัวเองมีมากมาย ตามใจตัวเองมากเกินไป คิดว่าสิ่งที่ตัวเองคิดและทำถูกต้อง เวลาทำอะไรสักอย่าง ก็อยากจะทำให้เสร็จ หรือสำเร็จโดยไม่ค่อยได้คำนึงถึงผลของมันว่าจะดีหรือไม่ดี จู้จู้ขี้ขุ่นโดยไม่ค่อยจะรู้ตัวเองสักเท่าไร ชอบว่าคนอื่นไม่ดี อย่างนั้นไม่ดีอย่างนี้ แล้วสุดท้ายก็มาจบที่ตัวเรากลับเป็นอย่างที่เราเขาไว้เสียเอง เป็นคนพูดน้อย พูดไม่ค่อยจะเป็น เวลาที่ต้องพูดกับคนหมู่มาก หรือพูดกับคนที่เราไม่สนิท หรือแม้แต่คนที่เราสนิทด้วย ก็จะพูดตะกุกตะกัก ไม่รู้เรื่อง หากพูดนานเข้าก็จะพูดไม่รู้เรื่อง คือได้แต่ฟังเขาพูดฝ่ายเดียว เพราะพูดนานไป เราจะหาเรื่องพูดไม่ทัน ยิ่งเป็นเรื่องที่เราไม่รู้และไม่สนใจ

ก็ยิ่งจะไม่อยากพูด หรือแม้แต่ฟัง ก็ยังไม่อยากที่จะฟังเลย

สมาชิกหมายเลข ๒๖๐๒๔๔

 ที่บรรยายมาทั้งหมดนี้ แสดงว่ารู้ตัวเองแล้ว ถือว่าประสบความสำเร็จไปกว่าครึ่งค่ะ ดึกว่าคนที่ไม่รู้ตัวเองเลย แถมพอมีคนบอกยังหาว่าเขามองในแง่ร้ายอีก ถ้าเป็นอย่างนั้นก็เปิดใจทางแก๊ซตนเอง อាកการของคุณก็เหมือนผู้หญิงส่วนมากนั่นเอง (ไม่ได้แปลว่าผู้ชายดีกว่า เพราะชายหญิงต่างมีจุดดีจุดด้อยคนละแง่มุม) ส่วนที่ได้อยู่แล้วคือพูดน้อยและได้แต่ฟังคนอื่น อาจจะทำให้รู้สึกว่าคุณตัวเองไร้คุณค่า แต่ที่จริงแล้ว เป็นคุณสมบัติที่ดีมาก ทำให้หมดปัญหาไปเยอะเลยค่ะ

ถึงผมจะรู้ว่ากำลังเดินผิดทาง แต่การจะกลับคืนสู่สภาพเดิมนั้น มันไกลกันมาก เพราะก่อนจะมาเมืองนอก พ่อตาแม่ยายได้ขายที่ให้นายทุนเพื่อส่งเสียลูก ๆ ของท่าน เรียนให้จบปริญญา ซึ่งแต่ก่อนผมรับหน้าที่นั้น มันหนักเกินไป ท่านจึงยอมขายที่ และหนทางเดียวที่จะได้ที่ทำกินคืนมา ผมจึงตัดสินใจมาทำงานเมืองนอก ด้วยหวังจะเก็บเงินซื้อที่ทำกิน และเมื่อผมมาอยู่ที่เมืองนอกได้ไม่นาน ท่านก็ขายอีกเพื่อให้ลูก ๆ ที่เรียนจบแล้วเอาไปเป็นทุนในการทำงาน ขายสองครั้งก็ตกไป ๑๕ ไร่ แต่ท่านก็ซื้อที่นาคืนได้ ๖ ไร่... ผมให้ภรรยาอยู่ดูแลพ่อแม่ ปู่ย่า และอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ รวมทั้งทำนาด้วย ภรรยาผมก็รับเอาภาระนี้ทั้งหมด และที่สำคัญภรรยาผมเขาได้อ่าน

ดอกหญ้าแทนผม และเขาจะส่งมาให้ผมอ่านด้วย... ผมยังมีความสุขอยู่กับการแบกภาระหน้าที่ ยังต้องการอยากจะได้เห็นพ่อแม่ ภรรยา และลูก ๆ มีอยู่มีกิน อยากให้ลูก ๆ อบอุ่น ผมสังเกตเห็นว่าลูก ๆ มีความสุขมาก เมื่อผมกลับไปพักและการเรียนของลูก ๆ ก็ ดีขึ้น

สัญญา ปรารภของ

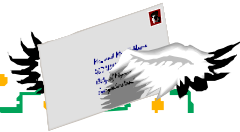
♥ อยากให้ลูก ๆ ทุกคนรู้ซึ่งถึงความรักของพ่อแม่ ที่ยอมสละทุกอย่างเพื่อลูก

ตัวผมมีพลัง ๒ อย่าง คือ พลังแห่งรัก และพลังแห่งธรรม ก่อนจะลงมืออ่าน ในหัวสมองขัดแย้งอย่างหนัก ถ้าจะอ่านหนังสือธรรมะความรักก็จะจางหาย ถ้าจะเอาแต่ความรักก็ปวดใจ เหนื่อยที่ความรู้สึก ผมต้องใช้ปัญญาแยกแยะอยู่นานจึงอ่านหนังสือจบ ผมอยากถามว่า ถ้าจะเอาความรักด้วยธรรมะด้วย ได้ไหมครับ จะมีผลดีผลเสียอย่างไร

ปรีชา โกทา

♥ ได้แน่นอนเลยค่ะ แต่ต้องเป็นความรักต่อเพื่อนมนุษย์นะค่ะ เป็นความรักที่กว้างขวาง เมื่อไรที่ความรักของคุณเฉพาะเจาะจงแค่คนเดียว หรือแค่ในครอบครัว คุณก็จะกลายเป็นคนเห็นแก่ตัวทันที ยกตัวอย่างง่าย ๆ ดิฉันเคยเห็นชายหญิงบนรถเมล์ เวลาที่มีที่นั่งว่าง

เขาก็จะต้องเรียกคนที่เขารักให้นั่ง
ก่อนคนอื่น ทั้งที่บางทีก็มีเด็ก สตรี
คนชรา ที่เหมาะสมจะได้ที่นั่ง
มากกว่า บางทีมีที่นั่งว่าง ๒ ที่
เขาก็นั่งด้วยกัน โดยให้ผู้ชายนั่ง
ด้านใน ผู้หญิงนั่งด้านนอก เพื่อที่
ผู้ชายจะได้ไม่ต้องลุกสละที่นั่งให้
คนอื่น พี่อัสรา นักกลอนที่แฟน
ดอกหญ้าประทับใจ ก็เคยเจอค่ะ
บนรถเมล์เหมือนกัน วันนั้นพี่อัสรา
ได้ที่นั่งด้านใน คนที่นั่งติดกันเป็น
สตรี พอฝนตก พี่อัสราพยายาม
จะปิดกระจก แต่ปิดไม่ได้ คุณผู้ชาย
ที่ยืนอยู่ใกล้ ๆ ก็ยื่นมือเข้ามาปิดให้
แทนที่จะชื่นชมที่ผู้ชายของตัวเอง
มีน้ำใจ สตรีคนนั้นกลับพูดออกมา
ได้ว่า “ทำไมต้องบริการคนอื่น”
ดิฉันยืนยันได้ว่า พี่อัสราไม่ใช่
สาวน้อยที่แต่งตัวสวยงามน่ารัก
น่าพิศवास แต่เป็นสตรีวัย ๔๐

(ตอนนั้น) ที่แต่งตัวอย่างผู้ปฏิบัติ
ธรรมที่ไม่จำเป็นจะต้องหึงหวงอะไร
นี่แค่เรื่องเล็กน้อย นับประสา
อะไรกับความเสียสละที่ยิ่งใหญ่
กว่านี้ ที่คนเราควรจะต้องสร้างสม
ไว้เป็นบุญติดตัวแก่ตัวเอง แล้วก็
เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย คุณ
จะรักคนคนเดียวหรือไม่ก็คน
ในครอบครัว หรือรักหมดทั้งโลก
ก็พิจารณาให้ดีนะคะ

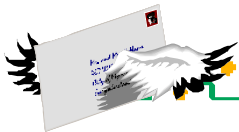
👉 ผมชอบบทความเรื่อง “หยาด
เหงื่อเพื่อลูก” มากเลยครับ ผม
อ่านแล้วน้ำตาร่วงรินออกมาตั้งแต่
เมื่อไรไม่รู้ ความรักที่บริสุทธิ์ของ
แม่และความอดทนของลูก ทำให้
ผมบอกตัวเองเสมอว่า ผมต้องทำ
ความดีให้มาก ๆ ขึ้นไป ไม่เฉพาะ
เจาะจงกับแม่เราเท่านั้น แต่ต้อง
ทำดีกับทุกคน

สิทธิชัย พลไกรสร

♥ แล้วก็จะมีผลให้สังคมสงบสุข
เราและแม่เราก็จะได้รับอานิสงส์
ได้มีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัยและ
เป็นสุข

👉 ชาบซึ่งใจกับเรื่องหยาดเหงื่อ
เพื่อลูกเป็นอันมาก ถึงกับเรียก
น้ำตาจากผมได้ จากเรื่องนี้ได้สอน
ข้อคิดให้ผมหลายประการ ได้เห็น

ถึงความพากเพียร อดทน เสียสละ
 ที่แม่มีให้แก่ลูก ได้เห็นถึงความ
 กตัญญูกตเวที อดทนพากเพียร
 และความสำนึกดีที่ลูกมีต่อแม่
 สอนให้ผมได้เห็น ว่า ความยากจน
 ไม่ใช่เป็นสิ่งที่น่าละอาย แต่ความ
 ยากจนเป็นสิ่งที่สามารถผลักดัน
 ให้เราไปสู่ความสำเร็จในชีวิตได้
 ไม่ทำให้เราน้อยเนื้อต่ำใจในความ
 ยากจนที่มีอยู่ สอนให้เรารู้จักต่อสู้
 กับปัญหา อดทนต่อความยาก
 ลำบาก ไม่ยอมแพ้อะไรง่ายๆ ซึ่ง
 สร้างกำลังใจให้ผมเป็นอันมาก

สุภัทธะ รัตนดวงตา

♥ ความสำเร็จของคนที่มี
 องค์ประกอบครบพร้อมจะประหลาด
 อะไร ความสำเร็จของผู้ที่ต้อง
 พันฝ่าด้วยความยากลำบากต่างหาก
 ที่ประทับใจคนทั่วโลกชั่วกาลนาน

☞ เนื่องจากบทความใน
 ดอกหญ้าเล่มที่ ๙๖ หน้า ๘๖ เรื่อง
 ธรรมชาติอโศกในอินเดีย (ตอน ๓)
 เพราะเห็นว่ามันเป็นความอึดอัด
 ขัดข้องลึกลงลึกอยู่ในใจของ
 ชาวพุทธทั้งในประเทศและชาวโลก
 ทั่วไป ที่ว่าพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธ
 ปรินิพพานนั้น เพราะท่านฉัน
 เนื้อหมู บางพวกก็ว่าฉันเห็ดพิษที่
 นายจุนทะทำเป็นอาหารมาถวาย

ผมเข้าใจว่าเพราะความไม่รู้ ไม่แน่
 ชัดว่าอะไร คำว่า สุกรมัททวะ เมื่อ
 ชื่อว่าหมู ก็เชื่อว่าพระพุทธเจ้าท่าน
 ฉันเนื้อหมูแน่ ๆ แต่ข้อแย้งว่า
 เนื้อหมูใคร ๆ เขากินไม่เห็นตายเลย
 ก็เลยหันเหไปว่าเห็ดพิษแน่นอน
 แต่ทำไมไม่มีใครคิดบ้างว่านายจุนทะ
 ก็เป็นพุทธศาสนิกชนเช่นเรา ๆ ท่าน ๆ
 เหมือนกัน จะมีจิตคิดร้ายต่อ
 พระพุทธองค์ถึงขนาดนั้นได้อย่างไร

อย่าลืมนะว่าในโลกนี้มีสิ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติมากมาย จนเราไม่รู้ว่าอะไรต่อมิอะไรมากมาย ผมงล้ายืนยันว่า สุกรมัททวะนั้นที่บ้านผมมี จะจริงหรือไม่ ก็ช่วยกันคิดดู อ่านดู ผมจะเล่าให้รู้เลย

สุกรมัททวะเป็นเห็ดชนิดหนึ่งที่กินได้ ผมเองก็เคยกินมาแล้วหลายครั้ง เพราะธรรมชาติของคนทำอะไรทำสวน อยู่กับป่า คู่กันเคยกับป่า เดินป่า มีประสบการณ์มากมาย ในบริเวณเขตป่าสงวนแห่งชาติ บาลา-ฮาลา ติดต่ออำเภอบันนังสตา อ.ธารโต อ.เบตง อ.แว้ง มีเนื้อที่เป็นหมื่นแสนไร่ พอถึงฤดูฝนชุก จะมีคนพบเห็ดนี้มาก มีลักษณะเหมือนจุกหมูอย่างไรก็อย่างนั้น ชาวบ้านตั้งแต่ปู่ย่าตายายเขาเรียกกันว่าเห็ดจุกหมู สุกรมัททวะหรือเห็ดจุกหมูนี้ขอกจากไม้ที่ล้ม

เปื่อยผุพังเกือบ ๆ จะจมดินมาเป็นเวลานานหลายปี การที่ผู้เขียนเรื่องนี้ ได้ไปสัมผัสถึงที่บ้านนายจุนทะเดิมในประเทศอินเดีย กล่าวว่ายังคงเหลือแต่เนินดินสูง ๆ เท่านั้น ผมเข้าใจว่าในสมัยที่พระพุทธองค์เสด็จไปรับอาหารจากนายจุนทะนั้น ที่ตรงนั้นจะต้องเป็นป่าไม้ มีธรรมชาติอันร่มรื่น ความชื้นสูงจึงทำให้เห็ดสุกรมัททวะงอกได้ และนายจุนทะก็ไปเอามาจากป่านั่นเอง เห็ดสุกรมัททวะหรือเห็ดจุกหมูมีไซ้จะงอกโดยทั่วไปบางปีก็ไม่มีใครเจอ ผู้คนเดินป่า ถ้าหิวน้ำเมื่อเจอเห็ดนี้ ก็จะเอามัดตัดระหว่างไม้กับดอกเห็ด พอตัดขาดก็จะมีน้ำไหลโกรกออกมาเลย ผู้กินจะต้องยกหน้าขึ้น ยกเห็ดขึ้นสูง ๆ อ้าปาก ปล่อยให้ น้ำไหลลงปากเลย น้ำในเห็ดบริสุทธิ์ จืดสนิท ใส

สะอาด ถ้าตัดสัก ๓-๔ ดอก ก็จะได้ น้ำราว ๆ ๑ แก้ว เห็ดนี้เมื่อผ่าออก จะเหมือนฟองน้ำขาวใส รูปร่างภายนอกมีสีเทา ๆ เกือบดำ เหมือนเนื้อหมูป่าจริง ๆ บนดอกเห็ดเกลี้ยงเรียบสีเหลืองหมอง ๆ เหมือนจุกหมูจริง ๆ ลักษณะดอกกลมเหมือนกระป๋องนมสดเล็ก ๆ เห็ดนี้ไม่ปรากฏว่าใครจะเก็บมาทำอาหาร เพราะเป็นที่รู้กันว่า กินไม่อร่อย ไม่มีรสชาติอะไรเลย กินแต่น้ำอย่างเดียว เห็ดจุกหมูจะงอกเป็นกลุ่ม อย่างน้อยก็ ๑๐-๒๐ ดอก พอถึงหน้าแล้ง ไม้ที่งอกจะตูดน้ำจากดอกเห็ดคืน จะทำให้ดอกเห็ดเหี่ยวเล็กลงและผุเปื่อยไป

ท่านผู้อ่านจะเชื่อผมหรือไม่ก็สุดแล้วแต่ เพราะเวลาล่วงเลยมาสองพันกว่าปีแล้ว ใครละจะเป็นผู้ตัดสินใจได้ว่า สุกรมัททวะคืออะไร

นอกจากพูดไป ต่างคนก็เตา ๆ กันตามอารมณ์เท่านั้น ผมยินดีตอบจดหมายทุก ๆ ท่านที่อยากสอบถามเพิ่มเติมได้ทุกเมื่อ

จ่าย พรหมवास ๒๑๑ หมู่ ๗ บ้านคอกช้าง ต.แม่หวาด อ.ธารโต จ.ยะลา ๙๕๑๗๐

♥ นี่ก็กำลังฤดูฝน ถ้าเห็นนี้ ออกดอกอีก ช่วยถ่ายรูปชัด ๆ ส่งไปให้ดูหน่อยได้ไหมคะ อยากเห็นจริง ๆ ถ้าเมื่อไรมีโอกาสไปได้ จะขอรบกวนให้พาไปป่าสงวนแห่งชาติ บาลา-ฮาลา ด้วยค่ะ

👉 เรื่องลุงเหมือน อ่านมาถึงตอนท้ายเรื่องต้องสะอึกเลย ตรงที่ลุงบอกว่าลูกชายเคยถามว่ามีเงินใช้ไหม ผมก็บอกว่ามี ทั้งที่ไม่มีคนอย่างผมไม่ขอลูกกินหรืออก มัน

จะถามทำไม ถ้าจะให้ก็ให้มาเลย วรรคนี้แหละที่ทำให้ผมละอายตัวเองจังเลย เพราะผมก็เคยถามพ่อแม่แบบนี้เช่นกัน ทั้งที่ผมก็รู้ว่าพ่อไม่ได้ทำงานอะไรเพราะแก่แล้วต่อไปนี้ผมคงไม่กล้าถามอย่างนี้อีกหรือก ถึงจะอย่างไรก็จะอดทนเพื่อพ่อแม่ และผมจะพยายามทำทุกอย่างที่คิดว่าดีและถูกต้อง

สมาน นามวงศ์

♥ เป็นเรื่องดีที่เราอ่านหนังสือ แล้วนำข้อคิดที่ได้ไปปฏิบัติจริง ทำอย่างไรนักเรียนที่เรียนหนังสืออยู่ในโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศจะนำสิ่งที่ได้เรียนในห้องเรียนมาปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันบ้าง

👉 หนังสือดอกหญ้าจัดทำทุกเดือน หรือเปล่าคะ หรือว่าจัดทำทุก ๓

เดือน ในเล่มที่ ๑๐๕ นี้ ดิฉันชอบบทความของคุณสังโฆมากค่ะ อ่านแล้วทำให้คิดถึงคนแก่อีกหลาย ๆ คน รวมทั้งเตือนใจให้คิดถึงพ่อแม่ของเราเองด้วย ดิฉันอยู่คนละจังหวัดกับพ่อแม่ค่ะ ช่วงหน้าเทศกาลถึงจะกลับไปเยี่ยมที อ่านเรื่องนี้แล้วทำให้นึกอยากจะทำอะไรให้ท่านบ้าง

อำไพ ลือสุขประเสริฐ

♥ ดอกหญ้าเป็นหนังสือราย ๒ เดือนค่ะ คณะผู้จัดทำชื่นชมท่านผู้อ่านมาก ๆ ที่รู้แล้วทำ ถ้าอย่างนี้ สังคมไทยไปรอดแน่ค่ะ

👉 ฉันมีโรคประจำตัวคือเป็นนิ้วในโต ต้องผ่าตัด ตอนที่ฉันฟื้นจากการผ่าตัด หมอที่ผ่าตัดได้ปลุกให้ฉันตื่นจากการวางยาสลบ ในความ

รู้สึกของฉันทอนนั้น มันได้ต่อสู้กับอะไรบางอย่าง ไม่อยากมาฝันเพื่อรับรู้อะไรอีก แต่ในอีกความรู้สึกหนึ่ง มันบอกฉันว่า ฉันต้องกลับมาเพื่อลูกน้อยที่อยู่ในวัยน่ารัก และแม่ที่แก่แล้ว เราจะทิ้งท่านไว้ไม่ได้ เพราะฉันต้องเป็นตัวหลักของบ้านถึงแม้ว่าที่ผ่านมา ฉันจะทำเพื่อเขามากี่มาก แต่บุญคุณของแม่ ฉันไม่อาจชดใช้หมด บางครั้งเหมือนอยู่คนเดียวในโลก พอฉันอ่านดอกหญ้าแล้ว มีกำลังใจขึ้น ใจเย็นลงมากกว่าแต่ก่อน

เรือนทอง เตียมโมง

♥ เรยินดีเป็นเพื่อนคุณค่ะ

☞ หน้าแรก เราต้องเชื่อมั่นในตนเองว่าเราคนหนึ่งที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงขึ้นในสังคมได้

ก่อนที่จะเชื่อมั่นในตนเองควรแสวงหาฐานข้อมูลองค์ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ก่อนที่จะแสดงความคิดเห็น สังคมสับสนเดือดร้อนพอแล้ว สำหรับผู้ไม่รู้แล้วซี

เกษม ชาวนาป่า

♥ ขอบคุณค่ะที่ให้รายละเอียดเพิ่มเติม เห็นด้วยทุกประการค่ะ แล้วก็ขอแก้ไขเป็น **“ความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น”** ในสังคมได้นะคะ

☞ ตอนนี้ที่มหาสารคามกำลังมีงานบุญเบิกฟ้างานกาชาด ดิฉันมีโอกาสได้ไปเดินเที่ยวงาน เห็นเด็กวัยรุ่น ๑๒-๑๕ ปี เยอะมาก ทั้งเต้น ทั้งร้อง ซีคาร์บัม ดูแล้วเหมือนเป็นแหล่งมอมเมาเยาวชนประเทศเราเนาะ
จุฬาลักษณ์ นามเต

♥ ซีคาร์บัมนี้เป็นยังไงคะ ไม่เคยได้ยินเลยคะ คุณผู้ปกครองอย่าให้ตกห่วงอย่างดิฉันนะคะ จะตามลูก ๆ ไม่ทัน เราจะหาวิธีไหนดีคะที่จะทำให้เด็ก ๆ รักบ้าน ไม่อยากออกนอกบ้าน โดยไม่ต้องบังคับ

☞ ผมเป็นโรคความดันกับโรคไซนัส ปวดมึนหัวเป็นประจำ วันนี้ถือเป็นโอกาสดีที่ผมมีเวลาเขียนจดหมาย เพราะหมอรอไฟให้ผมหยุดงาน ๓ วัน และลาพักร้อนอีก ๗ วัน เลยขอถือโอกาสมาพักผ่อนที่บ้านสิงห์บุรี การปฏิบัติธรรมของผมยังลุ่ม ๆ ดอน ๆ ไม่เสมอต้นเสมอปลาย และผมไม่ค่อยมีเวลาส่วนมากอยู่กับงานประจำมากกว่าส่วนการงานเจของผมนักยังไม่เคร่งเท่าไร เพราะผมไม่มีโอกาส

ทำอาหารเอง ต้องใช้วิธีละเอียด แต่
ผมจะพยายามให้มากยิ่งขึ้น ถ้า
มีเวลา ผมจะทำอาหารเอง

ชุมพล เชื้อผู้ดี

♥ เชี่ยวชาญของคุณชุมพล คง
หมายความว่า เชี่ยวอาหารเนื้อสัตว์
ออก หรือเชี่ยวชาญเจมารับประทาน
นะคะ คุณชุมพลทำงานรถไฟ
เป็นไปได้อะไรไหมคะที่จะเสนอให้มี
อาหารเจบริการบนรถไฟด้วย ไม่ได้
ได้ยากอะไร เพียงแต่มีหัด เต้าหู้
ผัก แล้วก็ซีอิ้ว เวลาเดินทางโดย
รถไฟจะได้สั่งอาหารรถไฟ ไม่ต้อง
เตรียมอาหารหอบหิ้วไป รถทัวร์
บางแห่งมีบริการแล้วนะคะ

☞ เมื่อก่อนคิดว่าคนมีัมมะธัมโม
จะต้องเป็นคนที่อยู่วัด ปฏิบัติธรรม
แต่พอได้ลองปฏิบัติเองแล้ว

(อยู่บ้านไม่ได้อยู่วัด) มันก็ไม่ใช่เรื่องยากสักเท่าไร มันขึ้นอยู่กับตัวบุคคล
ว่าคุณคนนั้นจะมีความอดทน จิตใจแน่วแน่เพียงใด ไม่จำเป็นที่จะต้องไป
ปฏิบัติธรรมที่วัด ต้องลองทำดู ปฏิบัติดู แล้วจะรู้ว่าไม่ใช่เรื่องยาก ขอให้
จิตใจแน่วแน่มากพอ

นรินทร์ อีกรวม

♥ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถ้ายังจำเป็นต้องอยู่บ้านเป็นคนครองเรือน ก็ปฏิบัติ
ธรรมที่บ้านได้ (รวมทั้งที่ทำงานด้วย) แต่ถ้าสามารถ เหตุปัจจัยเหมาะสม
ก็อยากให้ออกจากบ้าน เป็นผู้ไม่มีเรือน (อนาคาริก) เพราะพระพุทธเจ้า
ตรัสว่า ฆราวาส (ผู้ครองเรือน) เป็นทางมาแห่งธุลีคือความเศร้าหมอง

ปิดท้ายฉบับ ขออ้ออีกครั้งค่ะ ช่วยตอบแบบสอบถามด้วยนะคะ
เรารออยู่ค่ะ

หากเห็นสุขแก้วใสไพเราะสวย* เพชราสะละซึ่งสุขขอปชะมาณ
ผู้ฉลาดตึงสสะสุขขอปชะมาณเสีย เพื่อเห็นแก่สุขแก้วใสไพเราะสวยนั้น

* สุขแก้วใสไพเราะสวย คือ นิพพานในตน และเป็นประโยชน์ต่อมหาชน

ธากาชชวมปะท ส.ช้อยดาว แพล

